Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title: Huusbibliothek for underholdende Læsning : et Maanedsskrift, til Nytte og Fornøielse, af blandet Indhold : Januar-Marts 1866.

Udgivet år og sted | Publication time and place: Rudkjøbing : Trykt og udgivet af C. C. L. Warberg, 1866

Fysiske størrelse | Physical extent: 180 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57.-14.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 57 8°

1 1 57 0 8 00394 2

Det Kgl. Bibliotek

130024719473

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Huusbibliothek

for underholdende Læsning.

Et Maanedsskrift,

til Nytte og Fornøielse, af blandet Indhold.

Januar 1866.

Rudkjøbing.

Trykt og udgivet af C. C. L. Warberg.

1866.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

En Parykhandel.

Humoristisk Fortælling af A. Brendel.

„Hvem der sidder mellem Rorene har let ved at skjære Floiter!" Et deiligt lille Ordsprog, der endnu aldrig har lacet sin Mand gaae tilgrunde, saafremt ikke maaskee et andet Ordsprog: „Krukken gaaer saa længe tilvands, til den kommer hankeløs hjem" — utidigt har lagt sig derimellem.

En ret ivrig Tilhænger af det førstnævnte Ordsprog var Monsieur Charles Teophile Bernard, i sin Tid første Kammertjener hos Ministeren Baron Turgot, hiin ædle Mand, hvem Ludvig den Sextende ved sin Regjeringstiltrædelse udnævnte til i Forening med Malesherbes at styre Statssagerne. Men hvad formaaede den gode Konge og hans fortræffelige Ministre paa en Tid, da Frankrigs Finantser og Sæder stode paa et lige elendigt Trin! Alting satte sig op imod de nye Ministre, det vil sige Alt ved Hoffet, maaskee Kongen selv undtagen, og derfor blev det redelige Ministerium Turgot-Malesherbes styrtet efter neppe to Aars Forløb.

Ingen i hele Frankrig kunde vistnok oprigtigere beklage dette Fald end Bernard, Turgots Kammertjener; thi en saa-

dan Kammertjenerpost er en sand Guldgrube, der kan eruære sin Mand indtil det tiende Led. Gaves der maaskee een Supplicant af de hundrede, som daglig lade sig melde hos en Minister, — gaves der een Eneste af de utallige Embedsjægere, som ikke først maatte falde i Kammertjenerens Hænder? Men Bernards Hænder hørte til dem, som aldrig kunne fyldes, aldrig mættes. Med Henrykkelse saae han, at hans Kasse daglig fyldtes mere, og efter det første Aar af hans ministerielle Virksomhed kunde han beregne, at han efter tolv til femten saadanne Aars Høst maatte være en rig Mand og da kunne bevæge sig i høiere Kredse som en i høi Grad misundt Capitalist.

Men Bernards saa rigtige og simple Regning var dog bleven gjort altfor overilet; thi endnu førend det andet Guldaar var tilende, gik den Sol ned, som havde modnet hans Høst, eller simplere sagt — Turgot blev styrtet, og Kammertjenerens Indkomster fik Ende.

Bernard hørte desværre ikke til hine ædle Tjenersjæle, som følge deres Herrer i Ulykken. Tvertimod, neppe var Turgot ikke længere Minister, førend Bernard ikke længere var Kammertjener hos sin fortræffelige Herre. Den finantsielle Afstand i Henseende til det nylig ophørte Embede var for stor, til at Bernard kunde beslutte sig til igjen at forblive i sin *for*ministerielle Stilling. Forresten havde han i den korte Tid af hans Virksomhed allerede udpresset og sammensparet sig en ganske net lille rund Sum, og hans Aand foregjøglede ham altfor tillokkende Muligheder af, at han paa een

eller anden Maade snart kunde erhverve sig større Summer med Pengene, til at han endnu havde kunnet føle sig hjemme i hans tidligere, mindre fordeelagtige Stillings beskedne Kreds. Han forlod sin Herre, for, som han sagde, nu selv at forsøge Noget i Verden.

Nu lagde Bernard den ene Plan efter den anden, men ingen af dem syntes ham rigtig at due til Noget. Rigtignok vare disse Planer ikke altid af det intelligenteste Slags; thi Exkammertjeneren hørte paa ingen Maade til de kloge Hoveder. Tvertimod maatte han ved alle Leiligheder tjene sine Kammerater til Skive for Spot og Drillerier.

Efterhaanden modnedes hos Bernard den Beslutning at forsøge sig i Handelsforretninger, da han saa ofte havde hørt og seet, hvor hurtigt Folk vare komne til stor Rigdom paa Handelsveien. At Hovedsagen ved Speculationerne foruden Penge og Lykke egentlig var en Smule sund Forstand, faldt ham aldrig ind; han brød blot Hovedet med, hvilken Handelsartikel der kunde være den meest passende til paa den hurtigste Maade at gjøre ham til en rig Mand. Disse Tvivl og Bestræbelser dannede for hans Venner en uendelig Kjæde af Skjæmterier, som man gjorde den lettroende Bernard til Gjenstand for. De forunderligste Forslag kom da for Dagen, hvilke han først hørte paa med aaben Mund, indtil han endelig ved de Andres Skoggerlatter kom til den Indsigt, at man igjen som sædvanlig havde havt ham tilbedste. Snart indsaae han ogsaa, at han neppe vilde kunne forlade sig paa sine Venner i Henseende til deres Raad; han foresatte sig derfor

at følge sine egne Ideer. Den ulydige Aand blev altsaa paany piint, men der vilde aldeles intet Fornuftigt komme for Dagen, ihvormeget han nu ogsaa trak sig tilbage fra alle Venner, der hidtil bestandig havde havt ham til Nar.

Da nærmede sig ham endelig en Dag alligevel igjen Een af dem, en vis Varin, der rigtignok tidligere ogsaa havde hørt til Spøgefuglene, men nu viste sig med et uendelig alvorligt Ansigt.

„I har saa længe ikke ladet Eder see i Værtshuset, at jeg anseer det for min Pligt selv at opsøge Eder for at erkyndige mig om Eders Befindende," begyndte Varin, da Bernard havde budt ham en Stol og nødet ham til at sidde ned.

„Nei, see engang, Monsieur Varin," svarede Bernard mistroisk, „jeg havde saamæn aldrig troet, at I nærede saa megen Interesse for mit Velbefindende."

„Sædvanligviis er det de bedste Venner, der blive miskjendte, netop fordi de mene det ærligt," sagde Varin og gav i det Samme sit saa forslagne Ansigt det meest ærlige Udtryk, som stod til hans Raadighed.

„Aa, hold blot op med at tale om Venner," sagde Bernard med et dybt Suk. „Siden vi ikke længere ere Ministre, har jeg opgivet alt Haab om nogensinde mere at finde Venskab. I skulde blot have seet, Varin, hvorledes man dengang allevegne søgte mig, Hans Excellences Kammertjener. Jeg har i min Bolig modtaget Grever og Baroner, som udbade sig min Indflydelse hos Ministeren, og naar jeg da efter nogle Betænkeligheder endelig gav et Løvte, saa vankede der

ved Afskeden Haandtryk, Varin, jeg tilsværger Eder det, Haandtryk, af hvilke mange vare hundrede og endnu flere Livres svære."

„Og hvem der ikke medbragte en saa svær Haand, han blev vel sagtens viist Døren," lo Varin.

„Om just ikke viist Døren, saa bleve dog altid de Herrer, som ikke saae paa Stillingen, foretrukne," indrømmede Bernard. „Tro mig kun, at jeg nu slet ikke mere kan lide vor gode, gamle By Paris."

„Det kan jeg nok tænke mig, og jeg kjender ogsaa Grunden til denne kjølede Kjærlighed til Fødestedet," raabte Varin spydigt.

„I? Grunden? Jeg selv kjender egentlig ikke rigtigt nogen, og I vil være klogere derpaa end jeg?" sagde Bernard forskende.

„Nu, vil I høre Grunden?"

„Javist, frem med den!"

„Paris er Eder forhadt, fordi — fordi her ikke er synderligt for Eder at fortjene."

„Hvem har sagt Eder det?"

„Eders Gjerrighed!"

„Fy, I beskjæmmer mig, Varin!"

„Saaledes benævner den Trufne sædvanligt Sandheden," sagde Varin, idet han gottede sig over Bernards Forlegenhed. Men derpaa vedblev han:

„Tro dog ikke, at jeg maaskee blot er kommen for kun at bebreide Eder Eders Kjærlighed til Gud Mammon. Tvert-

imod! Jeg veed en herlig lille Plan for Eder, der var istand til i eet eneste Aar at gjøre Eders Formue idetmindste tre Gange saa stor."

„Har I virkelig saadan en lille Plan? Nu lad høre!" husede Bernard ud med slet fordulgt Pengebegjærlighed.

„Holdt, Ven Bernard, det gaaer ikke saa rask! I veed, at omsonst er den bittre Død, og under fem hundrede Livres sælger jeg Eder ikke min Hemmelighed," svarede Varin.

„Fem hundrede Livres?" raabte Bernard, idet han forskrækket sprang op fra sit Sæde.

„Ikke en Sol mindre!"

„Menneske, er I gal?"

„Ikke jeg, men I var det, dersom I ikke satte Jer i Besiddelse af min Hemmelighed."

„For en saadan Priis? Og det kalder I ovenikjøbet en Venskabstjeneste?"

„Ganske vist; thi en Anden, f. Ex. den gamle Bertin, vilde idetmindste give mig tusinde Livres derfor."

„Fem hundrede Livres! Nei, det er umuligt!"

„Det er jo knapt fem Haandtryk fra Ministertiden."

„Aa, ti stille derom! Som sagt, det er mig for meget."

„Nu vel, saa gaaer jeg til den gamle Bertin, naar I ikke vil kjøbe den smukke gyldne Plan."

Med disse Ord tog Varin Hat og Stok og lavede sig til at gaae; men Bernard traadte rask iveien for ham.

„Lille Ven," raabte han bedende, „er I virkelig saa vrippen? Lad os dog idetmindste tale og kjøbslaae om det."

„Om Prutten kan der ikke være Tale her," svarede Varin haanligt; „jeg spørger Jer blot, om I vil kjøbe min Plan eller ei; den koster fem hundrede Livres, og nu i en Fart — ja eller nei?"

„Men hvis jeg nu ikke synes om den?"

„Saa er Contracten hævet; men I vil nok synes ganske fortræffeligt om den."

„Og I lader den ikke gaae for halvandet hundrede Livres?"

„Farvel, Bernard!"

„Stop, stop! Løb dog ikke strax bort, jeg vilde jo have sagt — fire hundrede Livres!"

„For Fanden, ophold mig ikke længere! Slip mig, og nu Farvel, Bernard!"

„Naa da — lad saa gaae! Jeg lover at give Eder de fem hundrede Livres, naar Planen forekommer mig at være god og frugtbringende. Men I er dog fordømt seig mod Eders Ven!"

„Naar I først har lært min Plan at kjende, saa vil I faae en ganske anden Mening om mig," sagde Varin og vedblev derpaa med en vigtig og hemmelighedsfuld Mine: „Det er en Speculation i det Store, jeg foreslaaer Eder, men som og vil kaste noget Klækkeligt af sig."

„Lad mig nu snart faae den at høre; jeg sidder som paa Naale," sagde Bernard indtrængende.

„I kan vel sagtens endnu fra Skoletiden huske, at samtlige Tyrker ere skaldede?"

„Hvad kommer de skaldede Tyrker os ved?" udbrød Bernard hastigt.

„De vedkomme os særdeles meget, Ven Bernard; thi paa dem alene er vor Speculation begrundet. Tænk blot paa de stakkels Tyrker, som endnu slet ikke kjende Noget til Parykker, og som overhovedet endnu ikke have een eneste Parykmager i hele Landet!"

„Ikke een eneste Parykmager og lutter Skaldehoveder? De stakkels Djævle ere virkelig beklagelsesværdige."

„Betænk nu altsaa, Ven Bernard, hvilken Fordeel den kan opnaae, der drager over til Tyrkiet med et velforsynet Lager af Parykker. Han har jo et formeligt Monopol, hvormed han kan skalte og valte efter Behag."

„Ja, ja, han har saa et Monopol," mumlede Bernard, hensunken i dybe Tanker.

„Altsaa, rask løs paa det, Bernard; gaa hen og kjøb en Ladning Parykker til Tyrkerne. Dersom I ikke kommer tilbage som en hovedrig Mand, saa skal I ikke mere kalde mig Varin, men Vaurien" (o: Tognigt.

Bernard gik eftertænksomt med lange Skridt op og ned i Værelset, medens Varin havde Møie med at bevare sit Alvor og ikke bryde ud i høi Latter.

„Og det Raad skal koste fem hundrede Livres?" spurgte endelig Bernard, idet han blev staaende foran Varin.

„O, det er tusinde værd, da det maa indbringe hundrede tusinde," gjenmælede denne.

„Det er et fordømt dyrt — godt Raad, men giv mig Tid til imorgen; jeg maa overveie det," sagde Bernard.

Herpaa skiltes de ad. Varin ilede til sine Venner og Ledtogsmænd og meddeelte dem under uendelig Latter og Jubel, at Bernard var tilbøielig til at gaae ind paa den storartede Mystification.

Bernard derimod indelukkede sig i sit Værelse for uforstyrret at overveie den foreslaaede Plan. Den berørte Idee beskjæftigede ham ualmindelig levende; han saae sig allerede lande i Constantinopel som Besidder af en stor Ladning Parykker, og hvorledes da de rige, skaldede Vezirer og Paschaer omringede ham og opveiede den nye Handelsartikel med Guld. Vel opstod nu og da nogen Tvivl, f. Ex. angaaende Farven og Størrelsen af Artiklen; men i Baggrunden viste sig bestandig igjen den enorme Fordeel, der kunde opnaaes, og bortryddede endelig enhver Tvivl, saa at Bernard næste Morgen havde fast besluttet at seile til Tyrkiet som Parykhandler.

Varin forsømte ikke at indfinde sig snart igjen for at hilse Bernards Beslutning med Glæde. Men trods alle den gjerrige Bernards Bønner lod han sig ikke afprutte een eneste Sol af den fastsatte Sum fem hundrede Livres.

„Jeg er fuldkommen overbeviist om," sagde han bestandig, naar Bernard beklagede sig over den høie Fordring, „jeg er fuldkommen overbeviist om, at I efter Eders Hjemkomst fra Tyrkiet betaler mig Prisen nok engang; thi I maa komme tilbage til Paris som en Crœsus."

Om en saadan Efterbetaling vilde Bernard dog Intet høre; derimod meddeelte han med megen Ængstelse Varin sin Tvivlraadighed angaaende Valget af Farve og Størrelse af de Parykker, som skulde kjøbes.

„Angaaende den Sag skal I slet ikke bekymre Eder," sagde Varin, „thi derom kan jeg meddele Eder alle mulige og ønskelige Oplysninger. Fremfor Alt hade Tyrkerne sort Haar."

„Altsaa maa man fornemmelig lægge an paa blonde Parykker."

„Ganske rigtigt, men rødlige maae heller ikke forglemmes; Rævefarven er især yndet hos Tyrkerne."

„Saa skulde I sælge Eders Haarvæxt til dem," sagde Bernard med Hentydning til Varins ildrøde Haar.

„Hvem veed, om jeg ikke betroer Eder mine Lokker for egen Regning," svarede Varin alvorlig; „thi jeg kan her kjøbe mig idetmindste tre Parykker for de Penge, som I kan indløse i Tyrkiet for mit Haar."

„Men hvorledes hænger det nu sammen med Vidden af Haartourene; skal man indrette sig meest paa smaae eller store?"

„Paa de største, der kunne faaes; thi det er almindelig bekjendt, at Tyrkerne have tykke Hoveder."

„Veed I det bestemt?"

„Skulde jeg ikke vide det? Har ikke Een af mine Fættere tjent i den østerrigske Armee, som fægtede mod Tyrkerne? Ham har jeg at takke for alle disse Angivelser, og I burde

billigviis ogsaa gjøre ham en lille Foræring paa omtrent hundrede Livres."

„Varin, er I gal, I Blodsuger? Jeg giver ikke det Mindste meer."

„Saa vil jeg være høimodigere og dele de fem hundrede Livres, jeg faaer af Eder, med min Fætter."

„Det kan I ogsaa; thi det er rene Blodpenge."

De skiltes nu ad, efterat Varin havde strøget sine Penge til sig lige saa fornøiet, som Bernard sukkende og tøvende havde givet dem ud. Varin ilede til sine ventende Venner, der ogsaa fik deres Deel af det gode Bytte, og under uendelig Jubel feirede man Bernards colossale Lettroenhed ved et herligt Gilde.

Varin havde egentlig ikke havt nogen anden Hensigt end at udpresse en net lille Sum af Bernard til sig og sine Venner; derimod havde han ikke troet, at den Bedragne vilde bringe denne Parykhistorie til Udførelse med vedholdende Iver. „Enhver Anden, som han meddeler Planen, vil lee ham ud," sagde Varin og belavede sig derfor ogsaa allerede paa et voldsomt Vredesudbrud af den optrukne Bernard.

Men Sagen skulde dog falde anderledes ud; thi Bernard var saa overbeviist om den af Varin foreslaaede Plans Ufeilbarlighed, at han strax tænkte paa sammes Udførelse og iværksatte sine Forberedelser med overordentlig Forsigtighed, for at en Uvedkommende ikke skulde gjætte hans Foretagende og snappe ham den uhyre Fordeel bort fra Næsen.

Efter otte Dages Forløb fandtes der ikke een eneste blond eller rød Haartour hos nogen Parykmager i Paris; Bernard havde paa den forsigtigste Maade opkjøbt dem alle. Men endnu syntes Forraadet ham langtfra at være stort nok, og derfor gav han flere af de meest ansete Parykmagere det Hverv i største Hast at levere store Forraad af de størst mulige Haartoure. Især beklagede han dog, at han kun kunde opdrive saa faa rødhaarede Parykker, da disse ellers slet ikke bleve søgte; thi naar en Rødhaaret kommer i det for ham ikke ganske ubehagelige Tilfælde at skulle bære Paryk, saa vil han ganske vist gribe efter den liflige blonde eller den alvorlige brune for at adonisere sig. Men da Bernard alligevel opbød Alt for at formaae Haarkunstnerne til at skaffe røde Parykker, saa steg Prisen paa det i Almindelighed som unyttigt forkastede Haar af denne livlige Farve til det Utrolige i Paris, og til alle Departementer sendte Haarhandlerne hurtigt Tilbud, som skulde gjøre Jagt paa røde Haar. Hvor mangen Pige fik da ikke den forhadte Rævehale af Hovedet og ovenikjøbet for en ret klækkelig Priis!

Endelig vare da Bernards Bestræbelser kronede med det forønskede Held, og han havde en vældig Ladning Parykker liggende vel indpakkede i store Kister, med hvilken han nu besluttede at tiltræde sin gyldne Forretningsreise. Han havde neppe beholdt de fornødne Reisepenge tilovers, men udelukkende anvendt sin hele Formue til Indkjøb af Parykker til Tyrkerne. Derhos havde han ikke meddeelt Nogensomhelst sin Hemmelighed, ihvor ofte han end var bleven adspurgt derom. De Folk,

af hvem han havde kjøbt Parykkerne, ansaae ham ofte for at være aandssvag; men da han betalte Alting, saa stod man med Fornøielse til hans Tjeneste.

Bernard reiste nu vel tilmode til Marseille, hvor han indskibede sig med sine Kister og seilede uden Hindring Tyrkiet, hans Lykkes Havn, imøde. Den lange Reise udfyldte han med sit uhøiede Haabs Billeder og saae sig allerede ofte i Drømme seile samme Vei tilbage til Frankrig, beladet med Skatte og Ære.

Bernards Tillid til sig selv og sine Parykker var saa stærk, at han ikke engang tabte Modet ved Ankomsten til Constantinopel blandt en ham fuldkommen ubekjendt Befolkning, men uforstyrret og rastlos forfulgte sit Maal videre. Allerede efter nogle Dages Forløb havde han paa det store Torv leiet en bred Boutik, hvori han opstillede sin uhyre Skat af Parykker, paa den smukkeste Maade ordnede efter Farven. Derpaa anbragtes over Indgangsdøren et stort Skilt med de Ord: Dépôt général de perruques de France pour la Turquie*).

Da alle disse Forberedelser vare trufne, tog Bernard trøstigt Plads i sin Boutik og imødesaae den Mængde Kjøbere, som snart vilde trænge sig om ham.

Der kom rigtignok tilstrækkeligt af Nysgjerrige, der bleve staaende og stirrede paa det store, dem fuldkommen uforstaaelige Udhængningsskilt. Men naar de saa kiggede ind paa de

*) Hoveddepot for Parykker fra Frankrig for Tyrkiet.

forunderlige Haarbuske af de her saa usædvanlige blonde og røde Farver, saa saae de spørgende paa den forbløffede Fransmand og gik hovedrystende forbi.

Hele denne Opførsel forekom rigtignok vor Bernard noget besynderlig; men han tilskrev Tyrkernes ringe Dannelse den Vanskelighed i at opfatte Begreber og troede snart at være saa lykkelig ogsaa at have fundet et fuldkomment og til Øiemedet svarende Oplysningsmiddel. Naar der nemlig igjen blev staaende en Trop nysgjerrige Tyrker foran hans Boutik, saa reiste han sig, greb den første den bedste røde eller blonde Paryk, satte den paa Hovedet og bukkede dybt for de Gabende.

Men heller ikke dette Middel syntes at svare til Hensigten; thi istedetfor at de Herrer Muselmænd skulde træde nærmere og kjøbe Parykker, istemte disse udannede Barbarer en vild Skoggerlatter og bortfjernede sig endelig, idet de maatte holde paa de af Latteren gyngende Maver.

Dette uventede Udfald af hans Bestræbelser begyndte dog nu fuldstændigt at betage Bernard Modet, og i Baggrunden af hans svage Begrebsevne opdukkede bestandig tydeligere den Formodning, at den skjændige Varin havde ført ham bag Lyset paa en uforsvarlig Maade med hele Parykhistorien. Bernard blev ganske ude af sig selv; thi han maatte betragte sig som fuldstændig fortabt i den fremmede By, da hans Pengemidler vare aldeles udtomte. En Fransmand, som boede i Constantinopel og en Dag kom forbi Bernards Boutik, aabnede fuldstændigt den Bedragnes Øine.

„Hvem i Alverden har dog kunnet formaae Eder til at komme her med det Krammeri?" spurgte han, idet han af Forbauselse slog Hænderne sammen.

Med Taarer fortalte Bernard Landsmanden hele sin Lidelseshistorie.

„Men hvor lettroende, for ikke at sige, hvor dum har I da været," raabte Franskmanden. „Vidste I da ikke, at Tyrken næsten altid lader sit Hoved rage og ikke engang vil bære sit eget og langt mindre fremmed Haar?"

„Derom vidste jeg ikke et Ord," var det sørgmodige Svar.

„Og hvis man nu ogsaa virkelig bar Parykker hertillands," vedblev Hiin, „saa maatte I hverken bringe blonde eller røde herover, da næsten alle Mennesker her ere sorthaarede."

„Heller ikke det har jeg vidst," jamrede Bernard og var nærved at rive sit eget Haar af, formodentlig for dog at komme til at anvende een eneste Paryk af sit righoldige Lager.

Landsmanden bortfjernede sig derpaa, efterat han endnu havde givet Bernard det gode Raad, saasnart som muligt at begive sig tilligemed alle sine Parykker tilbage til Frankrig.

Bernard var formelig sønderknuust. Han sad stille hensunken i sig selv, og han bekymrede sig ikke mere om, at en Hob leende Muselmænd igjen mønstrede hans store Skilt og det besynderlige Varelager. Da han nu saae baade sin hele omhyggeligt sammenpugede Formue og sig selv at være fuldstændigt fortabt, trillede klare Taarer ned ad hans Kinder, og han fordømte sin Havesyge, der havde drevet ham til at opoffre den nette lille Sum, han tidligere besad, for et for-

feilet Maal til Opnaaelsen af store Rigdomme. Bernard fortvivlede endnu mere, fordi al hans Grublen ikke viste ham nogensomhelst Udvei af denne Jammertilværelse, og ethvert af hans Aandedrag blev nu til en Forbandelse over den skjændige Varin. Han vilde myrde den Skurk, naar han blot engang kom tilbage til Paris.

Men netop i dette „komme tilbage til Paris" laae jo alle Vanskeligheder. Han forekom sig selv at være Robinson Crusoe paa den øde Ø i det fjerne Verdenshav; thi hvad nyttede det ham, at han befandt sig blandt Mennesker; Ingen forstod ham jo, og hidtil syntes han endogsaa at være endnu værre faren end hiin Forladte i Verdenshavet, da ingen hjælpende og beskyttende Fredag vilde slutte sig til ham her i Constantinopel. Og da der nu ikke ved hans mørke Grublen i Parykboutiken vilde vise sig nogen reddende Tanke, saa besluttede Bernard hellere at lukke sin Forretning og fjernt fra det ham nu saa forhadte Parykselskab at fortsætte sin Overveielse af Redning og Hjælp.

Som tænkt, saa gjort! Han slentrede gjennem Gader og over Torve, indtil det blev mørkt, men han fandt ingen Udvei; derimod bemærkede han nu, da han vilde begive sig paa Tilbageveien, at han havde fuldstændigt forvildet sig i den med Vinkler og Kroge opfyldte Stad. Mere behøvedes der ikke til at bringe ham ganske ud af Fatning. Høit jammrende henvendte han sig til alle Forbigaaende og bad om Oplysning; men Alle rystede paa Hovedet og gik videre, fordi de hverken forstode eller paa anden Maade vilde hjælpe „den

frankiske Hund". Da Bernard endelig i sin Fortvivlelse stoiede endnu værre, saa dannede der sig efterhaanden om ham en tæt Kreds af Nysgjerrige, der dog blot ansaae den Jamrende for en besjænket Christen og tilkaldte et Antal Vagtsoldater.

Bernard blev nu arresteret og bragt hen til en stor Bygning, som ved Halsjernene paa Portene og mange andre slige Kjendetegn strax forraadte sin politiagtige Characteer. Her indespærrede man ham i en mørk Celle og lod ham være ene med sin Jammer. Bernard kastede sig fortvivlet ned paa det haarde Gulv og hulkede høit; thi det var ham klart, at hans sidste Stund nu var kommen. Med klapprende Tænder ventede han hvert Øieblik, at Dørene skulde aabne sig og fremvise en Bøddel, der kom for at qvæle ham.

Det frygtede Dødsbud kom dog ikke, og Bernard hensank endelig i en feberagtig Søvn, af hvilken han om Morgenen vækkedes ved den Støi, der opstod udenfor hans Celle. Denne aabnedes, og Bernard imødesaae sin sidste Time, da man betydede ham at følge den udenfor ventende Soldat. Da imidlertid hans vaklende Been negtede ham deres Tjeneste, greb man ham og slæbte ham uden Videre ind i et stort Værelse, hvor en Cadi sad paa Dommersædet.

Bernard vidste intet Bedre at gjøre, end strax at kaste sig paa Knæ, da hans bevæbnede Ledsagere slap ham. I denne Stilling forblev han ogsaa, da Cadien nu med et mørkt Blik forelagde ham en Mængde Spørgsmaal.

Ak! Cadien kunde sagtens spørge, men hvad skulde Bernard svare, da han ikke forstod een eneste Stavelse af det

Tyrkiske! Derfor taug han og saae blot bønligt bedende paa Dommeren. Dette Øiensprog maatte dog ikke have været tilstrækkeligt tydeligt og indtrængende; thi Bernard saae sig pludselig greben, lagt paa en tætved staaende Bænk, og strax efter følte han, hvorledes man paa en høist almeenfattelig Maade tracterede hans Rygstykker med Bambusrør. Bernard raabte om Naade, saa høit han kunde; men det hjalp ham Intet, da man ikke forstod ham.

Efter fuldendt Execution førte man ham igjen til Cadiens Bord; denne sagde atter nogle Ord til ham og endelig, da Bernard naturligviis forstod ligesaa lidt deraf som forhen, udrakte sin aabne, begjærende Haand. Nu forstod Bernard fuldkomment, hvad det dreiede sig om; men han havde ikke saa meget som en Pjaster hos sig og svarede derfor med bedrøvelige Skuldertræk. Men da Cadien igjen rynkede Øienbrynene og kastede et betydningsfuldt Blik til de for nylig i Virksomhed værende Bambusrør, blev Bernard næsten ude af sig selv af Angst. Da huskede han heldigviis paa sit Pas, som han førte med sig i Lommen; dette tog han næsten uden at vide, hvad han gjorde, og overrakte Cadien det. Den mørke Dommer vendte Papiret op og ned, da han ligesaa lidt forstod Fransk, som Bernard Tyrkisk. Da gav endelig Passets Vaaben ham et Fingerpeg. Atter blev Bernard overleveret til to Soldater, og disse førte ham bort, en lang Vei over Vandet, indtil de endelig standsede i Pera*) foran et stort paladslignende Huus.

*) Constantinopels Forstad.

Hvor jublede Bernard ikke, da han saae det franske Vaaben over Paladsets Port. Det var udenfor al Tvivl, at man havde bragt ham til den franske Gesandt. De to Soldater overleverede deres Fange til Husets Portner og bleve staaende ved Porten. Bernard, som pludselig havde faaet nyt Mod, forlangte strax at føres for Gesandten, og snart stod han ligeoverfor sit Fædrelands Repræsentant. Bernards Glæde var saameget større, da han i Gesandten gjenkjendte Grev Frontal, en elskværdig, god Herre, hvem han under sin tidligere Function som Kammertjener hos Minister Turgot ofte havde seet hos denne. Han fortalte derfor paa Stedet Greven sin hele Ulykke fra Begyndelsen til Enden, dog med nogle Afbrydelser; thi Greven var undertiden færdig at lee sig ihjel, naar Talen var om den fameuse Parykspeculation.

Da Bernards Fortælling var tilende, og Greven havde tørret Latterens Taarer af Øinene, begyndte denne:

„Jeg maa i Sandhed tilstaae Eder, at jeg neppe havde troet Nogen istand til en saadan Lettroenhed; men Ulykken er nu engang skeet, vi maae see, hvorledes der her kan hjælpes. For de Prygl, man uden Eders Skyld har tildeelt Eder, Een af min Konges Undersaatter, skulle vi snart faae Oprejsning; men det er dog endnu for lidet. Hvad skulle vi gjøre med Pa—" (her maatte Gesandten standse for Latter) „med Parykkerne?"

„Naar Deres Excellence vidste det, saa gjorde De mig usigelig lykkelig," forsikkrede Bernard.

„Vi ville see, om der er Noget at gjøre," sagde Greven og affærdigede den paany oplivede Bernard, efterat han havde medgivet ham Een af sine Folk til Ledsager og sendt de ventende Soldater tilbage til Cadien.

Af sin kyndige Fører blev Bernard nu snart bragt tilbage til sit Parykdepot, og i Sammenligning med de nylig udstaaede Lidelser følte han sig nu uendelig vel tilpas i dette rød- og blondhaarede Selskab. Han besluttede sig ogsaa til for Fremtiden ikke mere at forlade Boutiken og alene betroe sin og sine Parykkers Skjæbne til Tilfældet og den franske Gesandts Omsorg.

Grev Frontal antog sig ogsaa Sagen med usædvanlig Iver; thi ligesaa meget som Bernards og hans Parykforraads Historie i Forstningen havde moret ham, ligesaa meget laa nu den i finantsiel Henseende fuldkommen ødelagte Kammertjeners Skjæbne ham paa Hjerte.

Greven besluttede altsaa at drage den størst mulige Fordeel af den Bernard af Dommeren tilføiede Forurettelse. Abdul Hamids, den daværende Sultans, forsigtige, næsten frygtsomme Regjering tilbød den bedste Leilighed hertil. Uden Videre begav derfor Gesandten sig til Storveziren, hos hvem han paa det Heftigste beklagede sig over den Vanære, man havde tilføiet en uskyldig Undersaat af Kongen af Frankrig. Greven talte saa indtrængende, at Storveziren lovede al mulig Opreisning og tilføiede, at man vilde efterkomme alle den Fornærmedes Ønsker.

Gesandten fortalte nu Statsmanden, at hiin vanærende Behandling desuden var viist en nedtrykt Mand, som i Haab om god Afsætning var kommen til Constantinopel med en heel Ladning Parykker og nu saae sig grusomt skuffet.

„Kunde man gjøre Noget," sluttede Greven sin Tale, „for at muliggjøre den Trængende Salget af hans Varer, saa vil han viist give sig tilfreds og glemme den vanærende Behandling, som Cadien tillod sig imod ham."

Forlegen lod Storveziren sit Skjæg glide gjennem sine Hænder uden strax ved denne Leilighed at kunne finde den forlangte Hjælp; dog lovede han, at han vilde opbyde Alt for at opfylde Gesandtens Ønske.

En anseelig Godtgjørelse til Bernard for Svie og Smerte, hvis Udredelse skulde paalægges den uretfærdige Cadi, blev bevilget uden Modstand, hvorpaa Greven bortfjernede sig, idet han nok engang trængte paa den hurtigste Afgjørelse af hele Anliggendet.

Bernards Eventyr var altsaa blevet til et diplomatisk Stridsspørgsmaal, og dette satte den høie Ports Ministre i en ikke ringe Forlegenhed. I det høie Raad stredes man længe frem og tilbage om, hvorledes man her letteſt kunde trække sig ud af Snaren. Den simpleste Maade, nemlig paa eengang at kjøbe Bernards hele Paryklager, fandt de meest haardnakkede Modstandere, idet man troede derved at bortgive Regjeringens Værdighed. Tilmed var Defterdaren (Finantsministeren) imod et saadant Forslag, fordi han troede, at Franskmanden da vilde forlange enorme Priser for sine Pa-

rykker, og trods dette maatte Regjeringen saa alligevel bringe de afskyelige, unyttige Tingester til sig, hvor høi Fordringen end var.

Længe kunde man ikke komme overeens om et passende Middel, da endelig Stormustien gjorde det Forslag, man skulde snarest muligt udgive en Lov, hvori det paalagdes alle i Constantinopel boende Jøder den Forpligtelse fra nu af, under streng Straf, at bære Parykker istedetfor deres eget Haar.

Stormustiens Idee vandt strax det største Bifald, og dens videre Udførelse overdroges ham uden Betænkning. Allerede længe havde man stræbt efter at lægge Jøderne Eet eller Andet iveien, fordi de under den sidste Krig saa bestemt havde vægret sig ved at bevilge Regjeringen et større Pengelaan. Under disse Omstændigheder betragtede de tyrkiske Herrer Ministre den sig tilbydende Leilighed til en lille Hævn med særdeles gunstige Øine, saameget mere, som man med det Samme fuldkomment befriede sig for en finantsiel Forpligtelse mod Bernard.

Ikke lidet forskrækkedes og forbausedes Beboerne i det constantinopolitanske Jødequarteer nogle Dage senere, da man allevegne i deres Gader opslog en storherrelig Forordning, som befalede alle Jøder at bære falsk, lyst Haar.

Under Israels Flugt for Romerhæren kan Jammeren ikke have været større, end de Veeklager, der nu lyde i Jødernes Boliger. I Sultanens Forordning saae man kun et Forspil til en almindelig Forfølgelse og troede deri kun at kunne gjenkjende det advarende Vindstød, som altid gaaer

forud for den ødelæggende Uveirsstorm. Enhver vilde vide sig fri for al Skyld og kjød den veeklagende over paa Andre, og disse almindelige Undskyldningsgrunde vare i Masse saa lydelige og støiende, at de rystede Luften og gjorde det til en Umulighed at høre blot eet eneste Ord i dette Jammerchaos.

Da endelig det første larmende Udbrud af Frygt og Skræk havde lagt sig, forstod Abraham, den Øverste af de Ældste, at skaffe sig Gehør, og han bad nu et stort Antal af de meest anseete Jøder om at komme til ham om en Times Tid for at raadslaae om dette sørgelige Anliggende.

De Indbudne indfandt sig for største Delen endnu tidligere, medens en Mængde Andre trængte sig om Abrahams Huus, fulde af Angst og Forventning.

Men indenfor lykkedes det kun med stor Møie den gamle Abraham at tilveiebringe Orden og rolig Holdning.

„Gud skal vide, at jeg selv ikke forstaaer Synderligt af hele Sagen," sagde Abraham, da han nok engang havde forelæst Forordningen.

„Som jeg siger, de ville myrde os, de ville udplyndre os, de ville jage os bort," hylede den gamle Aron, en rig Handelsmand.

„Og hvad kan Sultanen mene med at bære falske, lyse Haar?" spurgte nu igjen Flere paa eengang.

„Hvad han kan mene," sagde Abraham med et Skuldertræk, „kan han vel mene Andet, end at vi skulle bære Parykker istedetfor vort Haar!"

„O vee, hvad skulle vi med Parykker, vi, som selv have saameget Haar paa Hovedet, smukt sort Haar?" raabte ti til tyve af de Tilstedeværende paa eengang.

„Lad nu det være godt og hør efter, hvad jeg har at sige Eder," skreg Nathan, den yndede Spøgefugl ved Brylluper og andre Festligheder, som selv i dette Øieblik lod sig henrive af sit, rigtignok noget bittre, Lune. „Troe I ikke, at Sultanen er en stor Mand, en mægtig, en viis Mand. Har han ikke forudseet, at vi vilde rive os Haarene af Hovedet, naar vi læste og hørte denne Lov; har han saa ikke alligevel sørget faderligt for os, da han har befalet os at bære Parykker!"

Abraham opfordrede nu Enhver til at lade høre sine Meninger og Forslag i dette sørgelige Anliggende, og snart kom nu de meest forskjellige Ideer for Dagen; i Grunden lignede de hverandre deri, at de uden Undtagelse vare indgivne af Frygt og Angst.

Een meente, at man med Kone og Børn skulde drage hen til Sultanen og kaste sig for hans Fødder; en Anden havde den Idee, at man skulde overrække Stormufti Achmed en kostbar Forære for at fjerne Ondet, og atter en Anden foreslog endogsaa, at man uden videre skulde forlade Stad og Land. Denne sidste Mening blev dog paa det meest Afgjorte tilbageviist, da man umuligt kunde lade de for største Delen saa smukt anlagte Handelsforretninger i Constantinopel i Stikken. Forslagsstilleren var ikke Forretningsmand og blev derfor ogsaa strax overstemt.

Paa denne Maade vilde man neppe snart være kommen til nogen Beslutning, dersom ikke Abraham endelig havde gjort det Forslag, at en mindre Deputation skulde begive sig til Stormuftien for at prøve, om Forordningen ikke kunde sættes ud af Kraft.

Dette Forslag fandt strax almindelig Anklang, og man valgte Abraham og to andre af de meest anseete Kjøbmænd til den tunge Gang, et Kald, som de Valgte kun med Modstræben modtog.

Saa vandrede da Deputationen, fulgt af et stort Antal Troesfæller, der dog ikke traadte ind med, til Stormuftien. Den strenge Herre modtog dem med mørke Blikke og Miner og lod neppe de stakkels Assendinge tale ud.

„Hvad vedkommer det mig at gjøre Eder Rede for Sultanens Love," svarede han mørkt; „kun Abdul Hamids store Mildhed have I at takke for, at man overhovedet endnu lader Eder beholde Ører og Næser."

„Men betænk blot, at Opfyldelsen af Lovens Bud næsten bliver os umulig," klagede Abraham, idet han vred Hænderne. „Hvor skulle vi her i Constantinopel opdrive Parykker? Thi dem kan I dog vel kun mene med falsk Haar?"

„Hvor I faae dem fra, angaaer ikke mig," buldrede Stormuftien; „kun saameget vil jeg sige Eder, at dersom der om otte Dage endnu findes en Jøde uden den foreskrevne Paryk, saa vil han uden Naade blive underkastet den fastsatte Straf. Det er Sultanens Villie!"

„Saa kan han kun ville vor Elendighed, vor Død," klagede Abraham. „Hvorfra skulle vi til den Tid faae Parykker, som aldrig have været og endnu ikke ere at faae her."

„O, de kunne dog faaes," raabte Achmed; „Tilfældet synes at ville begunstige Jer Jøder; thi man har fortalt mig om en Franskmand, som falbyder lignende Parykker paa det store Torv. Mere kan jeg ikke sige Eder; men læg Mærke til, at vi ville gjennemføre Loven uden Naade."

Hermed vendte Stormuftien Deputationen Ryggen, og den bortfjernede sig hurtigt paa dette stumme, men tydelige Afværdigelsestegn.

Med Hovedrysten erfarede man Stormuftiens Besked; dog begyndte de endnu forsamlede Jøder at betragte den hele Sag med mindre ængstelige Øine, da man saae en rigtignok ikke ganske omkostningsfri Udvei af denne Forlegenhed antydet. Paa en Forandring i Forordningen eller paa dens Tilbagetagelse kunde man aldeles ikke mere gjøre Regning hos Stormuftien, og Jødemenigheden i Constantinopel besluttede nødtvungen at finde sig i det Uundgaaelige.

Fremfor Alt bleve Speidere udsendte, som, ifølge Achmeds uforklarlige Antydning, skulde anstille Efterforskninger angaaende Paryklageret paa det store Torv. Budene kom snart tilbage og bragte den Efterretning, at en Franskmand ganske rigtigt havde en Boutik der, hvori en umaadelig Masse blonde og røde Parykker vare opstablede. Vel bleve Jøderne grebne af en Gysen, naar de tænkte paa at bedække deres stakkels Hoveder med de for dem saa upassende fremmede Haar, men

ved Lovens ubønhørlige Strenghed bleve de tvungne til, i dette Tilfælde at tilsidesætte alle Skjønhedshensyn. Dog besluttede man her at handle i Forening; der skulde blot gaae nogle Enkelte af deres Midte til Franskmanden og forsøge, om ikke hele Paryklageret, Rub og Stub, kunde faaes for en Bagatel.

Imidlertid var Bernard dog fra en anden Kant bleven underrettet om, at han snart vilde faae Kjøbere til sine Parykker, og at han kunde sætte Prisen ganske efter Behag. Intet kunde være den Nedbøiede mere velkommen, og han foresatte sig at drage den størst mulige Nytte af det hemmelige Vink. Da nu Jødedeputationen ligesom ganske tilfældigt kom hen til ham, stod Sammenhængen pludselig ganske tydeligt for ham, og han vogtede sig vel for at slaae rask til.

„Min Gud," begyndte Ordføreren, da han havde betragtet Parykforraadet med foragtelige Skuldertræk, „min Gud, hvorledes er det dog faldet Herren ind at ville gjøre Forretninger med saadant Tøieri i Constantinopel? Der er jo ikke een eneste Tyrk, som bærer sit eget Haar, endsige saadanne blonde og røde Parykker!"

„Siger Intet," svarede Bernard sindigt, „ville Tyrkerne ikke have dem, saa kommer der nok Andre, som kjøbe dem af mig."

„Saa vil Herren komme til at vente længe," henkastede Ordføreren spodsk.

„Det er mig ligemeget, jeg har Tiden for mig," lød det rolige Svar.

„Men dersom det nu varer til Dommedag?" spurgte Hiin smilende.

„Gjør heller ikke Noget til Sagen, jeg har Intet at forsømme dermed," sagde Bernard, idet han vendte Jøden Ryggen.

En Tidlang forbleve de jødiske Afsendinge tause; derpaa begyndte Ordføreren igjen:

„Der falder mig Noget ind. Jeg har en Broder i Rusland, hvor man undertiden bruger saadanne Parykker; dersom De vil lade hele Krammet gaae for en billig Priis, saa kunde vi maaskee slaae en Handel med hinanden."

„Meget gjerne," svarede Bernard ligegyldigt. „Jeg er slet ikke utilbøielig til at sælge Parykkerne billigt."

„Hvad kalder De billigt?" frittede den Spørgende med triumpherende Blikke.

„Tredive Pjastre for Stykket," svarede Bernard roligt.

Ved denne uhyre Fordring vidste de tre Jøder virkelig i Begyndelsen ikke, om de skulde lee eller forskrækkes; thi paa den Tid gjaldt en Pjaster endnu en Gylden. Ordføreren fattede sig først og spurgte med meget usikker Stemme:

„Har jeg forstaaet Dem rigtigt, saa mener nok Herren tredive Pjastre for hele Forraadet. Har jeg Ret?"

„Tredive Pjastre for Stykket," gjentog Bernard opbragt og tilføiede: „Er Prisen Eder for høi, saa see at komme afsted saa snart som muligt!"

De tre Jøder fulgte ogsaa skyndsomst dette Raad uden at gjøre Forsøg paa videre Underhandling. Nedslaaede vendte de tilbage til deres Troesfæller og meddeelte det slette Udfald

af deres Bestræbelser. Da reiste der sig igjen iblandt Israels Sønner en Jammer, som neppe var ringere end den, Kundgjørelsen af Storherrens grusomme Forordning havde foraarsaget. Efter nogen Grublen besluttedes dog, næste Dag at sende en anden Tremandsdeputation til den dyre Franskmand.

Man bestræbte sig for at udsøge de forslagneste af Menighedens Medlemmer, og disse bleve da sendte til Bernard, ledsagede af de Andres Forhaabninger og Lykønskninger. Men Udfaldet blev ikke i ringeste Grad heldigere end den foregaaende Dag. Uagtet man først bød een, saa to, tre og endelig fem Pjastre for hver Paryk, blev Bernard dog uvægerligt staaende ved sin Fordring og fjernede tilsidst Assendingene, som bleve meer og meer paatrængende, ved Trusel med Stokkeprygl.

Med Rædsel erfarede man i Jødegvarteret, at de saa forsigtigt anlagte Bestræbelser atter vare slaaede feil, og i de tre paafølgende Dage anstillede de forskjellige til Bernard afsendte Deputationer en heel Jagt uden dog at kunne opnaae noget bedre Resultat, skjøndt de med tungt Hjerte lagde den ene halve Pjaster til efter den anden, og uagtet man nu var gaaet op til den uhørte Priis af tyve Pjastre for hver enkelt Paryk.

Imidlertid kom Enden paa den otte Dages Frist til Løvens Træden i Kraft nærmere og nærmere til Skræk for de fortvivlende Jøder. Forgjæves henvendte de sig til Stormuftien, af hvem de udbade sig en længere Frist, for at de kunde

skaffe de afskyelige Parykker fra Udlandet til billigere Priser; men den strenge Tyrk var ubøielig og forsikrede gjentagende, at efter de otte Dages Forløb vilde Godsconfiskationen og Jødernes Uddrivelse uigjenkaldelig blive iværksat af den bevæbnede Magt, dersom de ikke til den Tid havde anskaffet de forlangte Parykker. Paa den anden Side truede nu Bernard de hver Time gjenkommende Deputationer, at han havde foresat sig næste Dag at reise bort fra Constantinopel og hellere tage Parykkerne med tilbage end sælge dem billigere.

Denne paa den meest energiske Maade udtalte Trusel forfeilede ikke sin Virkning. Vel gjordes endnu nogle Forsøg paa at faae Noget slaaet af paa Prisen; men da Bernard paa det Bestemteste tilbageviste alle slige Anmodninger, saa maatte man endelig, skjøndt med blødende Hjerter, beslutte sig til det dyre Kjøb. De fattigere Jøder forsiraktes af deres Troesfæller med de fornødne Penge, og snart vrimlede det store Torv med jødiske Parykkjøbere, som trængte sig til Bernards Boutik. Bedrøvelige nok vare de Miner, og talløse nok de Suk, hvormed enhver Enkelt betalte de mange Penge for de gyselige Parykker.

Saa var da Bernards hele Parykforraad afsat paa den fastsatte Dag; han havde ikke engang kunnet tilfredsstille alle Efterspørgsler, og de Fattigste, som ikke havde kunnet faae nogen Haartour, sluttede Leiecontracter med parykeiende Venner om at faae Parykken tillaans i Tilfælde af en nødvendig Gaaen paa Gaden.

Bernards Jubel var grændseløs, da han betragtede sin fyldte Pengekasse; ham var det ligemeget, hvormange Tusinder af Sukke der klæbede ved Pengene. Fuld af oprigtig Taknemmelighed ilede han nu til sin Beskytter, den franske Gesandt Grev Frontal, hvem han fortalte sin uventede Lykke. Greven lo fornøiet over den Indskydelse, hans Indskriden hos den tyrkiske Minister saa hurtigt havde udøvet.

„Hvormeget har I fortjent paa den Handel?" spurgte han derpaa Bernard.

Denne havde medbragt henved tusinde Parykker til Constantinopel og kunde nu let beregne den fortjente Sum, der beløb sig til henimod tyve tusinde Livres.

„Det er rigtignok en klækkelig lille Sum," sagde Greven, „men dog ikke nok for den Eder tilføiede Fornærmelse. Jil ikke altfor meget med Eders Afreise, thi der hengaaer maaskee ikke ret lang Tid, inden man bringer Eder Parykkerne tilbage igjen."

„Saa vilde jeg dog hellere pakke mig jo før jo hellere," sagde Bernard med Bekymring.

„I har Intet at frygte," beroligede Greven ham, „og det kommer blot an paa Eder selv, om I inden føie Tid vil opkjøbe Parykkerne igjen for Spotpriis og tage dem med tilbage til Frankrig."

Denne speculative Tanke blev hurtigt indlysende for Bernard, og med Glæde erklærede han sig beredt til en saadan Forretning. Derpaa anbefalede han sig under gjentagne Taksigelser til sit Fædrelands venlige Repræsentant.

Stor var derimod Veeklagen i Constantinopels Jødequarteer, og et yderst pudsigt Syn frembød sig for den, der pludselig traadte ind i een af de smudsige Gyder. Man troede sig hensat midt i et Carneval, naar man sik Die paa de sælsomme Hoveder med blondt eller rødt Haar og ravnsorte Øienbryn og Skjæg. Skuet var i høieste Grad latterligt og blev formedelst de bedrøvede Ansigter, der tittede frem under den octroierede Haarpynt, kun endnu mere comisk. Ovenikjøbet vare de fleste Parykker altfor vide og store til deres Giermænd, hvori den stjændige Barin dog meest var Skyld, da han havde raadet Bernard til at vælge „Tyrkeparykkerne" saa store som muligt, paa Grund af de almindelig bekjendte tykke „Tyrkehoveder".

Den Opsigt, som denne lovbefalede Jødemaskerade gjorde, var over al Forestilling stor. Hele Constantinopel vandrede hen til det ellers saa skyede Jødequarteer for at see de latterlige Forvandlinger. Denne Nysgjerrighed var i høieste Grad besværlig for Vedkommende, og de undgik omsider saameget som muligt at vise sig paa aaben Gade. Men naar de endelig formedelst Forretninger eller i andre Anliggender maatte forlade deres Huse, saa kunde de være sikkre paa inden kort Tid at blive forfulgt med jublende Latter af en stedse mere og mere voxende Tilskuerhob.

Flere Uger hengik, uden at det skuelystne Folks Nysgjerrighed tabte sig. Forretningerne i Jødequarteret geraadede i en alvorlig Standsning. Hvem kan derfor beskrive Glæden hos de skikkels plagede Israels Børn, da der en Dag igjen

overalt i deres Qvarteer blev opslaaet og forelæst en Forordning fra Storherren, hvori det nu tillodes de straffede Israeliter fra den Dag af at aflægge Parykkerne og atter at bære deres eget Haar; kun skulde det være dem forbudt at klippe deres Haar paa tyrkisk Viis, for at ikke Propheternes Prophet fremdeles skulde skuffes, naar hans Blik fra Paradiset svævede ud over hans skjønneste Stad.

Nu forvandledes da Nedslagenheden og Sorgen igjen til usigelig Glæde, og uden Tøven reve Jøderne de afskyelige Parykker af. Man faldt hinanden om Halsen og havde ogsaa gjerne udgydt Glædestaarer, naar man ikke havde tænkt paa den høie Priis, der var bleven betalt for Haartourene.

En ny Straale af Haab gjennemfoer det constantinopolitanske Jødequarteer, da efter nogle Dages Forløb en Udraaber oplæste den Bekjendtgjørelse, at Bernard, den franske Parykhandler, var tilbøielig til, inden sin Afreise til Hjemstavnen, at tilbagekjøbe alle godt vedligeholdte Parykker.

Neppe var dette bekjendtgjort, førend der opstod et formeligt Væddeløb blandt Jøderne. Enhver styrtede hjem, tog den forhadte Paryk frem og løb saa hurtigt, hans Been kunde bære ham, til Bernard paa det store Torv, for at være den Første der og faae den høieste Priis. Den vilde Jagt kunde ikke komme mere støiende afsted; det saae ud, som det her gjaldt Liv og Død; Broderen skubbede uden Skaansel Broderen tilside; Sønnen undsaae sig ikke for at løbe forbi Faderen, og de bedste Venner trak hverandre i Kaftanen, for at den Ene kunde komme snarere til Bernards Boutik end den Anden.

Men alt dette Hastværk var dog aldeles unyttigt; thi Jøderne saae sig pludseligt grusomt skuffede i deres Forventninger. De havde haabet at faae Parykkerne affatte mod i det Høieste ti eller tyve Procents Tab. Men hvor stor var ikke deres Skræk, da Bernard rolig og bestemt erklærede, at han ikke vilde tilbagekjøbe Parykkerne til høiere Priis end een Pjaster for Stykket.

Klager opfyldte Luften, og tusinde Forbandelser over Bernard hørtes, idet nu alle Parykeierne havde indfundet sig paa det store Torv. Hverken den behændigste Tiltale eller den indstændigste Bøn hjalp her, og langsomt og bedrøvede droge Jøderne samme Vei hjem, som de for kort siden vare komne i fuldt Stormløb.

Der besluttedes ei at opgive Underhandlingerne endnu; dog skulde de ikke mere drives i saa store Masser. Man sendte da, ligesom ved Indkjøbet, igjen Tremandsdeputationer, men uden bedre Virkning. Tillige erklærede Bernard, at han ikke kunde staae ved sit Bud længere end een Dag endnu, da han Dagen derefter vilde reise hjem med et Skib, som laa færdigt til at seile til Frankrig.

Saa bar man da med tungt Hjerte de ulykkalige Parykker hen til den gjerrige Franskmand og modtog sukkende den ubetydelige Godtgjørelse, idet man af Hjertensgrund ønskede Parykhandleren Pokker ivold. Da Bernard paa hiin Dags Aften efterkalte de tilbagekjøbte Parykker, manglede der kun een eneste, en rød, i det oprindelige Antal!

Og hvor var denne bleven af?

En rig Jøde havde tilbageholdt og foræret den til Synagogen, hvor den blev opbevaret i mange Aar til Minde om denne Haar-Jammertid.

Med fornøiet Hjerte tog Bernard nu Afsked med den franske Gesandt og forlod med sine Parykker og fyldte Pengeposer Constantinopel, som var bleven en Guldgrube for ham.

Hvor forbausedes ikke Bernards falske Venner, da denne kom tilbage belæsset med Penge og ovenikjøbet tillige bragte Parykkerne med tilbage. Man smilede, trak paa Skuldrene, talte om, at de Dummeste have den største Lykke, og — ærgrede sig.

For ramme Alvor forlangte Varin nu en Belønning for det heldige Udfald af hans rigtignok ganske anderledes meente Raad; men af Bernard blev han afviist med Grovheder. Denne fulgte nu anden Gang sine Parykker med en vakker Fordeel, men uden Lovens Tvang og for Størstedelen til franske Parykmagere. Men derpaa besluttede Bernard sig fornuftigviis til at trække sig ganske tilbage baade fra sine tidligere Venner og fra Handelen og at leve af sine Renter; thi han indsaae, at der ikke allevegne vilde gives Leilighed til at sælge en daarlig Handelsartikel ved diplomatisk Mægling.

En original Søhelt.

Naar Frankrig allerede i Middelalderen havde indtaget en betydningsfuld Stilling blandt de søfarende Nationer, saa blev fornemmelig Krigsmarinen bragt til en uhyre Høide under den berømte Colbert, Ludvig den Fjortendes Minister. Indtil Slaget ved la Hogue, den 31te Mai 1692, havde den ubetinget Overvægten over enhver anden Magts Søstridskræfter; thi den talte dengang ikke mindre end 101 Linieskibe, hvoriblandt otte paa 100 Kanoner. Men blandt den Tids Søhelte glimrer især i en overordentlig Grad Jean Bart, en Skræk for Holland og England, hvem han under Krigen fra 1689 til 1698 tilføiede umaadelig Skade. Jean Bart var Søn af en fattig Fisker i Dünkerken, hvor han fødtes 1650. Allerede som tolvaarig Dreng maatte Jean gaae Faderen tilhaande ved dennes Fiskerhaandværk, men traadte dog nogle Aar senere ind i den hollandske Marine, hvor det imidlertid behagede ham saa lidet, at han ved Krigens Udbrud tilbød Franskmændene sin Tjeneste. I hiin Tid, ligesom endnu et heelt Aarhundrede derefter, vare i de fleste af Europas Lande Hær og Flaade et Slags ophøiede Forsørgelses-

anstalter for Adelen, derfor lykkedes det heller ikke den borgerligfødte Jean Bart at faae nogen Officeerspost. Harmfuld over denne Tilsidesættelse besluttede han at føre Krig paa egen Haand og udrustede med nogle Venners Hjælp en Kaper, der under hans Commando snart blev Fjendens Skræk. Jean Barts forvovne Streger kom endelig ogsaa til Kong Ludvigs Kundskab; han lod den ungdommelige Søhelt forestille for sig og udnævnte ham til virkelig Lieutenant i den franske Marine. I en Fægtning mod overlegne engelske Stridskræfter havde Bart den Ulykke at blive tagen tilfange og ført til Plymouth, hvorfra han dog undveg med stor Snildhed, flygtede i en ubetydelig Fiskerbaad over Canalen og naaede lykkeligt den franske Kyst. Ludvig den Fjortende udnævnte ham strax derpaa til Capitain med den Befaling, personlig at fremstille sig for ham i Versailles. Man kan tænke sig den etiquettestrenge Konges Forundring, da den tjenstgjørende Kammerherre meddeelte ham, at der i Forgemakket sad en Mand, som røg Tobak, og som trods alle Forestillinger og Trusler ikke vilde holde op med denne Fornøielse. „Min Tro," raabte Kongen leende, „det er enten Djævelen eller Jean Bart." Og det var virkelig Jean Bart. Den lange Venten havde kjedet ham, hvorfor han til sin Underholdning havde tændt en Pibe Tobak.

Saa ærefuld og smigrende Modtagelsen i Versailles end var for Jean Bart, fortrød det dog den pligtstrenge Sømand overordentligt, at Kongen under Audientsen næsten ikke talte om Andet end det tilstødte Uheld og det dermed forbundne

Fangenskab, og han besluttede at udviske Pletten ved en ny dristig Daad. Han lod lette Anker og seilede lige til Dünkerken, som Englænderne blokerede. Her var det, han under en heftig Fægtning bemærkede, at hans ttaarige Søn, som stod ved Siden af ham, begyndte at ryste ved de nedslaaende Kuglers Susen og Bragen. Strax gav han Befaling til at binde Drengen ved Stormasten midt i Kugleregnen. Dette Middel hjalp. Det unge Menneske bevarede fra dette Øieblik af den beundringsværdigste Koldblodighed i den heftigste Ild og overhovedet under de største Farer. Jean Bart tog fem Fregatter og syrretyve Coffardiskibe, af hvilke han dog maatte brænde de fleste, slog den hollandske Kornflaade og bevarede Dünkerken for Franskmændene, idet han med Magt tilførte den udhungrede Stad Meel og Korn. Ludvig den Fjortende var saa henrykt over dette Heltemod, at han adlede Jean Bart og atter indbød ham til en personlig Audients i Versailles, hvor Kongen modtog den hædrede Mand i en glimrende Kreds af høie Embedsmænd og Hoffolk. „Capitain Jean Bart," tiltalte Kongen ham, „jeg har udnævnt Dem til Escadrechef!" „Det har Deres Majestæt gjort vel i!" svarede den ligefremme Søhelt uden Forlegenhed. De omstaaende Spytslikkere saae i dette Svar en Mangel paa Opdragelse og begyndte at lee høit; men Kongen tilkastede Hofmændene et Blik, som øieblikkelig forvandlede deres Munterhed til Alvor, og sagde: „Mine Herrer, denne heltemodige Officeer erkjender sit høie Værd og har svaret, som det sømmer sig en saadan Mand!"

Foruden det dristige Mod besad Jean Bart urokkelig Koldblodighed og en Aandsnærværelse, som ofte reddede ham ud af de største Farer. Engang var han løben ud paa et Krydstog med sin Fregat og seilede, efterat han havde taget flere Skibe, til Norges Kyster for at reparere sit beskadigede Skib i Bergens neutrale Havn. Her traf han en engelsk Capitain, der efter Sigende havde kastet Anker her i samme Øiemed. Da Jean Bart en Dag spadserede iland, mødte Englænderen ham og bad, efterat have hilst ham høfligt, om Tilladelse til at maatte slutte sig til ham. „Jeg glæder mig ved at træffe sammen med den berømte Jean Bart," sagde Englænderen, „thi jeg tør haabe, at nu vil mit høieste Ønske gaae i Opfyldelse, hvilket ikke bestaaer i Mindre, end at kæmpe Skib mod Skib med ham."

„Derimod har jeg Intet at indvende, men er Deres Mand!" svarede Jean Bart. „Saavidt jeg veed, er det Deres Fregat, der ligger histovre ved Udkanten af Havnen? Et kjønt Skib, som jeg nok gad tage med til Brest under fransk Flag."

„Tillad, at jeg foreløbig tvivler om, at det skeer," svarede Englænderen. „Det staaer Dem imidlertid frit for at besee Skibet rigtig nøie, og i den Hensigt vil De maaskee ikke afslaae min høflige Indbydelse. Capitain Jean Bart, Capitain William Hope har den Ære at indbyde Dem til Middag imorgen, og hvis De synes om det, lette vi derpaa Anker og seile et Stykke søværts for gjensidigen der at tractere hinanden med Jern."

„En høflig Indbydelse afslaaer jeg aldrig!" forsikkrede Jean Bart. „Og iøvrigt indseer jeg ikke, hvorfor to honnette Fjender ikke skulde kunne drikke nogle Flasker Vin sammen, inden de gaae hinanden paa Livet? Det er altsaa et Ord, Hr. Kammerat, jeg kommer!"

Jean Bart lod ikke vente paa sig og blev modtagen med stor Udmærkelse ombord hos Englænderen. Man spiste, loe og drak, medens den ene Time gik efter den anden. Jean Bart tømte netop for tyvende Gang sit Glas, da han bemærkede, at hans Drikkebrødre, Officererne paa den engelske Fregat, reiste sig og omringede ham. Men Capitain Hope henvendte sig til Jean Bart og sagde med et ironisk Smiil:

„Hr. Kammerat, jeg havde ikke troet, at en usædvanlig klog og besindig Sømand, som De har Ord for at være, vilde gaae saa let i Garnet. Vid da, at jeg har svoret paa at bringe min Nations farligste Fjende, Capitain Jean Bart, i Lænker til London. Afleveer Deres Kaarde, De er min Fange!"

Jean Bart satte det tømte Glas paa Bordet, reiste sig og gik med rolige Skridt hen til Skibsvæggen, gjennem hvis Luger to Kanoner stak deres glindsende Løb ud. Mellem begge Stykker Skyts stod, efter den Tids Skik, to vægtige Fade Munition, der, tildækkede med et Tæppe, gjorde Tjeneste som Bord. Hurtigt trak Jean Bart en Pistol op af Lommen og satte dens Munding mod Krudtfadets Staver. Englænderne blegnede, og Ingen af dem vovede at gjøre et Skridt

henimod den Mand, hvis vilde Bestemthed og Mod man kjendte.

„Har næsten formodet noget Saadant, Capitain Hope!" sagde den Truede med urokkelig Sindsro. „Men seer De, Jean Bart lader sig ikke fange som et Fjollehoved. Enhver paa sin Plads, siger jeg, og hvem der gjør en anden Bevægelse, gjør bedst i at bede sit Fadervor iforveien; thi ved Christi hellige Legeme sværger jeg, at den mindste Hensigt at komme mig nær vil have tilfølge, at jeg sprænger denne Kahyt og med den os Alle i Luften!"

De forskrækkede Englændere stode raadvilde; men Jean Bart kastede et hvidt Dørklæde ud af den ene Kanonport, og strax efter hørte man pladsende Aareslag og Hurraraab af Franskmændene, som paa deres tappre Capitains Befaling havde bemandet Baadene, og i Tilfælde af Forræderi af ham faaet de nødvendige Ordrer. Det commandoløse Skib blev i faa Minuter besteget, og Jean Bart befriet. Endnu stod Solen temmelig høit paa Himlen, da man saae to Fregatter styre for fulde Seil mod Vest, af hvilke den ene førte det engelske Flag paa halv Stang, medens det franske flagrede seirrigt høit ovenover det.

Den store Tillid, som Ludvig den Fjortende havde til Jean Bart, var ogsaa Skyld i, at denne i Aaret 1697 fik Befaling til at bringe Louis Bourbon, Prinds af Conti, som var valgt til Konge i Polen, til Helsingør paa sit Skib. Jean Bart lovede at udføre det betydningsfulde Hverv paa det Nøiagtigste og afseilede. Da det var blevet forraadt til Englæn-

derne, hvad for en fornem Passageer der befandt sig ombord, havde Skibet paa hele Farten de heftigste Kampe at bestaae, men undgik alle Farer og ankom lykkeligt til sit Bestemmelsessted. Efter en yderst heftig Fægtning, hvori Skibet næsten var kommet i de Engelskes Vold og kun reddedes ved Jean Barts udmærkede Sømandskunst, rakte Prindsen den forsigtige Fører Haanden og udtrykte sin levende Glæde over at være undsluppen Fjenden.

„Deres kongelige Høihed behøvede ikke at frygte for at blive tagen tilfange," lød den tappre Capitains trøstelige Svar. „Jeg havde sendt min Søn ned i Krudtkammeret med en brændende Lunte, og han ventede blot paa det aftalte Tegn til at sprænge os Alle i Luften."

Freden i Rysvik satte et Maal for Jean Barts krigerske Virksomhed. Han trak sig tilbage til Dünkerken, hvor han i Aaret 1702 bukkede under for en Lungebetændelse. Der har man i den nyeste Tid opreist Frankrigs største Søhelt et af David Angers forfærdiget Mindesmærke.

Ny-Zeeland.

Iblandt den sydlige Halvkugles store skjønne Øer indtager Ny-Zeeland uden Modsigelse en af de første Pladser. I andre Egne findes maaskee en større Afvexling i Climaet eller et omfangsrigere Udvalg af velsmagende, tropiske Frugter, men ingen overgaaer Ny-Zeeland i Landskabernes Mangfoldighed og Skjønhed. Som bekjendt, bestaaer Ny-Zeeland af to store, ved det 3 Mile brede Cooksstræde adskilte, Øer, af hvilke den nordlige kaldes Eaheinomauve, den sydlige Tawai Poenamu. Den første er 120 Mile lang og 60 Mile bred, den anden er næsten ligesaa stor. I den sydlige Deel af Eaheinomauve tildrages Opmærksomheden fremfor Alt af de af Skyerne omgivne eller sneebedækkede Toppe af Bjergene, som i vældige Masser rage frem over de amphitheatralsk opstigende Bakkekjæder. Enkelte af disse Kæmpecolosser hæve sig indtil 14,000 Fod over Havfladen, og ved Foden af samme udstrække sig de herligste Skove. Saaledes danne Edgcombe og Hikurangi, som hæve sig op fra Waiapu Dalen, Baggrunden for et underskjønt Landskab, der allerede langt ude paa Rheden opfylder den sig nærmende Fremmede med Henrykkelse. Landet er ual-

mindeligt bakket og ujevnt, og Bakkerne strække sig fra Nord til Syd. Disse Bakkers Toppe og Skraaninger ere ikke sjeldent forsynede med dybe, mørke Huler, i hvilke de Indfødte opbevare deres Døde. Om den eneste endnu tilbageværende Vulcan Tongariris Virksomhed vidne paa begge Sider de paa mange Bakker udspringende varme Kilder og Svovlbrønde, hvilke sidste udbrede en saa stærk Stank, at Hestene flye Nærheden af dem. Særdeles mærkværdig er ogsaa en kold Kilde, hvis Vand, der er at føle paa som Olie, uden Anvendelse af Sæbe eller Plantelud reengjør de smudsigste Klæder og borttager alle Fedtpletter. Foruden to store prægtige Søer findes der et Antal mindre Floder, af hvilke den betydeligste kaldes Themsen og kan befares en temmelig lang Strækning af Smaaskibe. Talløse smaae Bække og store Sumpstrækninger gjøre det ofte meget besværligt at reise i det Indre af Landet, men ved denne umaadelige Vanding trives den berømte nyzeelandske Hør desbedre, ligesom de Sivarter, hvoraf de Indfødte bygge deres Hytter og Forraadshuse, derved faae en frodigere Vext. Et eiendommeligt Characteertræk ved de nyzeelandske Landskaber frembyder Bregnen, som overalt blomstrer paa det Yppigste, og med hvilken det hele Land, foruden Skovene, er bedækket. Næsten samtlige Skove afgive det værdifuldeste Gavntræ, og de yderst tætte Kratskove blive endmere uigjennemtrængelige ved alle Arter af yppige Snylteplanter. Det Guld, som findes paa Ny-Zeeland, vinder man kun under meget besværlige Omstændigheder, hvisaarsag Underverdenens Skatte

kun langsomt komme frem for Dagens Lys og lønne ofte neppe den derpaa anvendte store Møie.

Ny-Zeeland fremviser en overraskende Mangel paa Dyrearter. Man finder her egentlig kun eet eneste der hjemmehørende, fiirfødtet Dyr, nemlig Rotten, dette vederstyggelige Kræ, som har hjemme paa hele Jordkloden. Af Fuglearter gives der, i Sammenligning med Australien, kun faa. Den lille Lærke, som løber meget paa Jorden, bygger sin Rede paa Sletterne, og selv Svalen har ikke villet opslaae sin Bolig her. Nogle Papageier, Duer og den saakaldte Præstefugl ere de meest fremtrædende Fuglearter. Derimod har man med Held søgt at indføre fremmede Fuglearter i Ny-Zeeland. Navnlig er dette lykkedes med den engelske Fasan, der nu findes her i store Skarer, medens Agerhønen kun langsomt formerer sig. Mosquitoer, mange Arter stikkende Insecter og den i Alverden bekjendte Loppe mangle heller ikke paa disse skjønne Øer, ligesom den europæiske Stueflue ogsaa har bosat sig der og ved sin bekjendte Frugtbarhed allerede vundet stort Terrain. En Naturmærkværdighed i Insectverdenen er derimod et kun her fundet kaalormeagtigt Dyr af omtrent en Fingers Længde, der ernærer sig af Bladene af Rata, en kæmpemæssig og desaarsag ganske eiendommelig Snylteplante. Til en bestemt Tid falder Insectet fra Grenene ned paa Jorden og graver sig nogle Tommer ned i samme, men synes ogsaa dermed strax at forandre sin animalske Natur, idet flere Qviste fremvoxe af dens Legeme, som af en Rod. Baade Insect og Qviste an-

tage derpaa en næsten træagtig Characteer og kunne næsten ikke sønderrives, naar de ere tørrede.

At Ny-Zeeland ved sin Beliggenhed og de dermed forbundne gunstige Terrainforhold uophørlig vinder i Bethydning og gaaer en rask Colonisation imøde, er naturlig. Omendskjøndt heftige Vinde og selv Storme rase, er Climaet dog behageligt og Differentserne i Thermometerstanden ere maaskee de ringeste paa hele Jordkloden, selv Madeira ikke undtaget, hvisaarsag ogsaa Opholdet paa Øen er høist gavnligt for Syge, navnlig Brystsyge, og Sundhedstilstanden blandt den hvide Befolkning er fortræffelig. De Unges Kinder blomstre som Roser, og Ældre have en Tilbøielighed til Fedme, der undertiden er besværlig nok. Saaledes traf for endeel Aar siden Besætningen paa et engelsk Skib, der landede ved Cap Farewell, en forhenværende engelsk Matros, der havde været ombord i en Hvalfanger, men var bleven tilbage paa Ny-Zeeland, og som nu veiede over 3 Centner. Richard Barret eller, som han nu kaldes, Dicky Barret stod i høi Anseelse, thi han havde ikke alene, tilligemed ti hvide Kammerater, strax ved sin Ankomst ydet de Indfødte tapper Bistand under deres fortvivlede Modstand mod de indtrængende Maikatostammer, men ogsaa ægtet en Datter af en af de fornemste Høvdinge. Dicky var ligesaa tyk som han var høi, og hans lystige røde Ansigt, hans Blinken med Øinene og hans godmodige Latter opvakte Munterhed hos Alle, som saae ham. — Til alle Aarstider indtræde heftige Regnbyger, og Haver og Marker beholde, selv i den hede Sommertid, uforandret deres grønne

Udseende. Alle Slags engelske Træfrugter voxe i Mængde, og naar Colonisterne ikke have Nok deraf, er det deres egen Skyld.

De nyzeelandske Colonier befinde sig afgjort paa den rigtige Vei til Fremskridt, hvilke dog alligevel, i Forhold til andre Nybygders Opblomstren i disse Have, trives meget langsomt. Med stor Hurtighed fremmes Indførelsen og Formeringen af Qvægstanden, og da det indenlandske Græs fortrænges af engelske Foderurter, idet disse med en mærkværdig Villighed lempe sig efter Jordbund og Clima, saa vil den Qvægstand, som denne Ø kan føde, i Forhold være betydelig større, end man hidtil kjendte i Australien. Allerede nu ere de store Sletter paa den sydlige Ø af Nybyggerne befolkede med talrige Faare- og Qvæghjorder, og man begynder ligeledes dermed i de dertil passende Districter paa den nordlige Ø, saa hurtigt som Kjøb af Jorder lader sig afslutte med de Indfødte. Colonisationssystemet staaer derhos i de forskjellige Provindser under den fornuftigste Control. Belært ved den i saa mange Henseender uhensigtsmæssige Fremgangsmaade i Australien, indrømmer Regjeringen Nybyggerne store Lettelser og tilskynder derved de dygtigste Mænd at hellige deres bedste Kræfter til Opnaaelsen af Diemedet med Colonisationen. Landet bliver holdt fuldstændigt frit for en bedre Colonisation, og saasnart Forhandlingerne med de Indfødte først ere bragte tilende, kan Ny-Zeeland imødesee et rask Opsving. Allerede nu lyde alle Beretninger angaaende Nybyggeriet høist gunstige, navnlig forsaavidt angaaer Landhus-

holdningen. Maaskee undre Australiens Agitatorer, der vente sig Nationalvelstand af gratis Jordfordeling, sig over, at f. Ex. Canterbury er den meest blomstrende og længst fremskredne Provinds i Ny-Zeeland, omendskjøndt en Aere Land der koster c. 18 à 19 Rd. Rigsmønt, medens man i de øvrige Provindser bortslænger Landet til de laveste Priser og næsten overøser Kjøberne med Lettelser og Begunstigelser. Men derimod siger Gouvernementsregjeringen meget rigtigt, at Besiddelsen af Land ikke tør blive altfor let tilgængelig, thi naar enhver Colonist bliver Nybygger, bliver der tilsidst ingen Arbeidere, og saa kan en altfor udstrakt Bearbeidelse af Jorden kun blive skadelig for den fornustige Arbeidsfordeling, saaledes som denne nu engang er nødvendig. Naar Enhver kun indhøster saameget Korn, som han med sine egne Hænder kan tilveiebringe, vil Agerbruget sikkerlig ingen Fordeel give ham.

Foruden Hvide bestaaer Ny-Zeelands Befolkning af Maoris, en listig Menneskerace af mørk Farve, med sorte, fyrige Øine, langt, glat Haar og næsten europæisk Ansigtsdannelse. Tidligere satte de deres Aere i at føre Krig, og Kamp var Hovedgjenstanden for deres Samtaler, men, siden Missionairerne virke iblandt dem, have de tabt meget af deres raa Characteer, ligesom ogsaa den Sædvane, at fortære deres dræbte Fjender, er ophørt, og vil snart kun blive omtalt i deres Historiers Bøger, ligesom hos os Hexeprocesserne og Pinebænken. Den engelske Præst Samuel Marsden, første Capellan og siden Biskop i den engelske Kirke, var den, som ved sine utrættelige menneskekjærlige Bestræbelser blev en sand

Velgjører for Ny-Zeeland. Han havde gjennemskuet dette Folks Characteer og Evner, og blandt alle bekjendte hedenske Nationer stillede han det øverst som det ædleste og meestlovende. Desaarsag gjorde han de biskoppelige Missionsselskaber i England det Forslag, at grundlægge en Colonі til Fremme af borgerlig og religieus Dannelse hos Ny-Zeelænderne; og der blev virkelig ogsaa udsendt flere Missionairer, som efter mange Besværligheder og Farer vandt Fodfæste for det fromme Værk. Dette skete for omtrent 50 Aar siden. Missionairerne havde Meget at gjennemgaae, imidlertid lykkedes det dem lidt efter lidt at tæmme de vilde Naturbørn, hvorved rigtignok ogsaa mere end een Gang Kartætsker og Infanterisalver maatte bidrage. Endnu i den nyere Tid blev enkelte Høvdinges Opstand undertrykket ved Vaabenmagt. Nu findes der Missionsstationer paa alle Punkter af Øen. De udmærke sig ved en smuk, lille Kirke, bygget ganske i europæisk Stiil, rundt omkring hvilken Europæernes Huse og de Indfødtes Hytter ligge spredte. Efterat paa denne Maade Christendommen, saa at sige, havde pløiet Marken, gjorde ogsaa Politiken Ny-Zeelands herlige Jordbund til Skueplads for sin Virksomhed, idet hele Landet, forsaavidt Missionsstationernes Eiendomsret derved kunde forblive uantastet, omdannedes til en britisk Colonі.

Den offentlige Mening hos de Indfødte paa Ny-Zeeland — man kan om denne intelligente og iagttagende Menneskerace allerede benytte dette Udtryk — har udtalt sig meget gunstigt om de opstaaede hvide Colonier. Omendskjøndt ingen

Beundrer af den hvide Mand, indseer Maori'en dog meget godt, at hans Stjerne blegner for den ædlere Race, og at, hvor denne kommer frem, ogsaa Kundskaben om mange nyttige Ting drager ind, tilligemed Midlerne til at forskaffe sig dem. For sin Bosses og sin Oxes, sit Korns, sine Frugters og Klæders Skyld opfordrer Maori'en den Hvide at komme til hans Land, og anseer den af sine Landsmænd for en Vild og en Barbar, som vilde tilbagevise en saa værdifuld Gjæst. Herved tilbageholdes selv de meest stridslystne Hoveder fra at anvende Voldsomheder mod de Hvide. Nybyggeren, som, rundtom omgiven af Indfødte, lever ganske adskilt fra sine Landsmænd, er aldeles sikker og kan med freidigt Mod og uantastet hengive sig til sine Beskjæftigelser. Det fordærvelige Sammenstød med den angelsachsiske Race vil forøvrigt saameget hurtigere føre til Maori'ens Tilintetgjørelse, og han er ogsaa selv overbeviist om, at denne Skjæbne bliver ham tildeel. En almindelig Bemærkning hos de Indfødte ved Salg af Jord er denne: „Hvorfor have I saadan Hast? Giv os kun endnu en kort Frist og vent saa længe, indtil vi Alle ere døde, da kunne I faae Landet for Intet!"

En hemmelighedsfuld Bloddommer.

Af Dr. Speck.

Skomagerne ere Philosopherne blandt Haandværkerne, fordi der undertiden falder dem høist eiendommelige Ideer ind paa Skomagerstolen. Hvem tænker ikke herved strax paa Hans Sachs og dernæst paa Skomageren og Philosophen fra Görlitz Jacob Bøhme, som ofte kom i en aanderskuende Henrykkelse og vovede sig ind paa de største menneskelige Problemer!

Men en over al Maade skrækkelig Fremtoning var hiin Skomager fra Messina, som i sin Person forenede Philosophen med Bøddelen, og hvis Historie her korteligen skal fortælles. Som til næsten alle Tider var ogsaa endnu i den anden Halvdeel af forrige Aarhundrede, da Sicilien var tilfaldet Ferdinand den Fjerde som særligt Rige og tyranniseredes af Marchese Tanuzzi, den sicilianske Retfærdighed af den Beskaffenhed, at man hængte de smaae Type og lod de store løbe, hvilket Skomager Felicio tog sig meget nær. Dag og Nat grublede han over, om der ikke kunde tilveiebringes nogen Forandring deri. Endelig meente han at have fundet Noget. En fattig Djævel var just bleven hængt, fordi han, ligeover-

for en rig indflydelsesrig Marchese, havde forsvaret sin Søsters Ære med nogle godt førte Knivstik. Executionen var forbi, og den nysgjerrige Mængde, der uden Barmhjertighed havde seet paa den stakkels Synders Sprætten, begyndte at spredes, da vor Skomager pludseligt svang sig op paa Fodstykket af et Helgenbillede og med flydende Tunge i alle Helliges Navn besvoer den lyttende Mængde at afstaae fra deres Synder. Men neppe havde denne gjenkjendt den velbekjendte Skoslikker, førend der lød en gjennemtrængende Skoggerlatter, og Ingen hørte paa den strenge Sædelighedsdommer. Og da han ved en anden Leilighed i hellig Iver angreb selve de geistlige og verdslige Øvrigheder, saa betydede man ham fra høiere Steder alvorligt, at han skulde blive ved sin Læst; thi ellers gaves der Hamp, hvoraf man lavede faste Strikker til slige kaadmundede Fyre. Paa den Maade kunde det altsaa ikke gaae.

Imidlertid gjærede det voldsomt i vor Skomagers Hjerne. Det maatte blive anderledes, og han ansaae sig selv for at være den af Gud udkaarede Reformator.

„Jeg skal holde skrækkelig Dom over dette Sodoma," tænkte han.

Ligeoverfor ham boede en adelig Vellystning, hvem Intet var helligt; ham skulde Skomagerens Straf først ramme. Velbekjendt med Localiteterne sneg han sig ind i Sovekammeret, gjennemborede den Ulykkelige med en Dolk og slap ligesaa ubemærket tilbage til sin egen Bolig.

Næste Morgen var hele Messina i heftig Bevægelse. Der var ikke stjaalet Noget; der maatte altsaa ligge politiske

Aarsager til Grund for Mordet. Skomageren var ikke rigtig tilfreds med dette første Resultat. Med Politiken vilde han Intet have at gjøre; det var ham Moraliteten om at gjøre.

Han opsatte nu en Fortegnelse over dem, der, ifølge hans Overbeviisning, havde fortjent Døden ved deres Slethed. Blandt dem vare der Folk af alle Stænder, og den reformerende Skomager gjorde formelig Jagt paa dem. I mørke Nætter sneg han sig, bevæbnet med Dolk og Pistoler, omkring i Gaderne og sendte sine Offre ind i Evigheden med Extrapost — hist en Dommer, som lod sig bestikke, her en Agerkarl, og andetsteds en for Retfærdigheden for høitstaaende Mord er.

Saaledes gik det til, at der i Løbet af nogle Maanedefandtes et Antal døde Mennesker af alle Stænder i Messinas Gader, uden at der var fraravet dem endogsaa det Allerringeste.

En uhyre Skræk bemægtigede sig hele Staden, og Ingen, der var bekjendt for at være en Nidding, vovede længere at gaae ud om Aftenen eller Natten. Forgjæves udsendtes der Vagter og Spioner til alle Sider for at opdage den forvovne Mord er; hans Aandsnærværelse, Forsigtighed og Snuhed gjorde alle Politiets Kunster tilskamme. Man troede at have med et hemmeligt Selskab at bestille. Men Folket troede, at overnaturlige Magter vare med i Spillet her og i den mørke Nat holdt Dom over saa Mange, som vare slupne derfra ved høilys Dag.

Men den hævnende Skomager triumpherede; den Lykke, som begunstigede ham under Udførelsen af hans Mordgjerninger, ansaae han for en Velsignelse fra Himmelen, der havde Velbehag i hans Værk. Og det faldt Ingen ind, i den stille flittige Skoflikker at gjenkjende hiin hemmelighedsfulde Morder, der havde gjort hele Messina aandeløs.

Saaledes vare efterhaanden mere end halvtredsindstyve af Stadens Udskud blevne fundne døde, — blandt dem ogsaa Regentens Geheimesecretair og Yndling, — og endnu havde der ikke viist sig den ringeste Omstændighed til Gjerningsmandens Opdagelse. Da udstedte Regenten, Marchese Tanuzzi, der ved saa særegne Omstændigheder selv ikke blev vel tilmode, en Proclamation, hvori han tilsikrede Enhver, som opdagede eller hjalp til at opdage Ophavsmanden eller Ophavsmændene til hine natlige Mord, en Belønning af ti tusinde Kroner.

Samme Sum og desuden fuldkommen Tilgivelse og Strafløshed tilsikredes ogsaa den, som havde begaaet de omhandlede Mord, naar han vilde angive sig selv og afsløre sine Bevæggrunde.

Herved kom Skomageren i en critisk Stilling. Hans Retfærdighedsiver var allerede afkjølet noget, og trods al Snuhed kunde det dog engang gaae galt. Nu syntes der at tilbyde sig en Leilighed til itide at trække Hovedet ud af Slyngen. Men Forsigtighed er en Borgermesterdyd. — Meente Regenten det ogsaa alvorligt med sin Proclamation? Nogle Dage efter hiint Opraab sandtes i Statholderskabets Palads

en anonym Billet; den lød ganske kort: „Vil Regenten gjentage sit Løvte foran Alteret og tage det allerhelligste Sacrament derpaa, saa skal den fuldstændigste Oplysning blive ham meddeelt."

Statholderen, der for enhver Priis vilde kjende Hemmeligheden, gik strax ind derpaa. Næste Morgen begav han sig hen til Cathedralkirken, gjentog der ved Alteret sit Løvte og nød Sacramentet paa, at han uden nogetsomhelst hemmeligt Forbehold samvittighedsfuldt vilde opfylde sit Løvte i alle dets Dele.

Ogsaa Skomageren havde været i Kirken blandt Tilskuerne. Nu var han sikkret for alle Tilfælde.

Han begav sig til Paladset, forlangte Audients, som strax blev ham tilstaaet, og tilstod for Marchesen, som nok engang gjentog sit Løvte, at han var den hemmelighedsfulde Morder.

Fuld af Forbauselse og Skræk traadte Regenten tilbage, neppe troende, at denne godmodigt udseende Haandværker kunde være en saa forfærdelig koldblodig Forbryder. Men Skomagerens udførlige Fortælling tilintetgjorde dog snart enhver Tvivl om, at der fandt en Vildfarelse Sted. Den frygteligste Mand i Messina stod for Marchesen. Denne søgte at undertrykke den Følelse af Forfærdelse, der sammensnørede hans Bryst, og spurgte om Bevæggrunden til dette skrækkelige Slagteri.

Skomageren forklarede i en længere Tale, at Justitsens slette Forvaltning og hans levende Iver for Dyd og Ret-

skaffenhed havde bevæget ham til saadanne Gjerninger. Han paastod, at alle hans Offres Characteer havde været berygtet nok til at nødvendiggjøre en retslig Undersøgelse, og sluttede med en levende Dadel over Øvrigheden, som roligt havde seet paa alle disse Skjændigheder uden at skride ind eller straffe.

Regenten blev ham ikke det rette Svar skyldig. Han beviste Skomageren, at ifølge guddommelige og menneskelige Love har Ingen uden Øvrigheden Ret til at straffe Forbrydelser med Døden. At altsaa han, saafremt Øvrigheden ikke varetog sit Embede tilbørligt, ogsaa skulde overlade Dommerembedet i sidste Instants til den retfærdigt dømmende Gud, og at han ikke i egen Formastelighed turde opkaste sig til Dommer. Vel havde han givet sit Ord paa ikke at krumme et Haar paa den ukaldede Bøddel, men dersom denne alligevel efter fire og tyve Timers Forløb endnu lod sig see i Sicilien, saa skulde han døe som hans Offer.

Bestyrtet hørte Skomageren dette og kastede sig angergiven ned for Fyrstens Fødder.

Regenten blev fast ved sin Beslutning. Skomageren følte sig ikke længere sikker; han pakkede sine Penge og Alt, hvad han eiede, sammen og indskibede sig iilsomt til Genua.

Der levede han i flere Aar, indtil det gamle Ord: „Hvo som udgyder Menneskets Blod, hans Blod skal igjen udøses", ogsaa gik i Opfyldelse paa ham. Man fandt ham en Dag i hans udplyndrede Bolig ihjelstukken med en Dolk af ubekjendt Haand.

De blinde Mænd og Elephanten.

En hinduisk Fabel.

Der var sex Mænd i Hindostan,
Til Lærdom stod Hvers Sind;
De kom at see en Elephant
(Skjøndt Hver af dem var blind),
At finde ud, hvad der var sandt,
Heelt heftigt faldt dem ind.

Først Een gik mod den Elephant,
Men snublede confus;
I Dyrets Bælg han Støtte sandt,
Saa ei han faldt i Grus.
Da skreg han: „O, en Elephant
Er ganske lig et Huus!"

Den Anden greb i Dyrets Tand
Og raabte: „Ho, giv Lyd!
Saa skarpt paa Top og glat paa Rand —
Jeg vædder al min Dyd,
At dette Underdyr, forsand,
Er ganske ligt et Spyd!"

Den Tredie hen til Dyret gik,
Og da han gjorde Stop,
Han Snabelen i Haanden fik
Og kjælt den løfted' op.
Han raabte: „Dyret paa en Prik
Har faa't en Slangekrop!"

Den Fjerde strakte Haanden frem
Og følte paa dens Knæ
Og mælte: „Jeg skal sige Dem,
Det Dyr er intet Kræ,
Men det er ganske ligefrem
Jo dannet som et Træ!“

Den Femte fik i Øret fat
Og talte heftigt saa:
„Som Viften ret jeg finder, at
Den er at føle paa;
En Mand, saa blind som nyfødt Kat,
Maa kunne Sligt forstaae.“

Nu fremstod og den sjette Mand,
Han ud i Luften greb
Og Elephanten han paa Stand
Da fat ved Halen kneb.
„Nu, Elephanten,“ raabte han,
Den ligner jo et Reb!“

Saa stod de Mænd paa samme Plet
Og stred med Kraft og Ild.
Hver raabte: „Jeg har fundet det!
Min Broder farer vild!“
Og skjøndt Hver deelviis havde Ret,
Den hele Hob foer vild.

* * *

Saa kives Taaber og iblandt
Om Biblens Lov og Ret,
Hver maler da det Lem, han fandt
(Han kjender tidt kun et)
Og snakker om en Elephant,
Som aldri'g han har seet.

Blandinger.

I Districtet Columbia i de Forenede Stater har en af Domstolene nylig kjendt for Ret, at en Ægtemand er pligtig til at betale den Gjæld, som hans Hustru har stiftet før deres Ægteskab.

En engelsk Skarpskytte, Mr. Garnet Ronson, væddede nylig om en betydelig Sum, at han med sit Geværs Kugler skulde træffe ni af ti Appelsiner, som kastedes op i Luften; det var en Betingelse, at baade Geværet og Appelsinerne skulde ligge paa Jorden, at Skytten selv skulde tage Appelsinen op og kaste den, derefter gribe Geværet og skyde paa Appelsinen, naar den faldt ned. Mr. Ronson vandt ikke alene Væddemaalet, men gjennemskjød elleve Appelsiner efter hverandre.

Da Hertugen af Duras en Dag saae Cartesius sidde ved et rigtbesat Bord, udraabte han: „Hvad? Tillade Philosopherne sig saadanne Lækkerier?"

„Hvorfor ikke?" svarede Cartesius; „troer De, at Naturen frembringer alle sine gode Ting alene for Tosserne?"

Chineserne fremstille Ærgjerrigheden under Billedet af en Mandarin, der søger at fange en Comet ved at strøe Salt paa dens Hale.

Den engelske Digter Milton blev spurgt af en Ven, om han ikke vilde lade sine Døttre lære nogle af de fremmede Tungemaal. „Nei, Sir," sagde han; „een Tunge er fuldkommen nok for et Fruentimmer."

Da en Ovæker engang hørte en Person tale om, hvor dybt han følte for en Anden, som var i Nød og trængte til Hjælp, sagde han: „Min gode Ven, har Du ogsaa følt i Din Lomme for ham?"

En Irlænder forklarede Metaphysik saaledes: To Mænd tale med hinanden, og den Ene søger at forklare Noget, han ikke kjender til, for den Anden, som ikke forstaaer ham.

Nevadabladet Transscript fortæller følgende lille Anecdote: En gammel Hollænder stod paa Gadehjørnet og læste en stor Placat, forkyndende, at et Panorama af Miltons „tabte Paradiis" skulde komme til Byen. Midt paa Placaten kom han til et Afsnit, betitlet: „Et Oprør i Himlen!" hvorpaa han udbrød: „„Et Oprør in Himmel!" mein Gott! det ikke vare længe; Abraham Lincoln er der!"

Da den engelske Konge Georg den Tredie en Dag gik op og ned ad Dækket paa et Krigsskib, sagde en Matros til en anden: „Jack, hvem kan den Fyr være, han gik forbi Admiralen uden at løfte paa Huen?" „Hvad, veed Du ikke det? det er Kongen," svarede Jack. „Vel, Konge eller ikke Konge, saa er han en umaneerlig Hund," meente den Første. „Ja," svarede Jack, „men hvor skulde han vel have lært Manerer fra, han har aldrig i sit Liv været saa langt tilsøes, at han ikke havde Land i sigte!"

„Har De Tillid nok til mig til at laane mig en Daler?" spurgte en Mand en Dag den bekjendte Douglas Jerrold. „Aa ja," svarede Jerrold, „jeg har al den fornødne Tillid, men ikke den fornødne Daler."

Indhold.

	Side
En Parykhandel. Humoristisk Fortælling af A. Brendel . .	1.
En original Sohelt	36.
Ny-Zeeland	43.
En hemmelighedsfuld Bloddommer. Af Dr. Speck. . . .	51.
De blinde Mænd og Elephanten. En hinduisk Fabel. . . .	57.
Blandinger	59.

Af **„Hunsbibliothek for underholdende Læsning"** udgaaer den 1ste i hver Maaned et Hefte paa 4 Ark, der leveres Subskribenterne for 16 Sk., og er Subskriptionen bindende for 1 Bind eller 6 Hefter. Subskription modtages i alle Landets Boglader samt paa de kongelige Postcomptoirer og Brevsamlingssteder.

Bidrag (saavel originale som oversatte) modtages og honoreres efter Overeenskomst. De bedes adresserede til: „Warbergs Bogtrykkeri i Rudkjøbing".

Huusbibliothek

for underholdende Læsning.

Et Maanedsskrift,

til Nytte og Fornøielse, af blandet Indhold.

Februar 1866.

Kudkjøbing.

Trykt og udgivet af C. C. L. Warberg.

1866.

Brevvexlingen.

Novelle af Julie Hallervorden.

Foran et ziirligt, med alleslags udskaaret Arbeide smykket Skrivebord, som bedækkedes af hundrede og atter hundrede prægtige Nipssager, sad en ungdommelig Pigeskikkelse og kunde paa den fuldtbesatte Bordplade neppe faae Plads til et Octavblad af allerfineste Brevpapir, der laa parat til at modtage Skrifttrækkene fra den af smaae hvide Fingre holdte Staalpen. Nu skal Værket begynde! Den ziirlige Pige dypper den funklende Pen ned i den blinkende, snirklede Skaal, der pranger som Blækhuus paa det oppudsede Bord, og henkaster efter en rask Beslutning Ordene: „Elskede Alfred!" paa det duftende Papir, paa hvilket Datum allerede throner overst oppe. Nu, mener man, vil den lille Side i en Fart blive fyldt med skraatliggende blaae Bogstaver; men nei! Efter et Minuts synlig indre Kamp, under hvilken den ungdommelige Skriverinde forbliver ubevægelig bøiet hen over Papiret, lægger hun pludselig og uventet Pennen bort og læner sig tilbage i den bequemme Lænestol, hvori hun hviler. Aaben foran hende og bedækkende utallige smaae Vaser, Skaaler,

Statuetter osv. med sine fine Sider ligger den Skrivelse, som paa det meest Indtrængende forlanger at besvares, og som med mandige, kraftige Træk bærer Underskriften: „Din Alfred.“ Nu tager den zirlige Blondine de aabne Blade, løber dem nok engang igjennem med utaalmodige Blikke, sukker, kaster dem igjen hen, hvor de før laae, og gjentager een — to — tre det nylig bestrevne Forsøg paa at forfatte et Svar.

I den aabne Dør til det med yppige Bequemmeligheder indrettede Gemak, gjennem hvilken man seer den med høitvoxende Planter besatte Balcon, sidder en høi Fruentimmerskikkelse opmærksomt læsende i en Bog. Forstyrret af den Skrivendes heftige Bevægelser, undslipper Ordene: „Er Du færdig, Clara?“ de smalle, fiintdannede Læber, og hun er ifærd med at lukke sin Bog.

„Er Du færdig?“ Disse Ord opflamme Utaalmodigheden hos den iforveien allerede tilstrækkeligt plagede Skrivende; Purpurrødmen stiger hende op til de blonde Lokker, og hun værdiger ikke det i urette Tid, men i sig selv uskyldige Spørgsmaal noget Svar.

Da den Spørgende ikke fik noget Svar, saae hun hen til Clara, som sad i sin bequemme Stol med Hovedet støttet mod Haanden, og i den Formening, at Brevet var lykkeligen sluttet, gjennemskred hun Værelset med de Ord: „Saa lad os gaae!“

„Lad os gaae!“ Det var for meget for det haardt prøvede Barn. Hvem kunde tænke paa at gaae? Maatte ikke det nødvendige Brev, efter Begyndelsen at dømme, fængsle

hende endnu i Timer til hendes Værelse og, hvad der var værre, til hendes Skrivebord. Hun brast i Graad og raabte:

„Gaa dog, gaa, Mathilde! Forsøm endelig ikke at more Dig, Du kan gjerne lade mig være alene."

Mathilde, som ikke anede den Sindsbevægelse, Clara havde at kæmpe med, blev opmærksom og vendte om.

„Hvad feiler Dig? Hvad kan der være iveien?" sagde hun gjentagne Gange og klappede den yngre Venindes taarevædede Ansigt.

Clara pegede først paa det tomme Blad med Overskriften: Elskede Alfred! derefter paa den elskede Alfreds lange og raabte fortvivlet:

„Kunde jeg formode, at Alfred vilde skrive saadanne Breve?"

Mathilde smilede. Med kloge Øine overskuede hun Venindens Stilling.

„Det Brev maa dog kunne besvares!" sagde hun laconisk.

Clara overleverede hende beredvillig Skrivelsen, idet der opsteg en Straale af Haab i hendes Øine.

Mathilde begyndte at læse, og snart kunde man see, hvormeget Liniernes Indhold tilfredsstillede og interesserede hende.

„I Sandhed," sagde hun, medens hun lagde Brevet sammen, „Dybsindighed, en alvorlig Livsanskuelse og en ædel Form i Udtrykket ere sjeldne Gaver. Jeg lykønsker Dig til at kunne kalde en Mand som Alfred Din."

„Jeg var lykkeligere, da jeg ikke kjendte Dybsindigheden og Alvoret!" svarede Clara forknyt. „Og hvorfor lykønsker Du mig? Du, som foragter Ægtestanden!" vedblev hun, vendende tilbage til sin forrige Heftighed.

„Hvem siger det?" afbrød Mathildes rolige Stemme hende.

„Min Fader har fortalt mig, at Du har tilbageviist de bedste Partier: Baron Osten og Andre," vedblev den opfarende Clara.

Mathilde rødmede. „Hør mig, Clara!" sagde hun med Varme. „Hidtil var Du et Barn, som ikke forstod Synderligt af slige Ting; nu, da Dit Hjerte er vaagnet, vil Du være moden nok til at forstaae mig. Jeg har tilbageviist Baron Osten og Andre, fordi de ikke friede til mig, men til mine Penge, og den Førstnævnte ovenikjøbet, fordi han troede at vise den borgerlige Kjøbmandsdatter en uberegnelig Ære ved sit Tilbud. Jeg har altfor høie Tanker om Ægtestanden til at misbruge den af Forfængelighed eller som Resultat af en Regneopgave, og vil langt hellere slet ikke bortgive min Haand end gjøre det uden Tilbøielighed."

„Du Lykkelige!" raabte Clara alvorligt. „Du har altid Tanker."

Gjennemtrængt af sin Gjenstand vedblev Mathilde uden at høre Clara: „Siden min Faders Død, og efter at det af Ordningen af hans Efterladenskab har viist sig, at jeg, istedetfor en rig Arving, kun er en fattig Pige, som ved Forfattervirksomhed fordobler mine knappe Lommepenge, siden den

Tid tæller den meget søgte Mathilde Hellborn ikke længer nogen Frier blandt sine Tilbedere." Hun kastede det fine Hoved med de regelmæssige Ansigtstræk og det mørke, paa en ukunstlet Maade delte Haar stolt tilbage og smilede. Der opstod en Pause, som Mathilde, idet hun hentydede paa Alfreds Brev, afbrød med de Ord:

„Havde Østen været istand til at nære saadanne Følelser, saa vilde jeg ikke have viist ham tilbage."

„Og min Fader vilde negte mig Alfred, fordi han antog ham for at være for ung og umandig," udbrød Clara.

„Den, der har skrevet dette, er i Besiddelse af en fast og alvorlig Følelse," sagde Mathilde.

„Men hvad skal jeg svare?" raabte Clara smerteligt. „Jeg er bange for Alfred! Ligeoversor ham forekommer jeg mig selv at være saa ringe, saa uvidende, saa —"

„Skriv til ham om disse Følelser," svarede Mathilde. „Siig ham, hvorledes hans Brev har overvældet Dig, hvor bevæget Du blev, hvor —"

„Der! der! der!" svarede Clara istedetfor nogetsomhelst Svar og paanødede Mathilde Pennen og et i Hast fremlagt nyt Ark Papir, forlod lynsnart sin Plads, paa hvilken hun saalænge havde sukket, og trykkede den Intet anende Mathilde ned i de bløde Hynder.

„Skal jeg skrive?" spurgte Mathilde forbauset.

„Gjør et Udtog til Brevet. Jeg beder, jeg beder!" sagde Clara indsmigrende. „For Dig er det let, hvad der for mig synes uoverkommeligt. Du sætter Dig uden Foranledning

ind i alle mulige Situationer, hvormeget lettere formaaer Du det da ikke, naar en Veninde beder Dig, bestormer Dig! —"

Midt i hendes brusende Talestrøm bemærkede hun, hvorledes Veninden, for at skaffe sig Plads, med et rask Tryk forviste den hele Hær af glimrende Smaating hen til et Hjørne af Bordet, og hvorledes øieblikkelig Tiltalen: „Elskede Alfred!" stod paa Papiret, som med rivende Hurtighed bedækkedes med faste Skrivttræk af Mathildes sikkre Haand. Hun trak sig taus tilbage, torrede Øinene, ordnede de forkrøllede Sløifer paa hendes ziirlige Toilette foran det store Speil, der tilbagekastede hendes fyldige blomstrende Skikkelse, glattede de blonde Lokker, gik ud paa Balconen, vandede en Blomst, som hang bedrøvet mod Hovedet, aabnede den Bog, hvori Mathilde havde læst, og lukkede den igjen med en let Gysen, da hun saae den kun ringe Underholdning lovende Titel: „Om det Ophøiede og Skjønne". Hun havde kun tilbragt kort Tid med denne travle Lediggang, da Mathilde underskrev de til den elskede Alfred bestemte Linier med Slutningsordene: „Med trofast Kjærlighed Din Clara."

„Her er Brevet, skriv det af!" raabte Mathilde, som af Interesse for Alfreds Ord, fuld af Medlidenhed med den yngre Venindes Forlegenhed og i Bevidstheden om at besidde en Pen, der let kunde beherske ethvert Stof, havde ladet sig forlede til dette eiendommelige Underslæb. Et hjerteligt Kys af Alfreds Brud lønnede hende for denne Uforsigtighed. Hun reiste sig og forlod Værelset.

Clara satte sig fornøiet ned for at begynde sit Værk.

Brevet var affattet i en ligefrem naturlig Tone som om en Brud talte til sin Elskede af sit fulde varme Hjerte; dog dette var ikke Clara paafaldende. Men at der ikke var overstreget eet eneste Ord og et andet sat istedet derfor mellem Linierne, at Mathilde ikke een eneste Gang havde skrevet feil, det forbausede hende høiligen.

„Afskriften bliver ikke saaledes," meente hun. „Alene min barnlige usikkre Haand!" Hun sammenlignede sit „Elskede Alfred" paa Papiret med det, Mathilde havde skrevet. Der paakom hende en stærk Fristelse. Hun kunde ikke modstaae: Hvor mageligt var det ikke med at lade være at skrive af! „Engang og ikke oftere," sagde hun bestemt, da hun lagde det sammenlagte Brev ind i Couverten. „Naar Alfred først er min Mand, saa opdager han Bedrageriet," reflecterede hun videre, medens hun aftrykkede det friherrelige Goddinske Vaaben, som prangede i formindsket Maalestok paa hendes Guldfingerring, i det smeltede Lak. „Om fire Dage kommer han igjen og saa skriver jeg aldrig, aldrig mere." Hun tog det færdige Brev og ilede til sin Fader for at faae det adresseret.

General, Friherre von Goddin, Claras Fader, var en djærv Kjærnenatur. Hærdet i Krig og Farer betragtede han enhver Yppighed, enhver Comfort som qvindagtig Luxus. Han omgav sig med streng Simpelhed, inddeelte sin Tid med nøiagtig Punktlighed og lod Planen til sin Levemaade dictere af sund Maadeholdenhed og klog Afholdenhed. Tapper, trofast,

retfærdig og ligefrem traadte han Enhver imøde med godmodig Djærvhed og gjorde i sin Opførsel ingen Forskjel paa Over- og Underordnede. Paa hans faste ubøielige Villie havde kun eet Væsen i Verden Indflydelse, og dette Væsen var den smukke, blonde Jomfru, som netop forlod sine Pragtgemakker med det forseglede Brev i Haanden for at begive sig til sin Faders simple og tarveligt udstyrede Værelser. Man maa dog ikke tro, at han i sine Beslutninger eller Handlinger i det offentlige Liv lod sig paavirke af hende, i den Henseende formaaede ikke engang hun Noget over den jernfaste Olding; men han opfyldte gjerne hendes Ønsker, var ikke istand til at afslaae hendes Smigrerier Noget, som angik hendes egen Person, og kunde udbryde i en hjertelig Latter over Ytringer af Clara, hvilke i en Andens Mund vilde have opægget ham til de heftigste Forbandelser. „En gammel Løve, der leger med den lille Muus", var det Billede, hvormed han yndede at betegne Forholdet mellem sig og sin Datter.

Clara var paa sin Vei trængt frem til den gamle Løves Hule og fandt netop Faderen staaende ved sin Pult og beskjæftiget med Tjenestebreve og Papirer, hvilket kom hende ypperligt tilpas. Uden Betænkning ilede hun hen til ham, som vendte Ryggen mod Indgangsdøren, og idet hun hævede sig op paa Taaspidserne, holdt hun den pyntelige Couvert hen imellem den gamle Krigsmands Øine og det store Ark Papir, hvori han læste.

„Allerede der igjen!" sagde den Gamle venligt brummende og tog fat om den Haand, der holdt Brevet.

„Vær barmhjertig mod mine sunde Lemmer!" raabte Clara.

„Riv Dig løs, Du lille Uting," sagde den Gamle i godt Lune.

Clara trykkede et Kys paa den Jernlænke, der omsluttede hendes Haandled.

Generalen lod leende Fangen smutte bort.

„Hvad er der paafærde?" spurgte han.

„Jeg beder om Alfreds Adresse," svarede Clara, lagde Brevet paa Pulten og rakte Faderen den dyppede Pen.

Den Gamle skrev med sin Løveklo det Ansøgte paa den fine Couvert.

„Der kom en Klat paa," sagde han, „det betyder Trætte." Derpaa vendte han sig til den bagved ham ventende Tjener med den Besked: „For idag intet Videre. Dette Brev maa Du endnu tage med," og han gav ham Claras Brev. Tjeneren forlod Værelset.

Efter Sædvane vilde Clara ile bort med et flygtigt „Tak", da den Gamles Haand nok engang sluttede sig om det rødt blevne Sted paa Claras Arm, idet han befalede hende at blive.

„Holdt!" raabte han og pegede paa det Ark, hvori han havde læst, da Clara traadte ind. „Her er Efterretninger." Den Tiltalte saae spørgende paa ham.

„Alfreds Commando er bleven forlænget," vedblev han. „Man maa slaae sig tiltaals endnu i to Maaneder."

Clara blev dødbleg og styrtede hen til Døren efter Tjeneren.

„Hvad er det?" spurgte den Gamle forundret.

„Intet!" svarede Clara og stod tøvende stille. „To Maaneder!" sagde hun tonløst for sig selv, og alle de Breve, der kunne skrives i to Maaneder, dukkede op for hendes beklemte Aand som blege Spøgelser med røde Lakhjerter.

„Det er umuligt! Det gaaer ikke an! Det tillader jeg ikke! Det maa ikke være saaledes!" udbrød Clara heftigt, og opgivende den mistænkelige Henten Brevet tilbage bønfaldt, bestormede og besvor hun Faderen om at bevirke Alfreds øieblikkelige Tilbagekaldelse fra Commandoet.

Den Gamle rystede paa Løvehovedet med den hvide Manke. „Forelsket!" smaalo han og tilbageviste koldblodigt den paa ham indtrængende Besværgelsesstorm.

Clara vred Hænderne. Gyselig var den Tanke at maatte tilstaae det idag forøvede Bedrageri. Hele hendes Forfængelighed — og hun besad en ganske god Deel deraf — vægrede sig derved. Sligt, meente hun, kunde hun kun tilstaae for sin Mand, aldrig for sin Forlovede. Men vil Mathilde vedblive at føre den paabegyndte Brevvexling? Hun tvivlede derom. Satte Veninden sig derimod, saa var Spillet tabt, thi hun vidste, at dennes Villie var ligesaa ubøielig som den gamle Generals. Hun oprørtes heftigt mod Faderens Haardhjertethed, mod Autoriteternes Hensynsløshed, mod Soldater-

standens Raahed, dog hvad hjalp det? Den Gamle erklærede Commandoet for at være yderst ærefuldt og underskrev med den største Sjælero den Ordre, som forlængede Alfreds Adskillelse fra hans Brud til to Maaneder. Clara forlod opbragt det Værelse, hun havde betraadt saa fornøiet. Endnu aldrig havde hun følt en saadan Bitterhed hos sig. Den steenhaarde gamle Mand kunde lee, medens hun bar en smertelig Oval i Hjertet. Hun var vred paa ham, paa sig selv, ja endog paa Mathilde, som havde opfyldt hendes taabelige Bøn om at skrive.

Saaledes hengik Dage og Uger. Alfred blev borte og sendte bestandig sin Forlovede kjærligere, tankerigere Breve. Ved Begyndelsen af den anden Maaned bleve hans Sendelser endnu mere indholdsrige og hyppige. Men den misundelsesværdige Brud, for hvis Fødder trofast Kjærlighed lagde Hjertets og Aandens fagreste Blomster, blev, hvergang de ankom, meer og meer modløs og forsagt. Hun gjennemløb med et ophidset Blik Skrivttrækkene uden at tilegne sig Indholdet og lod dem derpaa med en mismodig og fortrædelig Mine glide ned i Venindens Arbeidskurv. Var det den glade, muntre Alfred, der havde spøget og leet med hende som et Barn, hvem hun havde været klog nok, og af hvem hun aldrig havde forlangt, at han skulde vide Meget? Var det den samme Alfred, der skrev hele Ark fulde af Kjærlighed, Viisdom og Lærdom? Hun sukkede; hvorledes var den Elskede bleven hende saa fremmed paa Papiret! Hvor vidt fjernet fra ham, hvor ringe imod ham forekom hun sig ikke at være!

Og hvorledes snege ikke Uvillie og Misnøie sig ind i det urolige Hjerte gjennem den Dør, som saaret Forsængelighed havde aabnet. Hun blev stille og tankefuld, og sjeldnere og sjeldnere brød den sorgløse Munterhed frem, som ellers uafbrudt havde thronet paa hendes Pande og bestraalet hendes Liv. Den gamle General mærkede Datterens Misstemning med Uvillie. Han gjorde sine Bemærkninger derom og gjentog hver Gang, han saae Clara, de Ord: „Miserabelt Soldaterbarn! Miserablere Soldaterkone! Dersom hun nu engang skal gaae i Krig tilligemed den smukke Garde?"

Clara paastod for ramme Alvor, at det vilde være hende mindre smerteligt end den nuværende Adskillelse.

Den Gamle saae paa Mathilde i det Haab at finde en Allieret i hende mod Claras Taabelighed; men hun forblev mod Sædvane tilbageholden. Hun trak paa Skuldrene og taug.

Mathilde høiagtede den gamle Herre med barnlig Taknemmelighed. Han, som i det Hellbornske Huses Glandsperiode havde været en stadig og velseet Gjæst der, havde ikke som saamange Andre efter Handelsherrens Død skyndsomt og fremmed trukket sig tilbage fra den Efterladte, men havde aabnet sit Huus for hende og saae gjerne, at hun, saa ofte og saa længe hun vilde, benyttede dets Gjæstfrihed. Han agtede det kraftige Mod, hvormed hun forstod at finde sig i sin forandrede Stilling, og den Sjælsstyrke, hvormed hun virkede til dens Forbedring. Han saae gjerne, at hans lystige Pigebarn sluttede sig til den alvorlige Selskaberinde, og glædede

sig, naar denne med næsten moderlig Omhu vogtede hans Barn. Paa denne Maade havde Mathilde fundet et andet Hjem i det Goddinske Huus, hvor man altid skiltes fra hende med Beklagelse, og hvor hun altid modtoges med Glæde, naar hun gik og kom.

Mathilde var heller ikke i den behageligste Stemning, naar hun saae paa Clara. Hun bebreidede sig, at hun, den Ældre, havde begyndt denne hemmelige Forstaaelse med hende; paa den anden Side havde hun en sjelden Aandsnydelse i denne Brevvexling. Hvor ofte sagde hun ikke til sig selv: „Fruentimmerforsængelighed og atter Fruentimmerforsængelighed! Clara er altfor forsængelig til at vedgaae sin Skrøbelighed, og jeg lader med uforklarlig Glæde mit Lys skinne saa klart, jeg kan." Og dog modstod hun ikke Tillokkelsen ved at fortsætte den begyndte Brevvexling. Det var ikke Claras Bønner, der bevægede hende til det; Alfreds Breve havde foranlediget det. „Alfred kommer tilbage, og saa er jeg den Første, der bekjender sig skyldig og vil afvende al Fortørnelse fra den elskede Venindes Hoved og lade den falde paa mit eget." Dermed beroligede den kloge Mathilde sig selv.

Atter var en halv Maaned forløben. Alfreds Fraværelse kunde nu kun vare fjorten Dage til. Beskjæftiget med Læsning befandt Mathilde sig i Claras smukke, velindrettede Værelse, da Døren aabnedes, og Clara traadte hurtigt og ilsomt ind. Hendes Kinder blussede, og en usædvanlig Bevægelse lyste ud af hendes Øine. Hun holdt et uaabnet,

indholdsrigt Brev i Haanden og raabte allerede i Fraſtand til Veninden:

„Tag det! Jeg vil ikke læſe det!"

Mathilde, ſom med eet Blik gjenkjendte Alfreds tydelige Haandſkrivt, holdt Clara tilbage.

„Fortæl Alfred Sandheden, og Du vil blive roligere," ſagde hun.

„Det evige Omqvæd!" raabte Clara utaalmodig, kaſtede Brevet hen paa Bordet til Mathilde, og gik med heftige Skridt op og ned i Værelſet.

„Siig ham, at jeg er den Skyldige," vedblev Mathilde.

Clara ſvarede ikke.

„Tag Brevet tilbage," begyndte Mathilde paany, idet hun blev mere og mere lidenſkabelig. „Læſer jeg det, ſaa friſtes jeg til at beſvare det."

Det var et Optrin, ſom ofte gjentoges mellem de to Veninder, ſiden hiint ulykſalige førſte Brev, Mathilde havde ſkrevet, men ſom idag ſkulde faae et følgerigere Udfald.

Mathilde var gaaet hen til Clara med den forſeglede Skrivelſe og forſøgte at formaae hende til at modtage den. Da Clara bemærkede det, foer hun tilbage med Afſky.

„Jeg kan ikke længere udholde denne Tvang!" raabte hun heftigt, uden at agte paa Mathildes Ord. „Jeg vil ikke føre et Liv fuldt af Plager og Mismod. Jeg vil bryde de Lænker, ſom binde mig til denne mørke Pedant, denne Bogorm! — thi det er ikke den Alfred, jeg elſker, og med hvem jeg har forlovet mig. Han var munter, ung og livlig! Jeg

hader denne følelsesfulde, vise Brevskriver med hans blomstrende Stiil! Jeg afskyer ham! Jeg er bange for ham!"

Mathilde blev forskrækket. „Clara, berolig Dig. Alfred kommer tilbage, og I ville nok komme overeens igjen," sagde hun med moisommelig undertrykt Bevægelse.

„Aldrig!" yttrede Clara med Bestemthed.

„For Guds Skyld!" raabte Mathilde, idet det Farlige ved hendes Foretagende pludselig traadte frem for hendes forfærdede Sjæl. „Og det er min Skyld."

„Nei, vist ikke!" afbrød Clara hende hurtigt. „Jeg er Dig inderlig taknemmelig. Ved Din Mellemkomst er denne Kløft mellem mig og Alfred, som ved vort Samliv var bleven tildækket med Glædens og Spøgens Blomster, kommen for Dagen. Blot ingen Bebreidelser! Blot ingen Selvanklage! Jeg har Dig at takke for mit Livs Rolighed og Lykke." Et glødende Kys brændte paa Mathildes Kind, og bort styrtede det heftige Barn, efterladende Veninden alene med hendes Tanker.

Denne foer op. Hvad havde hun foranlediget med hendes uoverlagte Forfængelighed! Hun trykkede begge sine Hænder mod den glødende Pande. Derpaa rettede hun sig iveiret, ilede til Skrivebordet og begyndte paa et Brev, i den Hensigt at forklare sin Venindes Forlovede Sagens Sammenhæng og at anklage sig selv som den eneste Skyldige.

Alfreds indholdsrige Brev blev liggende uaabnet paa Bordet.

Clara var imidlertid stormet fremad gjennem den lange Corridor og ind i sin Faders Værelse. Den gamle Herre puslede med forvittrede Erindringer, det vil sige, han sad foran en stor aaben Trækasse, hvori hist laa en Kammerats Ring, som denne, døende paa Ærens Mark, havde trykket ham i Haanden til Erindring, og her opbevaredes Breve og andre Sager fra tidligere hedengangne Venner, som han havde kjendt i deres fulde Ungdomskraft, og som havde kjendt ham saaledes. Nu aabnede han Kapselen paa en Medaillon, og en lys, blond Lok af en Qvindes Hovedhaar laa foran ham og talte til ham om henfarne Tider. Han saae venligt paa den, derpaa lod han sit gamle Øie flue indad og en Række lykkelige Aar drage forbi det. Saaledes sad han der, munter og indesluttet i sig selv, da hans Datter, om hvis Tindinger lagde sig Haar af samme lyse, blonde Farve, som det, den Gamle betragtede saa kjærligt, kom farende ind i Værelset. Hun omklamrede Faderens Hoved og lagde grædende sit paa hans Skulder.

Den Gamle, selv blidt stemt, mumlede godmodigt: „Fjorten Dage ere snart forløbne."

Clara foer op. „Ikke idag, ikke om fjorten Dage, aldrig vil jeg see Alfred igjen!"

Den Gamle smilede. „Har han opført sig slet?" spurgte han.

Den letfærdige Maade, hvorpaa Faderen behandlede hendes vægtige Ord, opflammede Clara, og hun udøste al sin hidtil for Faderen skjulte Vrede mod den ulykkelige Brevskriver.

Kun vogtede hun sig for at forraade sin egen Brevhemmelighed.

Den Gamle erfoer for første Gang de Forlovedes forstyrrede Forhold. Han rynkede den høie, med en Fylde af hvide Haar omgivne Pande.

„Jeg er bange for den unge Mand med den for tidlig kloge Aand. Jeg kan ikke knytte mit friske Liv til hans! Fader, ved Alt, hvad der er Dig helligt, løsgjør mig for de utaalelige Lænker! Giv mig min Frihed tilbage!" Saaledes endte Clara sin lange, af Taarer og Klager ofte afbrudte Udgydelse og vilde atter besværgende slynge sine Arme om den gamle Herre; men denne viste hende tilbage med et kraftigt Tryk. Den gamle Løve reiste sig.

„Mit Ord skulde jeg bryde!" raabte han med en Stemme, der nok kunde minde om den tordenlignende Røst hos Dyrenes Konge.

Clara forsøgte paa at vinde Faderen for sig ved de vægtige Grunde, hun meente at have. Hun forklarede ham, hvorledes hele hendes Livs Lykke stod paa Spil, foremalede ham med mørke Farver den sørgelige Skjæbne, hun havde ivente ved Alfreds Side, udtømte sig i Skildringer af Fremtids Ulykke og Elendighed. Men den Gamle svarede kort:

„Alfred er brav, retskaffen, en god Soldat, og jeg har givet ham mit Ord."

Clara kastede sig ned i den simple Rørstol ved Vinduet og begyndte at hulke saa heftigt, at hendes Legeme skjælvede og hendes hvide Hud blev rød.

„Du vil dog staae Brud, Du Suurmule?" spurgte den Gamle, idet han med dundrende Skridt gik op og ned i Værelset.

Dette varede en Stund. Clara hulkede svagere og med længere Pauser. Den Gamle, som i sit ligefremme Sind havde overveiet sit taabelige Barns Bedste, havde nu taget sin Beslutning.

„Pak Din Koffert!" afbrød han Tausheden i en commanderende Tone. „Vi reise til Schlesien, Mathilde skal ledsage os." Dermed tog han den attenaarige, kraftige, blomstrende Pige ved Haanden som et Barn, og hun lod sig ogsaa ligesom et Barn af ham trække ud af Værelset, gjennem Corridoren hen til Mathilde, der endnu sad ved Skrivebordet med det færdige Brev til Alfred foran sig.

„Mathilde," sagde den Gamle i en fast raa Tone, „jeg benytter min Fritid til igjen at forsone de klamrende Børn. De vil vel gjøre mig den Tjeneste at reise med?" Og som Reisens Maal nævnede han det Sted, hvor Alfred opholdt sig.

Der faldt en centnertung Vægt fra Mathildes Hjerte. Hun greb den kraftige Gamles Haand og trykkede den taknemmeligt. Hvor gjerne slog hun ikke en Streg over sit nylig fuldførte Brev.

Generalen, som troede sig forstaaet, sagde venligere: „Hvorfor er den lille Tingest ikke ligesaa fornuftig, som De er, og som min gode Kone var?" tilføiede han med et Skuldertræk.

„Hun vil blive en god Kone," sagde Mathilde formildende og klappede Claras hede Tindinger.

Den gamle Herre nikkede. „Jeg har forkjælet hende," sagde han, idet han gik ud og slog Døren haardt i efter sig.

Claras Heftighed var ophørt. Hun begyndte at besinde sig. Det var dog slemt med den smukke, muntre, elskværdige Alfred med det aabne, hende saa velvilligt hengivne Hjerte.

Mathilde foreholdt hende, hvorledes Gjensynet vilde udjevne Alt, hvorledes alle Plager paa eengang vilde faae Ende, og hvorledes Faderen havde truffet det Rette.

Clara hørte gjerne og med stigende Venlighed til, begyndte at bestemme een og anden Ting, som skulde tages med, valgte i Tankerne det zierlige Reisetoilette, begyndte endogsaa at udmale sig Alfreds Overraskelse, da faldt hendes Blik paa den endnu uaabnede, tykke Brevsamling, og idet hun styrtede ned fra alle drømte Glæder, trak den mørke Sky igjen hen over den opklarede Pande og over de glædestraalende Øine.

En Reise paa fire og tyve Timer bragte den fortørnede Brud og hendes Reisefæller til Warmbrunn, ikke langt fra Staden Hirschberg, til hvilket Sted den strenge Tjeneste fængslede den Intet anende Brudgom.

(Sluttes i næste Hefte.)

Joseph Brandt.

Dette er et Navn, som er velbekjendt for Enhver, der er nogenlunde inde i Amerikas Historie fra Uafhængighedskrigen og de kort før forefaldende Krige. Joseph Brandt eller, som hans indianske Navn var, They-en-da-ne-ga var født i Ohio i 1742 og døde i 1807. Han var af Mohawk-Stammen, blev opdragen af Coloniernes bekjendte General Sir William Johnson og blev berømt som Kriger paa Coloniernes Side i den store Krig med de Franske, som endte i 1763. I Uafhængighedskrigen kæmpede han paa Englands Side med sine Indianere imod Amerika og blev bebyrdet for at have anført de Vilde i det frygtelige Blodbad paa Setlerne i Wyomingdalen i Pennsylvania, men det betvivles nu, at han var tilstede der. Han var en meget dannet Mand, tjente en Tid før Revolutionen som Secretair hos Generalsuperintendenten for Indianerne og udgav under sit nedenomtalte Ophold i England den biskoppelige „Book of Prayer", ligesom ogsaa Marcus' Evangelium paa Mohawk og Engelsk. Sine sidste Aar tilbragte han ved Burlingtonbugten i den øvre Ende af Ontariosøen. En af hans Sønner anførte en Styrke af

Indianere og Canadiere imod de Forenede Stater under Krigen i 1812.

New Mercury meddeler følgende interessante Notitser om denne store Høvding:

Denne navnkundige Høvding, hvis indianske Navn var They-en-da-ne-ga, var en Mand af saa udmærkede Egenskaber og saadan Dannelse, at han gjennem en lang Aarrække var den betroede Raadgiver for nogle af Datidens Statsmænd, ikke alene i Amerika, men ogsaa i Europa. Han besøgte London i Aaret 1786, og under hans Ophold der var han en hyppig Gjæst i de Adeliges Huse og hos sin Tids bekjendte Mænd.

Ved en saadan Leilighed blev der af Jarlen af Moira givet et stort Maskebal, hvortil Brandt var indbuden. Han indfandt sig i fuld indiansk Klædedragt med Tomahawk, Krigskolle og Scalper; men istedetfor at bære den ved saadanne Leiligheder sædvanlige Maske, havde han delt sit Ansigt med en lige Linie, som gik efter Midten nedover Spidsen af Næsen, og malet den ene Side rød, den anden blaa. Blandt de ved denne Leilighed tilstedeværende Gjæster var en tyrkisk Statsmand af høi Rang. Denne pragtfulde Østerlænder blev gandske forvirret over „den ædle Vildes Pragt", hvis Lige han aldrig før havde seet. Han spurgte de Nærmeststaaende, hvorfor Indianeren medbragte saamange Parykker, idet han sigtede til den Overflod af haarfulde Scalper, som hang ned fra Krigerens Belte og Strømpelægge. Men fremfor Alt blev han forbauset over Brandts Maske — thi for en saadan

antog han Indianerens bemalede og ubevægelige Anfigt. Af Tolken blev Muſelmanden underrettet om, at det ikke var nogen Maſke, men et levende Indianeranſigt. Dette tilfredsſtillede ham imidlertid ikke. Lurende paa en bequem Leilighed til at befole Tingen, ſaae han ſit Snit og greb efter Indianerens bemalede Næſe; men denne var ham for raſk, traadte pludſelig tilbage, udſtødte et ſkrækkeligt Krigshyl, og ſvingende ſin Kniv over den forfærdede Muſelmands Hoved, ſcalperede han af ham hans — Turban, ſom han derpaa med megen Alvor ſkred til at befæſte til ſine øvrige Seirstegn ved Beltet. For et Øieblik herſkede der megen Beſtyrtelſe i Salen; men denne lagde ſig ſnart, da Brandt traadte hen til den forvirrede Tyrk, høfligt ſatte Turbanen paa hans Hoved igjen og ved ſamme Leilighed gjennem Tolken forſikkrede ham om, at han nærede den meeſt udmærkede Agtelſe for ham, men dog ikke ønſkede, at han ſkulde tage ham ved Næſen.

Brandt, ſom hørte til den ſaakaldte „Wolf"-Green af Mohawk-Stammen og var født 1742, havde modtaget en udmærket Opdragelſe ved ſin Ven Sir William Johnſon, af hvem han blev ſendt til Moor Charity-Skolen i Lebanon, Connecticut. Mange Træk af Menneſkekjærlighed fortaltes om ham, medens paa den anden Side andre Anecdoter vise, at det vilde Element aldrig var ganſke udryddet hos ham.

Brandt var ogſaa Medlem af Frimurerordenen, og ingen Broder af denne Orden var nogenſinde ivrigere i dens hemmelige Ceremonier og Privilegier, end han.

Da en vis Major Wood var tagen tilfange af Brandts Indianere i Slaget ved Minisink, troede han at skulle frelse sig fra Mishandling ved at tilsende Høvdingen et Frimurertegn, som han paa en eller anden Maade var kommen i Besiddelse af, omendskjøndt det senere viste sig, at han aldrig havde været Medlem af Ordenen. Da Indianerne stode i Begreb med at binde Wood, gjorde denne Modforestillinger, idet han sagde, at han var en Gentleman og ikke vilde forsøge paa at flygte. Derpaa befalede Brandt, at de ikke skulde binde ham, men tilføiede, at Wood skulde komme til at smage Tomahawken, hvis han blev greben i noget Forsøg paa at stjæle sig bort. Om Natten blev han placeret mellem to Indianere i Leiren. I Tæppet, hvorpaa han laa, gik der om Natten Ild, men han turde ikke røre sig af Frygt for, at Indianerne pludselig skulde vaagne og dræbe ham, i den Tanke, at han vilde flygte. Han laa altsaa stille indtil Ilden naaede hans Fod, hvorpaa han sparkede den ud uden at bevirke nogen Forstyrrelse. Det traf sig nu saaledes, at det svedne Tæppe tilhørte Brandt, der bestandig senere, saalænge Wood var i hans Magt, behandlede ham strengt og ofte bandede ham, idet han sagde: „Du brændte mit Tæppe." Men Brandt besad en Aand, som var ophøiet over Tæpper, og det var vel bekjendt, at den virkelige Aarsag til hans Modbydelighed for Wood var den Erfaring, han havde gjort, at Wood havde bedraget ham med Frimurertegnet.

Indianerens Snarraadighed faaer en mærkelig Belysning ved en Historie, som Brandt selv pleiede at fortælle. Oberst-

lieutenant Gabriel Wisner blev meget farligt saaret i Slaget ved Minisenk. Brandt saae ham ligge paa Valpladsen, efter at Slaget var forbi, ved fuld Samling, men uden alt Haab om at komme sig. Natten indtraadte; der var ingen Midler ved Haanden til at flytte den saarede Mand, som, hvis han blev ladt alene der, vilde gaae en skrækkelig Død imøde ved at blive levende sønderreven og opædt af Ulve, der allerede begyndte at streife omkring Pladsen. Men Brandt løste Vanskeligheden paa sin egen indianske Maneer: idet han indviklede den saarede Officeer i en Samtale, og saaledes bortledede dennes Opmærksomhed, gav han ham pludselig et Hug med Tomahawken, der øieblikkelig endte hans Liv, førend han vidste et Ord deraf.

Henimod Slutningen af forrige Aarhundrede levede en Qvinde, ved Navn Jemina Wilkinson, som tiltrak sig endeel Opmærksomhed og ved sine Løgne erhvervede sig mange eenfoldige Menneskers Tiltro. Hun paastod at være Verdens Frelser og at have Magt til at gjøre Mirakler. Brandt gik hen for at see hende, og da hun indledede en Samtale med ham, svarede han hende i sit Modersmaal, idet han holdt en lang og flydende Tale, hvilken hun blev nødt til at erkjende, at hun ikke forstod. Han gientog derpaa sin Tale i forskjellige indianske Dialecter, hvoraf det dog viste sig, at Jemina ikke forstod en eneste. Da den gamle Indianer mærkede dette, reiste han sig med Værdighed, vinkede med Haanden og sagde:

„Madam, det er godt, at Dine Bedragerier ere saa slet fundeerte, at de neppe ere farlige. Hvis ikke min Underviisning har ledet mig vild, saa skulde det ene Sprog være ligesaa bekjendt som det andet for den store Person, som Du falskelig foregiver at være."

I Brandts sidste Dage faldt der en mørk Plet paa hans Liv, angaaende hvilken dog mange falske Fremstillinger have været i Omløb. Omstændighederne ved den Sag, hvortil vi sigte, ere følgende:

En af hans Sønner, ved Navn Isak, var en desperat Karl, fordrukken, trættekjær og en Skræk for det Nabolag, hvori Familien da opholdt sig, i Nærheden af det nuværende Brandtford i Vest-Canada. Loven maa have været meget løs i hiint District paa den Tid; thi det fortælles, at Isak Brandt under et af sine drukne Anfald gik ind i en hæderlig Sadelmagers Værksted i Landsbyen Cayuga og skjød Eieren ihjel. Han havde intet Bekjendtskab til Manden og havde heller ikke Noget imod ham, men udførte sin ryggesløse Daad kun for sin Fornøielse og, som han sagde, „for at holde sin Haand i Øvelse og give sin Pistol Luft". Hvorledes han gik klar af denne Vanskelighed, er ikke bekjendt, men han vedblev endnu i mange Aar at føre et Liv som den ryggesløseste Skurk. Han havde saa ofte truet med at berøve sin Fader Livet, at den gamle Mand altid var paa sin Post mod ham, og det var godt for ham, at han saa var.

Det var i Aaret 1795, at gamle Brandt, som opholdt sig i Nærheden af Burlington-Høiderne, erfarede, at hans

Søn Isak lurede omkring i Egnen, hvor han nylig havde begaaet nye Afskyeligheder. I den Hensigt at undgaae ham, forlod den gamle Høvding sin Bolig i Nabolaget og begav sig til et Værtshuus et Stykke derfra. Han havde imidlertid ikke været der længe, førend han hørte en Trætte i Huset og kjendte sin Søns Stemme i Sideværelset. Isak raabte, at han vilde tage den gamle Mands Liv, og førend Nogen kunde forhindre det, styrtede den drukne Ildgjerningsmand ind i Faderens Værelse og kastede sig ind paa ham med en Kniv. Den Gamle trak sin Dolk, hvormed han i nogen Tid afbødede de Stød, som rettedes imod ham af den rasende Søn, der imidlertid under Striden fik et Slag i Hovedet, som bedøvede ham. Saaret var kun ubetydeligt og vilde under almindelige Omstændigheder ikke have været farligt; men paa hans ved Udsvævelser fordærvede Hjerne virkede det paa en alvorligere Maade, og Enden blev den, at den unge „Desperado" døde efter faa Dages Sygdom.

Den gamle Høvdings ældste Søn, John Brandt, var en Gentleman med Opdragelse og Talenter; men han døde ung, og det antages ikke, at der for Tiden lever nogen Mand, som kan kalde sig en legitim Efterkommer af Høvdingen. Høvding-Værdigheden over „de sex Nationer" er gjennem den qvindelige Linie nedarvet til den afdøde Oberst William Johnson Kerrs Familie; han var nemlig gift med en Datter af gamle Joseph Brandt.

Christovalfesten i Mexico.

Det var allerede sildigt om Aftenen, da vi ankom til Merida, Hovedstaden i Yucatan. Med en stor Kirkehøitidelighed var man netop ifærd med at slutte den hellige Christovals Fest, som varer i ni Dage, og som vi ikke vilde undlade at see. Efter hurtigt at have nydt et ringe Maaltid, begave vi os, ledsagede af en indiansk Dreng, til Kirken og fandt i Hovedgaden, som førte derhen, hele Stadens Befolkning ligeledes paa Benene. I ethvert Huus hængte der en Laterne ned fra Balconvinduet, eller ogsaa stod der et Lys under en Glasklokke. Ved Enden af Hovedgaden saae vi en stor Plads; paa dens ene Side laa en Kirke, hvis Forside var glimrende oplyst, og paa hvis Platform og Trin saavelsom paa Pladsen foran den en bølgende Menneskemasse, Mænd, Qvinder og Børn af alle Farver, fordetmeste dog hvidklædte Indianere, drev omkring. Vi banede os Vei til Døren og fandt Kirkens Indre blændende oplyst. To Rækker høie Candelabre med otte til ti Fod lange Voxlys strakte sig gjennem hele Bygningens Længde fra Døren til Høialteret. Overalt hang der utallige Lamper fra Gulvet op til Loftet, og ved den yderste

Ende paa en ophøiet Forhøining stod et tredive Fod høit Alter fuldt af Sølvsager og Blomstervaser, ligeledes oplyst af et glimrende Lampelys; Præster i funklende Ornat gjorde Tjeneste ved Alteret, Musiken gjenlød gjennem Corridorer og Buehvælvinger, og den uhyre Kirkes Rum var bedækket med knælende Fruentimmer, som vare hvidklædte og havde Hovedet indhyllet i hvide Shawler. I hele den hellige Bygning saae man ikke et eneste Mandfolk foruden Præsterne. Nær ved vort Standpunkt knælede en Gruppe smukt klædte unge Piger med mørke Øine og blomsterfmykket, prægtigt, fort Haar, hvilke ikke gjorde Meridas Ry for, at man her fandt de smukkeste Fruentimmer i Mexico, til Lygn.

Sangen varede omtrent en halv Time, hvorefter Damerne reiste fig op og fvævede lig et Antal Aander fra en bedre Verden hen mod Udgangsdøren, hvor der allerede viste fig en Mængde mørke Anfigter, blandt hvilke ogfaa hift og her fandtes et Negerphyfiognomi. Da den fidfte Dame havde forladt Gudshuset, gik vi ligeledes ud af det lysflammende Rum, medens knaldende og hvislende Fyrværkerifager, Trommer, Horn, Violiner, Floiter og høie Skrig udenfor fyldte Luften med bedøvende Larm. Vi vendte vore Fjed tilvenftre fra Pladfen mod en illumineret Gade, i hvilken der tversover var opreift et ftort Kors, der ligeledes funklede af Lys. Da vi netop kom lige fra Kirken, faa troede vi, at Korfet ogfaa havde en kirkelig Betydning; dette fyntes dog ikke at være Tilfældet, thi Mængden blev ftaaende foran Korfet og et lige overfor det liggende ftort, oplyft Huus, hvis Dør var aaben

og tilstedede Enhver Adgang, hvem det blot kunde lykkes at trænge sig gjennem Vrimmelen. Vi lode os skubbe fremad gjennem Massen og banede os med usigelig Møie Vei til den Sal, som strakte sig gjennem hele Forsiden af Huset. Her var det qvælende hedt og fuldt af Mandfolk og Fruentimmer, der larmende og skrigende teede sig som i en Daaretiste. En Tidlang var det uforklarligt, hvad der foregik her; men efterhaanden bleve vi skudte frem gjennem hele Salens Længde, ved hvert Skridt traadte og stødte eller begavede med en Mundfuld Cigarrøg. Paa hver Side saae vi Borde, sammenslaaede af to Bræder, og for hver to Fod et Lys i en simpel Tinstage. Langs med Bordene var der ligeledes raat forarbeidede Bænke, besatte med Mandfolk, Fruentimmer, Hvide, Indianere og Mestizzer, alle saa tæt ved hinanden som blot muligt. Enhver havde foran sig et med Tal og Streger bestrevet Blad Papir af en Qvadratfods Størrelse, en lille Bunke Maiskorn og en lille Stav.

Lidt efter lidt havde man trængt os hen til Corridoren, hvor vi ikke kunde komme længere og fik Leilighed til at betragte Skuespillet. Faa Skridt fra os stod paa et ophøiet Sted en Dreng, som rystede en med raslende Kugler fyldt Sæk og gjorde en Stemme gjældende, der gjennemtrængte al Larm. Pludselig naaede Støien sit Høidepunkt. Hele Huset syntes at ville reise sig mod Drengen, hvis Stemme ogsaa endelig blev overdøvet. Langs med Corridoren og i hele Huusrummet vare Borde, Bænke, de omtalte firkantede Papirstykker med Tal, Maisbunkerne og Stavene synlige. Her

sad Oldinge med graat Haar, Drenge, Piger og smaae Børn, Fædre og Mødre, Herrer og Tjenere, høie Embedsmænd, Muuldyrdrivere og Tyrefægtere, Herrer og Damer, smykkede med kostbare Juveler, ved Siden af halvnøgne Indianerinder, Alt broget imellem hinanden. Der kunde i det Hele være omtrent to tusinde Personer. Og alle disse Mennesker, af hvilke de Fleste endnu for faa Minuter siden havde ligget paa Knæ i Kirken og bedet, havde her forsamlet sig for — at spille!

Dette var et besynderligt Syn for en Fremmed i den første Nat efter hans Ankomst. Imidlertid er Djævelen ikke altid saa sort, som han bliver afmalet, og med dette Spil, forholdt det sig ligesaa, endskjøndt man ingenlunde kan forsvare denne Svøbe for alle Stænder i Mexico. Det Spil vi bivaanede, er et Slags Lotteri, en Yndlingsunderholdning i alle mexicanske Provindser og ikke alene tilladt af Regjeringen, men ogsaa benyttet som Statsindkomstkilde, idet Bladene med Tallene stemples og sælges af Regjeringen for en Real Stykket. Enhver Spiller maa kjøbe et saadant, som han da befæster foran sig med en Oblat. Der gjøres en Indsats, Drengen rasler med Kuglerne, tager dem derpaa ud og læser dem op i en hvinende Tone. Hvem der først faaer sine fem Nummere besat, vinder, men ofte opstaaer der ogsaa en Feiltagelse, og da opstaaer det øresønderrivende Skraal, som vi nylig hørte. Indsatsen er meget lav. Trengen havde i Førstningen nævnet to Realer som den billigste, men ogsaa denne fandt man for høi, og saa blev Indsatsen fastsat

til en halv Real. Man kan i Grunden ikke sige, at Spilledjævelen her fører Folk sammen. Mexicaneren er nemlig en stor Ven af Forlystelser. Da der nu i Merida hverken findes et Theater eller andre lignende Underholdninger, saa tilbyder Lotterispillet en Leilighed, hvorved Personer af enhver Alder og Stand kunne træffe sammen og stifte Bekjendtskab. Rige og Fattige, Store og Smaae komme her sammen paa Grundlag af fuldkommen Lighed, og gjensidig Velvillie befordres, uden at man derved glemmer det Hensyn, man er Rangen og overhovedet den ydre Stilling skyldig. Efter at vi i nogen Tid havde iagttaget Spillet, arbeidede vi os tilbage gjennem Massen og vare glade, da vi atter kunde trække frist Luft.

Flodhesten.

Naar Naturen aabenbarer sig som Skaber af mangfoldige ziirlige Former, saa har den paa den anden Side frembragt et stort Antal hæslige, uformelige Væsener, i Spidsen for hvilke, næst efter Elephanten, Flodhesten, eller, som den hos de gamle Grækere kaldtes, Hippopotamus, staaer. Dette Uhyre lever kun i Afrikas Floder, endogsaa i Ovrenilen. Den bliver henved 8 Alen lang og næsten 4 Alen høi, har en sortgraa, med faa Børster bedækket, pantseragtig Hud og paa Fødderne fire hornede Tæer, et tykt Hoved, en bred Snude, en kort Hale, brøler som en Oxe, er sky og forfærdelig dum, hvorimod den er en dygtig Svømmer og kan gaae paa Bunden af lavt Vand. Paa hver Side af Munden staaer en mægtig, af den uhyre Hængemule bedækket Hugtand, som leverer det kosteligste Elphenbeen; thi det bliver ikke guult og er saa haardt, at man med et Stykke Staal kan slaae Gnister af det. Flodhesten ernærer sig kun af Planter og tilføier ofte Riismarkerne stor Skade. Dens Kjød spises, og navnlig gjælde dens Tunge og Fødder for Lækkerbidskener.

Forstenet finder man dette Dyr i Italien og en mindre Art i Frankrig.

De gamle Ægyptere i Hermopolis betragtede Flodhesten som Symbol paa den onde Aand Typhon og dræbte den, medens deres Naboer i Papremis tilbad den. Den første Efterretning om dette Dyr og dets Levemaade have vi Plinius at takke for. Paa hans Tid bragte man et saadant til Rom i Anledning af Festen for Ædilen*) Scaurus, og senere var Hippopotamus en uundværlig Personlighed ved Festoptog og Dyrekampe selv ved de glimrende Keiserfester. I Middelalderen omtales Flodhesten blot af Franskmanden Belar, som saae en saadan i Constantinopel i Aaret 1470.

I Ægypten kaldes Flodhesten Faras el Bahr eller Nilhest og ansees i Almindelighed for et fredeligt, fareløst Dyr, som først angriber Mennesket, naar det seer sig forfulgt. Det forfølges stærkt, da Dyrets Kjød, Hud og Tænder ere lige værdifulde, og derfor formindskes dets Antal uophørligt. I Ægypten ere de næsten ganske udryddede, og ved Cap findes de ligeledes kun sjeldent, men derimod hyppigst ved Bredderne af de abyssiniske Søer, Nigeren og Senegal. Nu findes der nogle af disse Uhyrer i Europa. Da nemlig den zoologiske Have i London for omtrent en halv Snees Aar siden var kommen i Besiddelse af en Hippopotamus, blev det for Jardin des plantes (den botaniske Have) i Paris en Gjenstand

*) En Øvrighedsperson i det gamle Rom, der havde Opsyn med Templerne, det offentlige Bygningsvæsen, Politi- og Veivæsen, Bade- og Værtshuse, de forskjellige offentlige Lege osv. O. A.

for Nationalkinsygen ligeledes at faae et saadant Dyr, og den franske Gesandt i Ægypten, Hr. Delaporte, som allerede tidligere havde forœret Jardin des plantes tre Giraffer, hvilede da heller ikke, førend han havde opdrevet en ung Flodhest. Dette lille Utyske var kun 11 Maaneder gammelt, og dets Pleie fra Cairo til Paris var yderst møisommelig. Man brugte ikke mindre end 80 Geder for at skaffe det afrikanske Pattebarn den fornødne Mælk, og først i Paris blev det „vænnet fra". Flodhesten og dens Følge ankom lykkeligt og frisk dertil, og hele Paris strømmede til for at see baade Dyret og dets Førere, en Araber og en Nubier. Nu findes der baade i London og i Jardin des plantes flere Exemplarer af denne monstreuse Dyreart, og det er mærkværdigt, at de ikke alene befinde sig ganske godt i vort Clima, men ogsaa forplante sig der.

Jagten efter Flodheste er, som allerede antydet, ikke uden Fare. En ung fransk Kjøbmand, hvem Elphenbeenhandelen havde ført til Abyssinien, hørte af de Indfødte, at en Faras el Bahr i Floden omtrent en Miil ovenfor Dangola havde ødelagt en Riismark, og besluttede at nedlægge den. Til den Ende besteg han tilligemed otte bevæbnede, sorte Ledsagere en Baad og ankom ogsaa snart til det Sted, hvor Flodhesten havde anrettet Ødelæggelsen. Floden var omtrent 200 Alen bred og paa den høire Bred temmelig rivende, medens den venstre dannede en med Rør bevoxet, dyndet Sump. Her fandt man Udyret solende sig og halvt nedsunket i Dyndet. Syv Kugler, som paa eengang affyredes mod det, bibragte

det kun smertelige, men ikke dødelige Saar. Colossen reiste sig og styrtede i Vandet, nærmest i den Hensigt at undflye, men da Jægerne affyrede nok en Salve, vendte den sig og kom henimod sine Forfølgere med et frygteligt Brøl. Disse vare ikke istand til hurtigt nok at fjerne Fartøiet, da det løb med Forenden mod en Sandbanke, og nu greb Flodhesten med sit uhyre Gab Baadens Agterende, saa at det stærke Tømmer splintredes som Glas. Fulde af Forfærdelse sprang Nubierne i Vandet og flygtede til Bredden; men den unge Franskmand tabte ikke et Øieblik Aandsnærværelsen. Han gik roligt hen til den truede Deel af Fartøiet, holdt det rasende Dyr Mundingen af Bøssen hen for det funklende Øie, og et tordnende Skud kastede det døende tilbage i Vandet. Uhyrets Hovedskal, som næsten veiede to Centner, tog den lykkelige Jæger med til Europa.

I Storm og Nød.

Af Carl Teschner.

Ved Bredden af Elbens Munding, mellem Cuxhafen og Döse, men nærmest ved Cuxhafen, stod en Mængde Mennesker og skuede ivrigt ud paa Vandet. Stormen hylede, Havet var i stærkt Oprør, og da det netop var Flodtid, saa rasede Bølgerne brusende og skummende mod Strandkanten.

Gjenstanden for den almindelige Opmærksomhed var et Fartøi, der syntes at kæmpe med Bølgerne eller snarere at drive hjælpeløst for Vinden. Engang prøvede nogle fattige Fiskere, ledsagede af en gammel Lods, at bringe Hjælp; men deres Baad blev slynget voldsomt tilbage mod Stranden.

En gammel, overmaade mager Mand i en lurvet Matrosdragt trængte sig frem i forreste Række. Han hinkede ved en Stok. Kun faa, lange, sneehvide Haar flagrede omkring hans blanke Pandeskal. Han havde kun eet Øie, det andet var henvisnet. Hen over hans Pande løb et bredt, næsten blodrødt Ar. Denne Gamle kastede et skarpt Blik ud til Fartøiet.

„Der er ingen Hjælp," sagde han hovedrystende til Lodsen. „Den Tingest har mistet Roret!"

„Forbandet medtaget," svarede den Tiltalte. „Bliver den saaledes ved at drive, sidder den inden ti Minutter paa den nordre Grund og saa er den sløiten!"

„Men jeg seer ikke en Moders Sjæl paa Kassen — mon den allerede er forladt af Folkene?"

„Du seer ikke godt med Dit Staalormegesjæs'" raabte en raa Matros. „Fem Mennesker dandse omkring paa Tælket som Besatte — ha ha, der traf de det! Nu sætte de Jollen ud — en rigtig Noddeskal! Nu kaste de sig i den — ja virkelig, de Hallunker seile ned til Cuxhafen! Og der — bums! Kassen sidder fast."

Det varede ikke længe, førend Fartøiet splittedes i Stumper, som dreve omkring i forskjellige Retninger. Nogle af de Tilstedeværende gik bort, Andre underholdt sig levende om Ulykkestilfældet og om Storme og Skibbrud overhovedet.

„Det er Altsammen kun Børneleg!" hvæsede den eensøiede Gamle. „Jeg har oplevet ganske andre Ting paa Søen, Ting — som kunne faae Haarene til at reise sig paa Eens Hoved."

„Naa, det er et Kunststykke for Dig, Melle!" sagde den raa Matros spottende.

„Læg en Stopper paa Dine Spydigheder, Kecke!" svarede den Gamle arrigt. „Du har nok ikke oplevet Stort paa Søen. — Naar et Skib gaaer under, og Mandskabet kan redde sig i Magelighed — det er Lapperi. Dødt Træ og

den kostbareste Ladning kan erstattes, dertil har man jo Assurancerne. Men naar det kniber for Folkene, naar man slaaes om den sidste Hjælp — naar man maa myrde sin Broder for at bjerge Livet . . . ."

„Hvad for Noget, myrde?" raabte flere Stemmer mellem hverandre.

Den Gamle hostede og taug nogle Øieblikke. Derpaa sagde han langsomt, halvt til sig selv:

„Ja, myrde — hu, det er haardt!"

„Raa, fortæl engang, Mekle!" raabte en Fisker nysgjerrig. „Veiret bedages. Vi sætte os her under Skuret."

„Ja, fortæl engang! Hvorledes gik det til?" udbrød flere Andre.

„I alle Fald var det meget sørgeligt," svarede Oldingen, idet han satte sig ned paa en stor Steen; „naar I ikke vil gjøre Narrestreger, saa vil jeg fortælle Jer Noget derom. Det er nu 12 Aar siden, jeg tjente som ældste Matros paa en stor Hollænder, der ofte gik til Colonierne med europæiske Varer og bragte Caffe, Kryderier og Farvetræ med tilbage. Vi forlode Texel i November for at seile til Java. Paa Skibet vare tredive Matroser og andet Mandskab foruden tre Drenge. Vi vare endnu ikke engang komne ordentligt ud af Canalen, da Djævelen spillede os det første slemme Puds. Aftenen dæmrede netop taaget og fugtig, da lød Raabet: „Ild!"

Skrækken foer os gjennem Lemmerne. — „Ild!" raasede Capitainen; „hvor er der Ild?" — „I det nederste Rum!"

raaber Skibsmaten. — „I Sandhed, hele vort Kulforraad er i Brand."

En skrækkelig Damp og Stank brød frem og trængte op til øverste Dæk. Men neppe havde Pumperne begyndt at arbeide, neppe havde vi heldt nogle Spande Vand ned ad Trappen, førend Dunsten blev qvælende.

Capitainen er den Forreste. „Hjælp, Manne, hjælp!" tordnede han. „Maaskee kunne vi dog dæmpe det. Endnu ulmer det kun. Bryder Flammen ud og trænger hen til vore Varepakker og Oliefade, saa maae vi Alle i Vandet. Derfor hurtigt, Manne, hurtigt!"

Den brave Mand bandt sig et vaadt Tørklæde løst om Hovedet og Ansigtet og sprang midt ned i den qvælende Dunst. De Modigste fulgte efter, og jeg var, det veed Vorherre! ikke den Sidste, omendskjøndt der var Yngre og Raskere end jeg paa Fartøiet. Da det blev os for varmt, kastede vi, hvad der var os til Besvær. Fremfor Alle mindes jeg endnu Een, den tappre Understyrmand Müller II., endnu en ung Fyr, tre og tyve Aar gammel eller saa omtrent. Han trak Alt af Kroppen undtagen Beenklæderne, derpaa tilbandt han Munden og tog saa fat. Det var kæmpemæssigt, hvad han udrettede. Pakker paa fire, fem Centner kastede han ligesom legende tilside for at formindske Faren, trængte med fyldte Pøse nær hen til de brændende Bunker for at slukke Gløden — dog Alt forgjæves! Flammerne brøde løs og slikkede sig frem som rasende Djævle. Heden blev stærkere og stærkere, saa at vi allerede maatte tænke paa at forlade Fartøiet.

„Sæt Baaden ud!" commanderede Capitainen under Tækket. „Endnu er ikke Alting tabt, vi ville kun forberede os paa at kunne komme bort."

Endelig maatte vi, det vil sige Alle, som endnu vare ifærd med at slukke den qvælende Brand, ile op paa Dækket. Gud bevares! Hvad ventede os der! Der vare endnu kun ti Mand paa Skibet; de Andre vare allerede langt borte med Baad og Chalup. Nu vare gode Raad dyre. Vi bandede og bade imellem hverandre. Enhver Enkelt tænkte paa, hvorledes han kunde redde sig paa egen Haand.

„Det betyder ikke Noget!" raabte Capitainen, som endnu ikke havde tabt Næse og Mund. „Vi ville bygge en Flaade, for at vi kunne blive sammen."

Der blev gjort Anstalter dertil. Men — o Herre og Gud! Først nu lagde vi Mærke til, at det var blevet kulsort Nat omkring os, at Stormen bruste nærmere og nærmere, at Tordenen rullede, og Lynene hvislede. Det brændende Skib blev af Bølgebjergene kastet op og ned som et Stykke Brænde. Heden blev græsselig; vi maatte i Vandet. I det Øieblik, jeg greb en Tougende for at kaste mig overbord, styrtede den store Mast sammen med frygtelig Bragen — jeg veed ikke, om den var truffen af Lynilden, eller om Stormen havde fældet den, eller om Ilden, der brød frem fra neden, havde løsnet den. Det var en Lykke, at Utysket ikke traf mig, to Skridt fra mig susede den ned i Bølgerne og frembragte en saadan Bevægelse, at jeg fortumlet slap mit Toug og nu tomhændet var et Bytte for Vandet. Men jeg

kom snart til Besindelse igjen — Dødsfaren lærer Een at bruge Eftertanke! Jeg søgte altsaa ved Ildens og Lynenes Skin efter Masten til at holde mig fast ved, fandt den ogsaa lykkeligt og satte mig paaskrævs paa den.

Hurtigt drev den et Stykke bort fra Fartøiet, der nu gyngede omkring paa Bølgerne som en kæmpestor Ildfugle. En Tidlang kunde jeg endnu iagttage det, men kom bestandig længere og længere bort derfra, uden at bemærke et menneskeligt Væsen eller høre nogen anden Lyd end Flammernes Knittren og Elementernes Larmen.

Tænk Eder min skrækkelige Stilling, midt i en stormfuld Nat, fjern fra Land, fjern fra al Hjælp!

Medens Tordenen bragede i Horizonten, bruste Bølgerne nedenfor, optaarnede sig til Bjerge og slyngede min Mast op og ned som en Pennepose. Pludseligt hævede min Mast sig med et heftigt Ryk — jeg blev overstyllet af en Bølge og maatte slippe den. Da jeg igjen var kommen op paa Overfladen, prøvede jeg paa at svømme og speidede, saavidt det sprøitende Søvand tillod mine Øine det, efter et Redningsanker.

Jeg saae en mørk Gjenstand, Noget som en Tønde eller Kasse, og anstrengte alle mine Kræfter for at naae den. Næsten et Qvarteer maatte jeg arbeide, inden jeg naaede at komme hen til den. Endelig greb jeg fat i noget Fast — det var et stort Fad, et Vandfad — jeg klamrede mig fast til dets Rand og bemærkede nu, at Aabningen vendte opad, og at man meget godt kunde bruge denne Indretning

som en lille Baad, naar man forstod at holde den i Ligevægt. Jeg vilde netop gribe fat i Tingesten, da et menneskeligt Væsen, som havde siddet paa Hug i Fadet og formodentlig brugt Benene som et Slags Roer, dukkede op foran mig. Jeg tog godt fat.

„Slip! Slip!" raabte den Anden halvt klagende, halvt vredt. — Paa Stemmen gjenkjendte jeg Understyrmand Müller II. — „Slip!" skreg han endnu ængsteligere; thi Tingesten vaklede voldsomt.

Men jeg slap ikke. Hvem giver sig vel til Priis for Døden, saalænge han blot kan holde sig ved et Halmstraa? det kom an paa Livet — derfor klamrede jeg mig kun endnu fastere til Randen af Fadet, ja, jeg troer endogsaa, at jeg tog fat i et af Understyrmandens Been for at være des sikkrere i min Sag. Han skreg: „Vi ere begge fortabte!" Men jeg var stum og seig. Tingesten begyndte at svaie og rulle. Snart var jeg, snart Understyrmanden overst, og medens vi saaledes kæmpede om det sidste Redningsanker, sløi vi snart iveiret, og snart lod en Bølge os falde dybt ned i en Kløft, som den dannede, idet den styrtede fremad.

Det var en frygtelig Kamp — en Kamp paa Liv og Død. Ingen af Jer kan forstaae den, naar han ikke selv har været i Dødsfare. Ikke alene, at den Ene søgte at rive Fadet fra den Anden, men vi benyttede ogsaa begge alle vore Sømandskunstgreb for at bruge hinanden til at opretholde Ligevægten, og meer end eengang bragte jeg min Modpart

over og under Vandet i en lodret Stilling, meer end eengang skete det samme med mig.

Understyrmanden havde vist en Følelse af, at han blev trænket i en hellig Ret — han talte ikke mere, men han kæmpede som en Løve, og jeg værgede mig som en Bjørn. Vor Stønnen blandede sig med Tordenens Rullen, med Bølgernes Larmen. Lynene, som næsten uophørligt hvislede ned, belyste vor morderiske Kamp.

Allerede følte jeg, at mine Kræfter svandt, da fik Müller II. Overhaand ved en fortvivlet Vending; han greb Fadets Rand med begge Hænder, satte sig skrævs over det og traadte med den ene Fod paa mit Hoved, idet han stødte mig kraftigt fra sig. Paa et hængende Haar havde jeg sluppet Tønden, og saa havde en Bølge revet mig bort; men jeg greb hurtigt efter min Fjendes Been, trykkede krampagtigt Fingrene i dem og den anden Haand slog jeg om hans Arm — saaledes bang jeg fast ved ham som med Jernkramper. Han brølede, mit frygtelige Greb smertede ham. Fastere trykkede han sin Fod mod mit Hoved — en uheldig Vending bragte denne Fod hen i mit Ansigt, Taaen traf mit Øie; rigtignok lukkede jeg det fuld af Angst, men Trykket af Taaen var for stærkt — jeg følte en rasende Smerte — i næste Øieblik var mit høire Øie trykket ind.

O, det smerter mig endnu idag, naar jeg tænker paa hiin Rædselsnat! Men jeg tabte ikke Besindelsen ganske, tvertimod paakom der mig et fnysende Raseri, ligesom en Tiger, naar den bliver saaret. Med min sidste Kraft svang

jeg mig op til min Fjende, greb ham med den ene Næve i Skulderen, med den anden tilsnørede jeg hans Strube — han rallede, slap og sank ned i Dybet. Et klart Lyn oplyste denne Scene."

Her taug Fortælleren nogle Øieblikke; man saae tydeligt, at Meddelelsen havde angrebet ham. Selv Tilhørerne aandede dybt, som om deres Hjerter vaktes af en frygtelig Angst.

„Naa, og hvad blev der saa videre af Eder?" spurgte Kecke, Matrosen.

Den Gamle rømmede sig nogle Gange, derpaa vedblev han:

„I Førstningen var jeg tilmode, som om min egen Strube var bleven sammensnøret; jeg rystede over hele Legemet, men det varede ikke saa længe, at jeg opgav det erobrede Fad. Jeg klamrede mig fast til det, søgte at indrette mig en bequem Stilling paa det til Svømning og lod mig drive. Hvor længe det varede, ved jeg ikke — det syntes mig at være en Evighed. Jeg følte, hvorledes mine Lemmer efterhaanden bleve stive, hvorledes jeg meer og meer tabte Bevidstheden. Kun forestillede jeg mig endnu forvirret, at jeg nu skulde dø og ned til den døde Understyrmand. Med denne Tanke syntes jeg at sove ind.

Paa eengang fik jeg et græsseligt Stød paa Hovedet — dermed var al min Tænken forbi. Jeg var sfindød.

Da jeg igjen kom til mig selv, laa jeg i en Fiskerbaad med blødende Hoved, og ved Siden af mig knælede en gammel Mand, som viskede Blodet af mig. Da jeg nu med

Besværlighed aabnede mit tiloversblevne Øie, udstødte han et Fryderaab og heldte mig Brændeviin i Munden. Jeg sank det, og som Ild foer det gjennem mine Aarer. Efter faa Minuters Forløb kunde jeg gjenkalde mig alt det Forbigangne.

„Hvad er der skeet?" spurgte jeg med lallende Tunge, idet jeg stræbte at reise mig op.

Fiskeren svarede paa Fransk, og endskjøndt jeg tidligere havde havt megen Omgang med franske Søfolk og opsnappet Meget af det kaudervælske Sprog, faldt det mig dog vanskeligt at forstaae Fiskerens Plappren. Endelig fik jeg saameget ud af det, at en frisk Brise havde drevet mig hen mod den franske Kyst nedenfor Nantes. Ved Morgengry havde mit improviserede Fartøi stødt imod Fiskerbaaden, som nylig var gaaet i Søen; rimeligviis havde jeg faaet Saaret i Panden, af hvilket I endnu kunne see Arret, ved at tørne voldsomt mod Kjølen, idetmindste lod den gamle Fisker mig forstaae, at han undrede sig over, at jeg ikke havde løbet Hjerneskallen ind i Hovedet paa mig.

Jeg blev bragt iland og pleiet godt, men faldt i en heftig Feber — og i den spøgede de meest forrykte Skrækkebilleder i min glødende Hjerne. I denne skrækkelige Tilstand maatte jeg nok engang gjennemgaae alle hiin Ulykkesnats Rædsler paa Havet, hiin forfærdelige Kamp med Understyrmanden, der atter og atter traadte Øiet ud af Hovedet paa mig. Medens dette varede, skal jeg have vredet mig som en Orm og skreget som en Rasende — jeg raste ogsaa.

Endelig blev jeg igjen rask, men ingen Magt i Verden kunde mere bringe mig paa Vandet; jeg havde fattet dyb Afsky for det Element, hvorpaa jeg hele mit Liv iforveien havde tumlet mig; derfor tiggede jeg mig igjennem Frankrig og Holland og har for længe siden opgivet Søtjenesten. Det er heller aldrig gaaet mig godt siden, og den stakkels Understyrmand staaer endnu for mine Øine baade Dag og Nat — det var en god Fyr!"

Dermed endte Oldingen sin Historie; en Taare faldt fra hans Øie; Derpaa reiste han sig hostende og listede sig langsomt bort, medens de Andre skiltes ad i Stilhed. Selv paa de meest Forhærdede havde Fortællingen gjort et rystende Indtryk.

„Han gjør det heller ikke ret længe endnu!" mumlede Kecke, idet han saae efter den Gamle. Og han havde Ret. Allerede fjorten Dage efter lagde Melle sit trætte Hoved til Hvile.

„Nu gaaer jeg til min brave Understyrmand," hviskede han i det sidste Øieblik — „Gud være min Sjæl naadig!"

En Reise ned ad Sydamerikas Kyst og om Cap Horn.

Farten fra Rio de Janeiro omkring Cap Horn til Chili har bestandig staaet i et ondt Ry hos de Sofarende, og af de ældre Tiders Efterretninger viser det sig, at endnu for trehundrede Aar siden, af hver tre Skibe, som gjorde hiin Reise, gik det ene tabt, medens de to andre fordetmeste slemt tilredte ankom til det stille Ocean. Ubeskadiget og fuldkommen sødygtigt kom af 100 Skibe neppe et igjennem; men vel hændte det, at hele Eskadrer gik tabte, samt at ikke sjeldent Skibe i lang Tid krydsede ved den berygtede Sydspidse paa Grund af den directe Modvind, som der fordetmeste hersker, men kom aldrig omkring og maatte endelig vende om igjen, og seilende om det gode Haabs Forbjerg søge at komme ind i det store Ocean.

Saa slemt er det rigtignok nutildags ikke mere, og da alle Meddelelser fra hiin Tid saavelsom videnskabelige Jagttagelser vise, at de meteorologiske Forhold der ei har forandret sig paa nogen mærkelig Maade, maa man nok antage, at Forbedringer i Sovæsenet og maaskee en fordeelagtigere Construction af selve Skibene er Aarsag til denne formindskede Fare.

Men Opseilingen om Cap Horn vil altid være en ubehagelig Tour; thi udentvivl gaae der forholdsviis endnu bestandig mange Skibe tabte, og ethvert Skib maa der lide større eller mindre Beskadigelser eller Havarier.

Den 1ste Juli 1849 i de første Timer af Eftermiddagen, saaledes fortæller Friherre von Bibra i andet Bind af „Afhandlinger af det naturhistoriske Selskab i Nürnberg", lettede vi Anker og forlod Rios Havn.

Smykkede med de meest glimrende Farver og bærende de eventyrligste Former tilsyne, drog utallige Maneter forbi vort Fartøi, deriblandt var Skive-Maneter af flere Fods Gjennemsnit og smaae Individer af enkelte Liniers Længde. Toge af Delphiner (Marsviin) drog igjennem Havet, og man saae ligeledes den sjeldnere Art Delphinus gladiator, dog temmelig langt borte, kun synlige i Kikkerter, til Capitainens Ærgrelse, fordi han gjerne vilde have sendt dem nogle Flintekugler, da de, efter hvad han sagde, ere de ondskabsfuldeste Dyr i Verden. Ogsaa Fugleverdenen var rigeligt repræsenteret ved talrige Maager; især vare de capske Duer Skibets stadige Ledsagere, og allerede den anden Dag saaes flere Albatrosser, dog blot mindre Arter.

Vi kom hurtigt afsted; men allerede efter nogle Dages Forløb, paa Høiden af Buenos Ayres eller nogle Grader derover, forsvandt en stor Deel af denne Herlighed. Dyreverdenen indskrænkede sig til blot enkelte Fugle, Maneterne og deres Stammebeslægtede vare blevne aldeles usynlige, og omtrent samtidig med dem forsvandt ogsaa et af de pragt-

fuldeste Phænomener, som rigeligt erstatter den Søfarende mangen Ubehagelighed, jeg mener Mor-Ilden. Men istedetfor denne vor hidtil havte Ledsagelse fik vi Gjæster ombord, vilde og ubudne, — mægtige Bølger nemlig, som der for første Gang foer op paa Dækket og, om Dagen forøgende sig i Antal og Styrke, ikke i lang Tid forlod os mere.

Men forsvandt end den henrivende natlige Havbelysning med de Myriader af forunderligt dannede Dyr, som betinge den, saa var vor eensomme Vei i den vide Vandørken dog ikke bestandigt indhyllet i dybt Mørke, og hyppigere, end det var mange af Kammerraterne kjært og forønsket, oplystes vor eensomme Vei af Lynild.

I hine Bredder er nemlig Tordenveir, og fortrinsvis natligt, et Phænomen, som ofte gjentager sig. Det er tillige imposant og ophøiet; men desværre, som meget Storartet overhovedet, forenet med mange Slags Ubehageligheder. De omtalte Bølger sloge da uophørligt overbord; thi Søen gaaer meget høit og Skibet ligger stærkt paa Siden. Alt, hvad der ikke er omhyggeligt fastsurret eller faststuvet, ruller omkring paa Dækket og foraarsager hyppigt en næsten utaalelig Larm, i hvilken Matrosernes Banden og de Søsyges Stønnen blander sig paa en værdig Maade.

Det gik rask fremad, det slemme Liv ved Cap. Temperaturen faldt betydeligt, og dette var dobbelt følelig for os, da vi i Brasilien næsten bestandig havde havt plus 23 Grader eller plus 24 Grader Reaumur og befandt os Alle meget behageligt derved. Saaledes havde vi allerede den 5te

Juli om Middagen blot plus 11 Grader Reaumur, og fra den ene Dag til den anden faldt Thermometret bestandigt.

Havets Farve ved Cap Horn var ingenlunde henrivende, men et værdigt Sidestykke til Himmelens trøstesløse Farve. Kystens Grønne, Havets Blaa, var fuldstændigt forsvunden, og jeg kan bedst sammenligne Vandets Tone ved Amerikas berygtede Sydspidse med det eiendommelige Graa, som en Kjedel med smeltende Bly viser, naar dets Overflade allerede er stærkt oxyderet. Hidtil havde ogsaa Havet der det mørke, dyndede Udseende, som en Flod har efter heftige Regnskyl; men det behøver neppe at bemærkes, at Alt dette blot var optiske Phænomener, og at, naar Vandet østes op af Havet, var det ligesaa klart som i de varme Himmelegne.

Hvalfiske saae vi ikke ved Østkysten og senere heller ikke ved Vestkysten over den 50de Grad sydlig Bredde, men derefter saae vi ogsaa mægtige Exemplarer. Ogsaa Delphinus gladiator viste sig først igjen under denne Breddegrad. Nogle Grader videre saae vi imidlertid endnu andre Delphiner. Men et langt større Antal af dem bemærkede jeg ved Cap Horn under Tilbagereisen fra Chili i det følgende Aar, og det af meget forskjellig Størrelse og Farve, saaledes til Exempel sorte med hvid Bug, ganske hvide, og hvide med sorte Pletter paa Ryggen, og det kan vel være muligt, at mange endnu ubestemte Arter befandt sig iblandt dem.

Fugleverdenen synes ene og alene at være repræsenteret ved forskjellige Albatrosarter og ved den capske Due (Procellaria capensis). Men ved den egentlige Sydspidse, det er

under 56 og 57 Grader sydlig Bredde, saae jeg heller ikke denne, saa at jeg troer, at disse Dyr kun sjeldent begive sig fra Atlanterhavet til det stille Hav, ikke fordi de skye de høie Bredder; thi, hvis jeg ikke tager feil, har man andetsteds truffet dem endnu nærmere Polen; men fordi Søen netop ved Cap Horn maa være altfor stormende og bevæget for dem, uagtet de henhøre til de ægte og oprigtige Stormfugle.

Jeg har hyppigt opfisket saavel Albatrosser som capske Duer; thi naturligviis findes der ingen anden Maade at faae fat i dem paa; og jeg har paa denne Maade havt Leilighed til at beundre den overordentlige Naivitet hos disse Dyr, som, naar de ved Krogen ere trukne ombord, befries fra Krogen og igjen kastes i Vandet, i næste Øieblik atter gribe den samme Krog og atter lader sig fange.

Naar man har faaet en stor Albatros paa Krogen, og trækker den ombord, da hænger dens Kammerater og Brødre sig ved dens Been eller Vinger og forøge paa denne Maade Vanskeligheden ved at trække den op.

Dette er et storartet Træk i disse Dyrs Characteer og viser, at forældede Fordomme ingenlunde finde Sted hos dem, saaledes som undertiden blandt Landets fiirføddede Dyr. Thi hine Fugle have ingenlunde den Hensigt at komme deres bedaarede Colleger tilhjælp, men ville ganske simpelt æde dem.

Hvis man trækker den Fangne ombord og kaster den strax igjen i Havet, da hengaaer der ikke et Minut, før den er revet istykker og lige til den sidste Smule opædt af de andre. Jeg havde flere Gange Leilighed til at see dette. Jeg fangede

flere, hvis Hoveder jeg vilde opbevare (at flaae dem havde under disse Omstændigheder sine Vanskeligheder), og, saasnart en saaret Fugl blev kastet ud, blev den strax dræbt og opædt af de andre. En saadan Forening af Dumhed og Grusomhed er det vanskeligt at finde Sidestykke til i Naturen.

Jeg har ikke bemærket dette hos de capske Duer, og de synes kun lidet at bekymre sig om en saaret Kammerat; men Kjødet af de flaaede Fugle eller disses Indvolde var stedse en velkommen Spise for dem.

Forøvrigt synes disse Dyr, især Capduerne, ikke at være det mindste skye for Menneskene. De ere ikke istand til at hæve sig i Luften fra Jorden; har man altsaa ombord befriet en af dem fra Krogen, er den nødsaget til at forblive paa Dækket. Man mærker dog neppe en Antydning til Frygt hos dem; men de synes i Begyndelsen kun nysgjerrig at betragte den for dem usædvanlige Omgivelse og optage allerede kort Tid efter begjærligt det tilbudne Flæsk eller andet Foder.

Den 28de Juli om Morgenen gik vi ind imellem Good Success, den sydligste Spidse af Ildlandet, og Den Staatenland, og havde paa denne Maade Leilighed til, deels med blotte Øine, deels med en Kikkert, at kunne iagttage begge Kyster temmelig tydeligt.

Begge Kyster have saa temmeligt den samme Characteer, som den sydlige Deel af Amerikas Vestkyst overhovedet viser, og som jeg senere havde Leilighed til nøiere at iagttage.

Smaae Høie og Klippegrupper, som spidse Kegler dukkende op af Bølgerne, dannede den yderste Kyst. Alle disse ma-

leriske Former vare mørke eller sorte, udentvivl basaltiske eller doleritiske, saaledes som paa Vestkysten var Tilfældet, og bestod maaskee tildeels af plutoniske Conglomerater. De stærkt med Snee bedækkede Bjerge, der henimod det Indre hæve sig over hine mørke Forbjerge, synes at være af granitiske Bjergarter i Ordets meest udstrakte Betydning, ligesom paa Vestkysten, hvor mægtige Dannelser af Granit, Syenit, Gneis eller Glimmerskifer udgjør Fastlandet, indtil de længere henimod det Indre gjennembrydes af Andes Bjergene, hvor alle de vulkanske og plutoniske Bjergarter findes, som ere opstillede i vore geognostiske Haandbøger, og maaskee tillige en god Deel flere.

Det egentlige Cap Horn, idetmindste det, som af vor Capitain betegnedes at være dette, er en vild og grotesk i Havet fremskudt Klippegruppe; og to store mørke Kegler, udentvivl Basalt eller Dolerit, udgjør Hovedpartiet. Mindre lignende Former stiger i nogen Fraastand op af Havet; men henimod Øst udbreder sig, dog ikke sammenhængende med hine store Kegler, en Kjæde sneebedækkede Fjelde, der udentvivl ere høiere end Forbjerget, men desuagtet synes lavere, fordi de ligge i længere Fraastand.

Efter en heftig Storm den 1ste August 1849 fulgte endnu nogle Dage med Snee, Regn, Hagl og stedse overskyet Himmel; derpaa kom klarere Dage, og vi saae for første Gang Kysten af Chili.

Noget om Nytten af dobbeltkulsuur Natron i Huusholdningen.

Af C. Rauch.

Det dobbeltkulsure Natron, et hvidt Pulver, som ligner stødt hvidt Sukker, har en noget saltagtig, alkalisk Smag, opløses i Vand, neutraliserer, d. e. tilintetgjør Syrer og opbløder trevlede Plantedele og kalkholdige Hylstre, f. Ex. paa Bælgfrugter. Disse to Egenskaber er det navnlig, som anvise Natron en fremragende Plads blandt Lægemidlerne, men ogsaa give dem en ingenlunde ringe Betydning for Huusholdningen.

En sand Hjælp i Nøden er Natron f. Ex., naar Mælken eller Floden løber sammen under Kogningen, og Huusmoderen derved sættes i en ikke ringe Forlegenhed, der bliver saa meget større, naar Kjøkkennissen driver dette Uvæsen paa en Tid, da en Kreds forsamlede Damer allerede vente paa den Pudlingsdrik, som har givet deres Selskab Navn, og som uden Flode ikke ret vil smage, især Damerne; — saa er en Smule Natron den Troldmand, der gjengiver den gjæstfrie Huusmoder

den tilfredse Mine. Hvis man nemlig befrygter, — og paa en varm, uveirssvanger Dag er en saadan Frygt særdeles rimelig, — at Mælken eller Fløden vil løbe sammen, saa forebygger man Ondet ved at komme lidt Natron i; men er Ulykken allerede skeet, saa hjælper samme Middel ogsaa. Man helder nemlig den sammenløbne Mælk i en stor Potte, kommer noget Natron i og rører flittigt om, indtil Mælken bruser iveiret og stiger ud af Potten. Efter at den har sat sig, vil man finde dens Smag og Udseende fuldkommen dadelfri og uden Betænkning kunne blande den i den bedste Moccacaffe, der for sit Vedkommende heller ikke taber Noget ved en lille Tilsætning af Natron, men tvertimod viser sig at være langt „stærkere".

Smør, som ved at være gjemt længe har faaet en gammel, harsk Smag, bliver igjen velsmagende, saasnart man udvadsker det i en Natronopløsning; af samme Grund er det raadeligt at udvadske Smør, der skal gjemmes længe, i en Natronopløsning, inden man slaaer det i Fjerdinger eller Krukker. Ogsaa Kjødsuppe, der, som bekjendt, ikke kan holde sig ret længe og især om Sommeren let bliver suur, taber denne Smag, saasnart man kommer et Par Korn Natron i en Kop Suppe. Ikke mindre vigtig er Natrons syreopløsende Kraft med Hensyn til suurt Øl samt Flasker og Ankere, der ere blevne sure. Ølet gjør man igjen drikkeligt og brusende, idet man kaster en Smule Natron i Ølflasken eller Ølglasset; Syren i Flasker og Ankere bortskaffes ved Skylning og Skuren i en Natronopløsning.

En anden, ikke uvæsentlig Fordeel ved Natron er, at man kan anvende det som Middel til at spare Sukker, f. Ex. ved Tillavningen af Frugtsuppe, Kjærnemælksvælling og alle de Retter, hvis naturlige Syre undertiden ikke kan bekæmpes ved forholdsvis store Qvantiteter Sukker. Lidt Natron tilsat efter Kogningen tilveiebringer Ligevægten og viser sig ligeledes virksom paa Syltetøi, Suurkaal osv.

Begrunde alle disse Natronnets Fordele sig paa dets Egenskab at tilintetgjøre Syrer, saa kan den ved dets opblødende Elementer fremkaldte Nytte ingenlunde anslaaes ringere. Havevæxterne, saasom Kaalroer, Kaalrabi, de forskjellige Kaalarter, Bønner, Ærter osv. indeholde baade friske, syltede og tørrede ikke sjeldent haarde, seige Trevler, som trods den stærkeste Kogning ikke ville blive møre. Sætter man disse Sager paa Ilden i en svag Natronopløsning, — omtrent en Knivspids Natron til en Pot Vand, — saa blive de i kort Tid fuldkomment møre og faae en langt behageligere Smag. Man kan ogsaa tøve med at tilsætte Natronnet, indtil man bemærker, at den almindelige Kogning ikke kan tilveiebringe Mørheden. Samme gunstige Virkning har Natron ogsaa paa Kjød af gamle Dyr, hvilket ellers ved længere Kogning ikke bliver mørere, men haardere og seigere.

Naar man vil koge Bælgfrugter rigtig møre, bære man sig saaledes ad: Aftenen iforveien sættes de iblød i koldt Vand, hvori de blive staaende Natten over. Næste Morgen sættes de paa Ilden i en ikke altfor svag Natronopløsning — omtrent en lille Theeskeefuld Natron i en Pot Vand.

Efter at Bælgfrugten har kogt en Tid, løsne Skallerne sig og komme, da de ere lettere end de melede Dele, op paa Overfladen af Vandet, hvorfra de let kunne fjernes, medens de melede Dele blive hurtigt og fuldkomment møre.

Natronnet er aldeles uskadeligt for den menneskelige Organisme, bidrager endogsaa til Fordøielsen og forflygtiges desuden størstedeels ved Kogningen. Da det endvidere er temmelig billigt og kan faaes paa alle Apotheker og hos enhver Materialhandler, saa burde det ikke mangle i noget Kjøkken, men have sin Plads ved Siden af Salt og Peber.

Betænkelige Consequentser.

Paa Kong Carl den Andens Tid, under hvis Regjering den under Cromwells Herredømme skriinlagte Glæde og Livslyst feirede en lydelig og utæmmet Opstandelsesfest, var ogsaa det, at gjøre smukke Damer sin Opvartning og vise dem Hyldest, bleven en om den tydske Middelalder mindende Cultus. Blandt andre ofte temmelig urimelige Skikke var den især eiendommelig, at en Herre, saasnart han drak paa en Dames Sundhed, maatte kaste eet eller andet Stykke af sine Klæder i Kaminilden og brænde det til Ære for hende, og at alle øvrige tilstedeværende Herrer vare tvungne til at nære Offerilden med et lignende af dem baaret Klædningsstykke.

Ved et Gjæstebud, som Sir Charles Sedley gjorde for sine Venner, bemærkede Een af dem, at Værten bar et overordentlig kostbart Kniplingshalstørklæde. Han besluttede at udføre en Spøg med ham, hævede sit Glas, tømte det paa Aphra Behn's, Buckinghams aandrige Veninde's, Velgaaende og kastede sit Halstørklæde i Flammerne. Sir Charles mærkede Hensigten, men gjorde gode Miner til slet Spil. Hans smukke Halstørklæde af Brüsselerkniplinger blev, ligesom alle

hans Gjæsters mindre kostbare, et Rov for Flammerne; men ved dets Aske gjorde han det Løfte, at tage en eclatant Hævn over ham, som havde tvunget ham dertil, saavelsom over alle dem, som havde betragtet Brændofferet med skadefroe, smilende Miner.

Allerede næste Uge lod han paany udgaae Indbydelser til alle dem, der havde bivaanet den Fest, som var bleven ham saa dyr, og beværtede dem paa en overmaade splendid Maade. Henimod Slutningen af Maaltidet, da Desserten allerede var baaren frem, hævede han det med sprudlende Champagne fyldte Glas og raabte: „Paa Hertuginden af Portsmouths Velgaaende!"

Jublende gjorde Alle Besked; men i samme Øieblik aabnede en Tjener, paa sin Herres Vink, Døren, og ind traadte en Tandlæge, bevæbnet med alle de til en Tandoperation nødvendige skrækkelige Instrumenter. Uden at fortrække en Mine indtog Sir Charles den til en Tands Udtrækning nødvendige Stilling og lod udtrække en fordærvet Tand, hvilken han derpaa triumpherende kastede i Ilden.

Gjerne eller ugjerne maatte hele Bordselskabet følge hans Exempel og underkaste sig de af Etiquetten foreskrevne Regler, saameget mere, som den Dame, det gjaldt, var den hos Kongen almægtige Hertuginde af Portsmouth.

Fra den Dag af skal man i lang Tid have undgaaet at træffe sammen med Sir Charles Sedley ved Festmaaltider og desuden for Alvor have bestræbt sig for at faae ophævet en Skik, som kunde lede til saa betænkelige Consequentser.

Taaren.

Trofaste Ven, som altid med mig følger,
Om Alt, om Alle mig paa Jord forlod,
Som i det tause Dyb Dig stedse dølger,
Indtil Du lindrende i Diet stod;

Naar bittre Sorger gnave paa mit Hjerte,
Naar Livets Bølger stævned mig imod,
Hvem bragte Trøst da i den dybe Smerte,
Hvem bragte atter Sjælen Fred og Ro?

Hvem letted' da det stakkels piinte Hjerte,
Hvem var det, som min Sorg forjog igjen,
Hvem bragte Trøst og Tillid i mit Hjerte?
Det var min trofaste, min tause Ven.

Ja, det var ham; thi han forlod mig ikke,
Han fulgte tro mig til min sidste Strid;
Han stod selv i de halvudslukte Blikke
Og svigter først, naar Livet er forbi.

C. Larsen.

Indhold.

	Side
Brevvexlingen. Novelle af Julie Hallervorden	61.
Joseph Brandt	80.
Christovalfesten i Mexico	87.
Flodhesten	92.
I Storm og Nød. Af Carl Teschner.	96.
En Reise ned ad Sydamerikas Kyst og om Cap Horn	107.
Noget om Nytten af dobbeltkulsyrr Natron i Husholdningen. Af C. Rauch.	114.
Betænkelige Consequentser	118.
Taaren. Af C. Larsen.	120.

Af **„Hvnsbibliothek for underholdende Læsning"** udgaaer den 1ste i hver Maaned et Hefte paa 4 Ark, der leveres Subskribenterne for 16 Sk., og er Subskriptionen bindende for 1 Bind eller 6 Hefter. Subskription modtages i alle Landets Boglader samt paa de kongelige Postcomptoirer og Brevsamlingssteder.

Bidrag (saavel originale som oversatte) modtages og honoreres efter Overeenskomst. De bedes adresserede til: „Warbergs Bogtrykkeri i Rudkjøbing".

Husbibliothek

for underholdende Læsning.

Et Maanedsskrift,

til Nytte og Fornøielse, af blandet Indhold.

Marts 1866.

Rudkjøbing.

Trykt og udgivet af C. C. L. Warberg.

1866.

Brevvexlingen.

Novelle af Julie Hallervorden.

(Sluttet.)

Clara sad i Haven bagved det Huus, hvor hun boede. Foran hende drog Riesenbjergenes Høider deres mægtige Halvkreds med deres fyrekrandsede Fod rodfæstet i den blomstrende, frugtbare Dal, med deres stenede, forvittrede Hoveder ragende op mod Himmelen, som skyfri hvælvede sig over dette Pragtskuespil. Men Claras Øine hang ikke ved Egnens Underværker. De gled ustadigt og uden at see fra det ene Sted til det andet. Hendes Haand greb den opslaaede Bog, som laa foran hende; hun bestræbte sig for at fatte, hvad der stod paa Siderne, men hendes Læber aflæste kun tomme Ord fra Papiret. Hun forsøgte at arbeide paa det fine Broderiarbeide, som laa i den lille Kurv ved Siden af hende, men efter nogle faa Sting sank Armene uvirksomme ned, Blikket svævede langs med Bjergvæggen, og hendes Aand vendte tilbage til de hendes Indre beherskende Tanker. Hendes Sjæl var urolig, hendes Hjerte bankede bevæget.

Mathilde, som ikke langt fra Veninden havde staaet hensunken i Beskuelsen af den mægtige Natur, bemærkede hendes Ophidselse og glædede sig over den. Den var hende et Kjendetegn paa, hvormeget Clara endnu bestandigt hang ved den Elskede.

Alfred var bleven underrettet om Generalens og hans Families Ankomst. Efter endt Tjeneste skulde han indtræffe i Warmbrunn. Det var nu den Time, man kunde vente ham. Hør! der lød Hovslag paa Gaden. En fyrig Ganger kom sprængende. Clara rørte sig ikke. Mathilde forsvandt i den tætte Allee, fjernt fra Indgangen. Hesten standsede. En Ryttер svang sig af. Sabelen klirrede. Elastiske, smidige Trin lode sig høre i Husets Gang. Clara forblev uden Bevægelse. Hun slog Øinene ned. Nu traadte Alfreds slanke Figur fra Døren ud i Haven, og opdagende Clara standsede Ynglingen. Clara reiste sig og blev ligeledes staaende. Da gjenlød Generalens kraftige Skridt i Forstuen, og snart efter viste sig hans athletiske Skikkelse i Døren, ragende over den yngre, høitstrakte Kammerat. Den gamle Herre var ikke ganske sikker paa, om Alting vilde løbe ordentligt af med hans Datter, „den sjurmulente, hestige Tingest", og kom derfor for at overbevise sig med egne Øine.

„God Aften, min Dreng!" raabte han bagfra til Alfred og rystede hans Høire. Derpaa sagde han uden Jagttagelse og Overveielse: „Her er Clara. Giver nu hinanden Haanden!"

Efterat dette var skeet, commanderede han videre: „Giver nu hinanden et Kys!"

Kysset fulgte ogsaa; fra Claras Side mere af Respect for Faderen end af indvortes Hjertensdrivt.

„See saa!" sagde den Gamle tilfredsstillet, „nu er Alting i Orden, nu kunne I kjævles, saa meget I ville." Han gik fornøiet ind i Huset igjen.

„Hvorfor skulle vi kjævles?" spurgte Alfred.

Clara taug. De Forlovede sad ved Siden af hinanden. Clara greb det utaalelig fine Broderi, som ikke tillod hende at see ind i Alfreds smukke Ansigt med de venlige Øine, og som tillige gjorde hendes mørkeblaae Øiestene usynlige.

„De skriver Breve som en Mester," afbrød Alfred den korte, piinlige Stilhed.

Clara rødmede. „Langtfra tilfredsstillende for at besvare Deres," sagde hun forlegen.

Alfred rødmede ligeledes. Man afbrød dette Thema. Den unge Officeer begyndte at fortælle om sit Liv. Clara hørte taus til. Han indflettede mange lystige Historier, som vare udførte af ham og en Ven, en schlesisk Godseier. Dette morede hende meget. Han foreslog at gjøre Udflugter i de smukke Bjerge, saafnart hans Tjeneste var forbi; han vilde medbringe sin nye Ven, hvis Gemyt, Aand og Talenter han ikke kunde rose nok, og endnu nogle andre fornøiede Kammerater. Clara begyndte at lægge Planer med. Arbeidet laa allerede længe forglemt i Kurven, og der hengik neppe endnu

et Qvarteer, førend Begge passiarede og spøgede samdrægtig med hinanden paa gammel, vant Viis.

Kunde Mathilde nu træde frem med sin stormægtige Brødebekjendelse? Hun vilde have gjort sig latterlig. Altsaa, hun forblev i Alleen og taug. Alfreds Fritid var ude. Han reiste sig. Afskedskysset faldt ret hjerteligt ud. Clara ledsagede ham gjennem Forstuen til Gadedøren. Tjeneren førte Hesten frem. Den smukke ungdommelige Ryttер svang sig i Sadlen.

„Kom rigtig tidligt imorgen," bad Clara.

Alfred bukkede dybt, gav Hesten Sporerne, og det ædle Dyr bar dandsende den lette Byrde ned ad Gaden. Clara saae efter ham, indtil han forsvandt ved Veiens Omdreining.

Da den Elskende, efter at være kommen ud i Haven igjen, mødte Mathilde, slog hun Øinene ned, skamfuld over, at hendes hæftige Vrede var forsvunden saa sporløst. Mathilde var ikke den, som ved Trillerier vilde beskjæmme Clara endnu dybere. Ved dennes omskiftende Temperament var hun bleven befriet fra en stor Sorg, der havde straffet hende haardt for hendes taabelige Handlemaade.

Næste Aften kom to Ryttere ridende. Ved det første Hovslag, Clara hørte, kastede hun sit Arbeide bort og ilede udenfor Huset. Fra Haven hørte Mathilde de glade Hilsener derude og den lydelige Latter og Spøg, som lød gjennem Forstuen, da de kom nærmere. Alfred ilede hen til Mathilde.

„Freken von Hellborn!" raabte han overrasket og rakte hende Haanden. Han kunde ikke vænne sig af med at sætte „von" foran Mathildes Navn.

„Naar De ikke kan Andet!" svarede Mathilde med et eiendommeligt Smiil.

Han kyssede godmodigt hendes Haand.

„Min Ven, Riddergodseier, Friherre von Osten," forestillede han den Medbragte og vinkede til ham at komme nærmere.

Mathilde saae iveiret, og tagende den Navngivne nærmere i Øiesyn, gjenkjendte hun den samme Hr. von Osten, som uden Held havde anmodet om den rige Mathilde Hellborns Haand. Ogsaa han havde gjenkjendt hende, det saae hun paa den Bleghed, der i nogle Øieblikke bedækkede den stolte Mands Pande. Et stumt Buk paafulgte. Man satte sig. Mathilde nølede. Skulde hun blive? Længselsfuldt saae hun den til den tætte Allee, i hvis Skygger hun igaar var forsvunden; alligevel satte hun sig langsomt ned paa en Stol hos de Andre. Disses Samtale surrede mellem hinanden forbi hendes Øre. Hun saae, hvorledes Osten flyttede sin Stol tæt hen til Claras, hvorledes han begyndte at udvikle sit elskværdigste Væsen ligeoverfor hende. Hun hørte ham sige disse Ord:

„Deres Breve, hvori Alfred har givet mig et lille Indblik, har indgydt mig den varmeste Interesse. Lykkelig den Mand, som kan kalde en saadan Skat sin!"

Clara rødmede dybt. Mathilde reiste sig og gik ind i Huset. Hun stod en Tidlang ubevægelig i Forstuen, lænet mod den kolde, haarde Væg, derpaa vækkede en Støi i Haven hende af denne Følesløshed, og hun gik med hurtige og faste

Trin hen til Generalens Værelse, paa hvis Dør hun bankede. Den Gamle lukkede op.

„Mathilde!“ raabte han overrasket og tilføiede hurtigt: „Er Alting i Orden i Haven?“

„Fuldkomment!“ svarede den Adspurgte og vedblev: „Jeg har en Bøn at fremkomme med.“

Den Gamle pegede paa Sophaen og satte sig paa en Stol ved Siden af. Mathilde sank ned paa Sophaen. Man kunde i hendes noget blegere Kinder, i hendes opreiste Holdning ikke see nogen yderligere Bevægelse, og dog rystede hendes Knæ.

„Jeg beder om Tilladelse til at reise imorgen,“ sagde hun tydeligt og bestemt.

Den Gamle gjorde store Øine. Til slige pludselige Beslutninger var han vel vant hos sin Datter, „den lunefulde lille Nar,“ men ikke hos den rolige, fornuftige Mathilde.

„Hvorfor?“ spurgte han i sin raa Maade at tale paa, men tilføiede venligere: „De gjør mig en Tieneste med at blive her. Alfred trækker mange unge Mennesker med sig. Det er mig behageligt at see en alvorlig Selskaberinde hos Clara. Derved kan jeg bedre staae mig til Ro og leve efter min Sædvane.“

Mathilde saae aabenhjertigt paa ham.

„De ved, at Deres Ønske er mig en Befaling, som jeg med Glæde og et taknemmeligt Hjerte underkaster mig, saa at der altsaa maa være en vægtig Grund, som tvinger mig til det Modsatte.“

„Nu?“ spurgte den Gamle, da Mathilde taug.

Mathilde havde forudseet, at hun maatte sige den Gamle Sandheden, tøvede derfor ikke et Øieblik, men sagde med Fasthed: „Baron Østen er her. Han er Alfreds Ven.“ Hendes Øie søgte den tørre Green, hvormed hendes Haand ubevidst legede.

„Og derfor vil De retirere?“ udbrød den Gamle.

Mathilde taug.

„Barn, i sex Aar forandrer Meget sig. I kunne omgaaes hinanden i Fred og Ro. Og vil det ikke gaae — naa, der gives nogle forunderlige Hellige i denne Verden! — saa maa Friherren see, hvor han bliver af. De skal ikke retirere.“

Mathilde reiste sig. Hvilken herlig Natur var ikke den Gamle. Der flød kun sjeldent Taarer fra den alvorlige Piges Hjerte; men nu stode hendes mørke Øine fulde af store Draaber. Hun rakte Generalen Haanden.

„Gode Barn!“ sagde den gamle Herre. Han vidste ikke selv, hvad der foranledigede ham til den Betragtning. „Du har kjøbt Din Faders ærlige Navn med Din egen Formue. Der skal Ingen drive Dig ud af mit Huus,“ og han strøg sin ældige Haand hen ad hendes glatte, høie Pande.

Mathilde trak sig tilbage til sit Værelse. Hun trøstede sig med, at Baron Østen vilde skye det Huus, hvori hun levede. Alligevel syntes den Omstændighed, at han saa aldeles havde overseet hende i de faa Øieblikke, de havde været sammen, at haane denne Antagelse.

Næste Aften kom, og med den en Skare muntre Ryttere, der ledsagede Alfred, blandt dem Baron Østen.

Clara, Alfreds unge, smukke Brud, det straalende Middelpunkt, hvorom Alt dreiede sig, hvem Alle tiljublede og hyldede, — Clara svømmede i Henrykkelse. Baron Østen udmærkede hun fremfor alle Andre. Han, som ved sin overordentlige Begavelse blev den Toneangivende i enhver Kreds, hvori han viste sig, han, som forenede den meest glimrende Veltalenhed med den grundigste Viden, han citerede hendes Breve og lovpriste for alle Tilstedeværende Forfatterinden som en fuldendt Mester. Clara, for hvem Citaterne vare fremmede, foregav i sin Forlegenhed over ikke at gjenkjende dem en svag Hukommelse. Det var kun saameget mere henrivende.

De ulyksalige Breve! De stode endnu bestandig som en Uveirssky, rigtignok som en bortdragende, paa hendes Livs iøvrigt saa klare Himmel. Hun hævede ikke Øinene op til Alfred og troede hvert Øieblik at forraade sin Uvidenhed, sin Mangel paa høiere Interesser for ham. Dette gjorde hende noget koldere mod ham, noget mere utvungen mod Baronen. Det var ikke muligt Andet, end at Alfred maatte bemærke det.

Naar den larmende Flok om Aftenen red hjem, udtømte Baron Østen sig i Lovtaler over Alfreds Brud.

„Hvilken Lethed og naturlig Ynde i hendes Væsen og hvilken Tydde og Mådenhed er der ikke nedlagt i hendes Breve! Hun er idealst!" udbrød han begeistret.

Alfred saae stift paa ham. Østen, ældre end han, havde stedse udviist et tilbageholdent Væsen. Han havde

fundet inderligt Velbehag i den unge Mands godmodige, naturlig vittige, trohjertige Maade at være paa og var af en saa selskabelig Natur, at han gjerne holdt Omgang med enhver dannet Person; derfor havde han draget ham til sig, givende sig Mine af en velvillig, ældre Ven. Hvorledes kunde han saaledes paa eengang bryde Skranken? Alfred mumlede Noget, der lod som: „Hans Brud var netop hans, og at gjøre Cour til hende paa denne Maade, var Mere, end Venskabet bød!"

Der opstod Skinsyge i hans ungdommelige Hjerte. Han sammenlignede sig med Barenens prægtige Fremtræden, som var tusinde Gange saa betydningsfuld som hans egen. Tilmed levede Godseieren i Overflødighed og Rigdom, medens den unge Officeer ikke eiede stort Mere end sit Ungdomsmod, sine Vaaben og sin smukke Hest.

Baron Osten smilede. „Alfred, hvad tænker Te paa?" spurgte han. „Det er Teres Brud. Men Brevene ere rigtignok --!"

Alfred bed sig i Læberne og sprængte hen i Spidsen af Toget. —

„Clara!" raabte imidlertid den gamle Løves Stemme og opskrømmede den blomstrende Jomfru, som endnu bestandigt stod i Gadedøren og saae hen til den Side, hvor det muntre Ridetog var forsvundet. Clara ilede ind i sin Faders Værelse.

Den gamle Herre sad endnu med to Andre ved Whistborde. og spillede det fornøieligste Parti af Verden, ved hvilket

der rankede mangen en god Spøg. „Jeg har forsømt at være nærværende, da Alfred red bort," sagde den Gamle, idet han blandede Kortene. „Skriv dog til ham, at han imorgen skal lade Østen blive hjemme. Har Du forstaaet det?"

„Skriv dog til ham —," dette sagde den gamle Herre saa roligt, og hvilken Verden af Forlegenheder indeholdt ikke de faa Ord for Clara. Desuagtet nikkede hun med det blonde Hoved og forlod hurtigt det med Cigarrøg opfyldte Værelse.

„Mathilde! Mathilde!" raabte hun og naaede imidlertid den Gensommes Værelse. „Skriv dog blot endnu een eneste Gang til Alfred i mit Navn."

Mathilde, som befandt sig i en urolig, nedtrykt Stemning, da hun den hele Eftermiddag ikke havde forladt Værelset, medens de Talendes Larm og skingrende Latter var trængt op til hende, Mathilde rystede paa Hovedet.

„Hvorfor?" spurgte hun kort.

„Hr. v. Østen —" begyndte Clara; da faldt det hende ind, at den Gjenstand, som skulde omhandles, berørte Mathilde nøie, og hun standsede i sin Tale.

„Naa?" spurgte Mathilde opmærksomt. „Hr. von Østen?"

„Fader vil have, at Alfred ikke mere maa bringe Baronen herover. Jeg skal lade ham det vide forend imorgen Aften. Vil Du skrive til ham?" tilføiede hun ængsteligt.

Henover Mathildes Aasyn gled et klart Skin af glad Tilfredsstillelse.

„Ja, jeg vil!" raabte hun, tog Pennen og hentastede følgende korte Ord paa Papiret:

„Min Fader ønsker, at Hr. von Osten for Fremtiden ikke ledsager Tig til os. Vor Veninde føler sig krænket ved hans Nærværelse — —" hun standsede. Hun følte sig krænket, og paa ham gjorde Synet af hende intet Indtryk? Bladet blev sønderrevet. Hun tog et nyt og begyndte forfra.

Clara betragtede denne Fremgangsmaade. Overrasket ved, at Mathilde var gaaet ind paa hendes Anmodning, vilde hun ikke bringe hende til Besindelse ved den mindste Lyd eller Bevægelse.

„Min Fader ønsker, at Hr. von Osten for Fremtiden ikke ledsager Tig til os," skrev Veninden igjen. „Mathilde Hellborn har for flere Aar siden afslaaet hans Frieri, og en nøiere Berøring vil derfor ikke være behagelig for Nogen af dem." Mathilde lagde Pennen bort, stod op og gik ud.

Der stod hverken „Elskede Alfred," eller „Din tro Clara" paa den korte, grove Papirstrimmel! Men hvad hjalp det? Clara havde, uden Mathildes Vidende, ogsaa falskeligen benyttet dennes Haandskrivt istedetfor sin egen, altsaa maatte Sedlen sendes til Brudgommen, som den var, i al sin nøgne Kortheds. Hun saae ham jo imorgen og kunde saa forklare ham, at Kortheden var begrundet i Hastværk, vovede endogsaa virkelig at sætte et tyst „i. H." i Hjørnet af Bladet, forseglede det med en Oblat og overleverede Billetten uden Adresse til det Sidste, som skulde bringe den til Hirschberg.

Ogsaa denne Forlegenhed var nu overstaaet.

I Løbet af den næste Dag, paa hvilken den fælles Ridetour til Warmbrunn allerede var aftalt, ilede Alfred til Osten. Efter Gaarsdagens Erfaring var det for ham vigtigt, at den nye Ven ikke altfor ofte skulde faae Leilighed til at bringe hans Brud sin Hyldest. Det var ham ubehageligt paafaldende, at Osten under de forhaandenværende Omstændigheder ikke selv holdt inde med sine Besøg. Mismodig trak han under disse Betragtninger den korte fra Clara modtagne Seddel op af Lommen, betragtede den fra alle Sider og stak den igjen med stigende Mismod ind i sin Brevtaske. Korte, flygtigt skrevne Linier have Intet at betyde for et roligt, harmfrit Gemyt, men for Skinsygen frembyde de en frugtbar Mark til Udsæd af Mistankens og Mistillidens onde Sæd.

Alfred mødte Osten i Parken til hans ikke langt fra Hirschberg beliggende Gods, sprang, da han blev ham vaer, af Hesten, som han derpaa ledede ved Tommen, og gik med Vennen langsomt henimod Slottet.

„Ved Du da," begyndte Yngtingen, synligen forstemt og ikke modtagelig for den Spøg, hvormed Osten modtog den unge Officeer. „Ved Du, at Mathilde Hellborn er min Bruds Hunsfalle?"

„Nei!" svarede Osten hurtigt og synlig overrasket. „Nei, det vidste jeg ikke!"

Der opstod en Pause, som Osten afbrød med de Ord: „Det er Skade, saa er det Huus lukket for mig! Jeg undværer ikke gjerne interessant Omgang."

Alfred troede sig forstaaet og vilde afbryde denne Gjenstand, men Osten tilføiede forklarende:

„De har naturligviis erfaret, at jeg engang har været forelsket." Han ledsagede disse Ord med en Haandbevægelse, der tilkjendegav, at dette forlængst var forbi. „Aandrighed har altid været tiltrækkende for mig, og Mathilde Hellborn var i Besiddelse af den, men ikke af den Ro, den Klarhed, den Modenhed som Deres Brud i saa ung en Alder. Som sagt, min unge Ven, De er misundelsesværdig!" tilføiede han med et dybt Suk.

Alfred havde igjen den samme ubehagelige Fornemmelse som igaar og tilstod for sig selv, at han gjerne undværede den Ven, han ellers havde sat saa stor Priis paa, og hvem han med Aabenhjertighed havde gjort til Fortrolig i sin Kjærlighedslykke. Han anbefalede sig snart og tog hjem.

Baron Osten flyede fra nu af Generalens Huus, men som hidtil vedblev Warmbrunn at være hans Yndlingsopholdssted. Det kunde ikke undgaaes at møde den Gedinste Familiekreds paa Promenaden, i Cursalen eller i Omegnen af det uforligneligt beliggende Badested. Man hilsede hverandre. Man talte med hverandre. Osten lod ingen Leilighed ubenyttet til at bevidne Alfreds smukke Brud sin Anerkjendelse. Over Mathilde svævede hans Blik hen som over Noget, der slet ikke var tilstede. Saaledes gik det i nogen Tid, indtil endelig disse uskyldige Møder bleve til en utaalelig Plage for den rolige Mathilde. Hun begyndte at pakke sin Kuffert og erklærede den gamle General bestemt, men bestemt, at

hun vilde reise. Den gamle Herre vendte hende ærgerlig Ryggen.

„Den Ene ligesom den Anden!“ sagde han. „Saa vil jeg hellere commandere en heel Armee end to Fruentimmer i Huset! Ten eneste Fornuftige var min kjære Henseede — hun er ikke mere!“ tilføiede han trækkende paa Skuldrene. „Ja, ja, reis Te! I Guds Navn!“ raabte han og forlod Værelset.

Mathildes Afreise forurolligede Alfred, da Baronen derved fik fri Adgang til hans Brud. Han saae med stigende Bevægelse den paafaldende Udmærkelse, Baronen viste hende, og bemærkede, hvilket altid er Tilfældet med den pirrelige Skinsyge, at Clara havde en ganske særdeles Venlighed i Beredskab for ham. Clara udviklede virkelig ogsaa en langt større Utvungenhed i Omgang med Baronen, medens en vis Brodebevidsthed gjorde hende forsagt og forlegen med Alfred. Han talte Dagene, da hans Tjeneste skulde være forbi, og den fælles Hjemreise bringe ham bort fra hans lovpriste Vens Omraade. Netop paa denne Tid fængslede hans Pligt ham saaledes, at mangen Aften hengik, uden at han kunde tilbringe den i Generalens Huus.

Da han paa den til Mathildes Afreise bestemte Dag var ilet til Warmbrunn for at benytte nogle faa Minuter til at see sin Brud og tage Afsked med hendes Veninde, mødte han Hr. von Osten paa Hjemveien. Han red en ung, vild Hest.

„Hvorhen?“ raabte Alfred til ham.

„Til Warmbrunn!" svarede denne og foer afsted i Galop.

Alfred holdt. Hvor gjerne havde han ikke vendt om! Hvor gjerne vilde han ikke have fulgt ham! Men den unge Rytter skulde være til en bestemt Tid i Hirschberg; der hjalp ingen Betænkning, ingen Tøven.

Men idag tilsmilede en venlig Stjerne ham. Tjenesten var forbi i kortere Tid, end han havde ventet. Saasnart han var fri, vendte den unge Mand, uden at unde sig Ro eller Vederqvægelse, sin rappe Ganger og jog i rask Trav gjennem den yndige Dal til det venlige Warmbrunn.

Skinsygen drev ham til den største Ilfærdighed. Han holdt foran Generalens Huus. Ingen kom ham imøde. Ynglingens Sine flammede. Hvad havde den fornuftige Grund, at Ingen kunde formode hans Ankomst, at betyde for Lidenskabeligheden? Han stormede ud i Haven. Den var tom. Han ilede op ad Trappen, aabnede Døren til Dagligstuen og stod, uden at ville troe sine Sandser, ubevægelig paa Tærskinet. Baron Osten sad bequemt i den høie Lænestol, Clara stod foran ham og holdt hans Haand. At Osten var udmattet og bleg, at Clara omhyggeligt bandt et Tørklæde om en saaret Haand, oversaae den harmfulde Skinsyge.

„Osten!" raabte den forbausede Yngling skjælvende med en Stemme, som fik Clara og Baronen til at fare sammen. „Osten! Er det en Fremgangsmaade af en Ven, af en Mand med Æresfølelse? De skal ikke ostere betræde dette Huus, og De lister Dem herind med nederdrægtig Underfundighed, naar jeg, fængslet af Tjenesten, ikke kan komme og

forstyrre Dem? naar jeg ikke kan forhindre Dem i ved Sledskeri og Smiger at drage min Elskedes Hjerte fra mig og til Dem?"

Clara stod forstenet. Osten vinkede udmattet med Haanden. Alt det bemærkede Alfred ikke, men han vedblev heftigere og heftigere i samme Tone: „De har misbrugt min Tillid og underfundigt bedraget min Aabenhed! Jeg fordrer Opreisning for saa megen Skam og Vanære, som De vover at tilføie mig, en Adelsmand og Kongens Officeer!"

Clara, som var vaagnet op af sin tause Forundring, kastede sig i Alfreds Arme.

„See dog! Hør dog, Alfred! Du slemme Menneske!" og hun forsøgte sit venligste Smiil for at bringe ham til Ro. Men Alfreds Arme omslyngede hende ikke. Han vendte sig bort fra hende.

„Gaa, Clara!" raabte han. „Du er istand til at opgive mig, mig, som elsker Dig saa inderligt, og lade Dig besnære af Ostens Smigrerier, fordi han bedre forstaaer at krydre og dreie sine Ord. Er istand til", sagde han bævende af Vrede, „at modtage den Foretrukne bag min og Din Venindes Ryg! Fy! Skam og Skjændsel over Dig!"

„Alfred!" udbrød Clara med opbrusende Heftighed. „Ti! og hør med Beskjæmmelse, at Baron Osten er styrtet med Hesten, at jeg, som troede igjen at høre Hovslagene af Din Hest, ilede udenfor og blev Vidne til dette Optrin. Hvad vilde Du have sagt, dersom jeg havde undladt at hjælpe en Ven af Dig i Øieblikkets Nød? Hvor vil Du overhovedet

hen med Din Skinsyge og Mistanke?" tilføiede hun, uden at have nogen Anelse om de Grunde, der kunde opvække Alfreds Skinsyge mod Osten.

Osten laa stille og bleg paa Stolen uden at røre sig. Alfred kastede et mørkt Blik hen til ham, derpaa sagde han med dæmpet Stemme, idet han med Møie søgte at blive fattet:

„Om det ogsaa forholder sig saaledes, at Tilfældet har bragt Eder sammen idag, saa har jeg alligevel Grund nok til at anklage Dig bittert. Du behandler mig med Kulde og Tilbageholdenhed, afmaaler Dine Ord kort og forlegent til mig, medens Du udtømmer Dig i Venlighed mod ham der; og er det ikke uhørt, at Du, der fører en Pen, som Faa, at Du kan afspise mig med en Seddel som denne her!" Han kastede Hjelmen paa Bordet, rev Uniformen op og slængte Mathildes sidste korte Linier, Afsigelsesbrevet til Osten, paa Bordet.

Clara rødmede. En dyb, pinlig Forlegenhed bemægtigede sig hende. Siig Alfred Sandheden. Tilstaae den stakkels Plagede Alt, hvad der ligeoverfor ham gjør Dig til en Anden. Nei, nei, og atter nei! raabte Forsængeligheden. I Ostens Nærværelse aldrig!

I Claras dybe Rødmen læste Alfred Tilstaaelsen af hendes Brøde. Clara var ikke af dem, der taug, naar hun kunde forsvare sig.

I dette rolige Øieblik, efter hvilket Stormen truede med at bryde dobbelt heftigt løs, aabnede Døren sig og Mathilde

traadte ind i Reisedragt. Hun havde aflagt et Afskedsbesøg langt borte fra Huset og vilde nu, færdig til Afreisen, stige ind i den Vogn, som skulde bringe hende til nærmeste Jernbanestation, og hvis Ankomst ikke var bleven bemærket af de i Værelset tilstedeværende ophidsede Personer. Hun saae Osten hvile bleg paa Stolen, saae Claras nedslaaede Mine, Alfreds Vrede og blev staaende ved Indgangen med spørgende Forbauselse. Osten, som i nogen Tid havde siddet bedøvet og svag af det haarde Fald, var fuldstændig kommen til sig selv igjen ved Alfreds sidste Handling. Han bemærkede Mathildes Indtrædelse og vilde reise sig.

„Jeg er faldet", sagde han som Undskyldning for sin Nærværelse. „Frøken von Goddin, der saae det, har modtaget den Afmægtige i sit Værelse."

I et Øieblik var Mathilde ved hans Side. „Er De saaret?" spurgte hun. „Og gjør man Intet for at hjælpe Dem?" tilføiede hun med et hurtigt Blik til Clara.

„Generalen er gaaet hen til Lægen" svarede Osten og fremviste den af Clara forbundne Haand.

Mathilde tog en Flacon ud af Lommen, heldte styrkende Draaber paa sit Lommetørklæde og afkjølede dermed den Lidendes Pande. Osten lænede sig tilbage. Han følte den velgjørende Styrkning i det smertende Hoved.

„At De kunde lindre Lidelser, havde jeg ikke troet", sagde han sagte.

Dermed erindrede han Mathilde om sin eiendommelige

Stilling til hende. Hun tog sin Flacon og trak sig tilbage fra ham.

„Jeg maa bort! Tiden iler!“ sagde hun henvendt til Clara og Alfred. Den Sidstnævnte gik med klirrende Sabel op og ned i Værelset.

„Min Fader ønsker, at Hr. von Osten for Fremtiden ikke ledsager Dig til os. Mathilde Hellborn har for flere Aar siden afslaaet hans Frieri og en nøiere Berøring vil derfor ikke være behagelig for Nogen af dem,“ lød Østens Stemme pludseligt; han havde taget den af Alfred paa Bordet henkastede Seddel og begyndte at læse den høit, med hvilken Ret, det kunde kun Alfred forstaae.

Forbauset standsede Mathilde i sin Tale og forblev ubevægelig. Osten læste tilende.

„Det er kort og tydeligt. Deraf fremgaaer, at Deres Brud ikke ønsker at beholde mig“, sagde han bittert og lænede sig tilbage i Stolen, medens han uroligt lukkede Brevet op og i.

Alfred kunde ikke styre sig længere.

„Dermed, Frøken von Hellborn“, sagde han, pegende paa Brevet, „dermed afspiser en Brud sin Kjæreste. Seer De!“ raabte han, idet han viste Brevet frem, „uden Overskrivt! uden Navn! uden Adresse! Det kan kun Een, hvis Hjerte er afkjølet, hvis Tanke er andetsteds henvendt.“

Mathilde blev forskrækket og saae bestyrtet paa Clara.

„Ja, De forstaaer mig!“ sagde Alfred fremdeles, og den dybeste Bedrøvelse stod malet i hans aabne, venlige Ansigt.

„De har maaskee allerede længe vidst, at jeg er bedraget, og da De er for ærlig til at vedblive med at see paa det, saa reiser De bort."

„Det Brev er ikke fra Claras, men fra min Haand!" faldt Mathilde ham i Talen.

„Fra Deres Haand?" raabte Alfred — og Osten bag efter ham.

Mathilde bekræftede dette. Clara skjulte sit glødende Ansigt i sine Hænder.

„Og dette? og dette?" raabte Alfred, idet han trak sin Bruds tidligere Breve op af Lommen og holdt dem hen for Mathilde.

Mathilde gjenkjendte sin Skrivt. Det blev tydeligt for hende, at Clara havde skyet at afskrive Brevene, og at de af hende opsatte Originaler vare gaaede over i Alfreds Hænder. Hun hævede sig op af sin tause Grublen og sagde bestemt og tydeligt:

„Hør dog endelig en Tilstaaelse, som allerede længe har svævet paa mine Læber."

Efter denne Indledning saae Osten iveiret. Alfred slugte hende med spændte Blikke, medens Clara bønfaldende greb hendes Haand.

Uanfægtet af Alt dette, vedblev Mathilde, som hun havde begyndt:

„Jeg bærer Skylden for taabelig Letsindighed og latterlig Forfængelighed. Istedetfor at understøtte og raade min yngre Veninde, lod jeg mig i den Grad henrive af den In-

teresse, Deres Breves Form og Indhold vakte hos mig", sagde hun, henvendende sig til Alfred, „at jeg besvarede dem, fordi Besvarelsen af saa fyldige Tanker, som Deres Breve indeholdt, faldt min ungdommelige Veninde vanskeligere end mig. Jeg beder Dem, gjør blot mig ansvarlig derfor og vær ikke vred paa Clara, hvis Sind har lidt saa haardt under disse Hemmeligheder, at Tanken derom har forbittret de glade Timer i hendes Sammenkomster med Dem."

Hun skjælvede af Frygt for det Udbrud af Fornærmelse og Vrede, der vilde paafølge fra den opbragte Alfreds Side, men hensank i en ubeskrivelig Forundring, da denne stiltiende traadte tilbage fra hende, og, søgende den fjerneste Vinduesfordybning, vendte alle spændte Forventninger Ryggen, medens han saae ud af Vinduet.

Da reiste Osten sig, og støttende sig til Lænestolens høie Ryg, begyndte han:

„Og ligesom Froken Hellborn har anklaget sig for at være en slet Raadgiverinde, saaledes anklager jeg ogsaa mig for den taabelige Handlemaade, at have forfattet de ulykkelige Breve med de", tilføiede han, seende paa Mathilde, „som De godhedsfuldt udtrykker Dem, fyldige Tanker. Alfred, plaget og trættet af Tjeneften, kom kort efter sin Ankomst en Aften til mig og bad mig, uden at være oplagt til Skriveri, om Pen og Papir for at tvinge sig til at skrive et Brev til sin Forlovede. Han sank udmattet ned paa en Stol. Jeg stod ved min Pult, henkastede hine første Linier paa Papiret, hvilke, da Alfreds Ophold her forlængedes, havde den slemme

Følge, at alle deres Efterfølgere maatte udfærdiges af mig. Jeg tilføier", sagde han livligt, og hans blege Kinder farvedes feberagtigt, „at jeg i denne Brevveksling har ført Pennen med stor Interesse og i dette Øieblik for første Gang angrer min Interesse derfor."

Ved Østens Erklæring sank Claras beskyttende Hænder ned. Den flammende Glød, der havde bedækket hendes Ansigt, var vegen for den naturlige, friske Farve, som altid rødmede hendes Kinder. Et Smiil udbredte sig uformærkt om hendes venlige Mund. Efterat Østen havde endt sin Tale, behøvedes der kun kort Tid for hende til at lade det Overraskende, han berettede, endnu engang drage forbi hendes Aand, hvorpaa hun elastisk sprang høit op fra Gulvet.

„Hvor jeg er lykkelig!" raabte hun. „Hvor jeg er glad! Hvor venlig er Skjæbnen mig ikke!" Derpaa ilede hun hen til Alfred, som beskjæmmet og stum stod i Vindueskrogen, omfavnede ham og dreiede ham om til sig.

„Alfred! Kjære Alfred!" raabte hun. „Ingen har jeg saa kjær som Dig! Jeg var skamfuld. Jeg gruedes for Din Klogskab. Uden de smukke Breve er Du mig langt kjærere! Gud, hvor jeg nu er let om Hjertet! Alfred, kjære Alfred!" vedblev hun leende og jublende.

Alfred, der nærede de samme Følelser i sit Hjerte, men hvem det som Mand faldt noget vanskeligere at afryste Beskjæmmelsen, bøiede sig inderligt og ømt mod hende, og nu begyndte der en ivrig Hviskен, en Kommen paa det Rene med hinanden, en Latter, Trykken til Hjertet, hvorimellem

Kudsken udenfor paa Reisevognen utaalmodigt knaldede med sin Pidsk — men Ingen hørte ham.

„Frøken Hellborn!" afbrød Osten med dæmpet Stemme Stilheden i Værelset.

Mathilde vendte sig om mod ham.

„Brevene have jo vakt Deres Interesse?"

Smertelig berørt ved dette grusomme Spørgsmaal, vilde Mathilde forlade ham, da han greb hendes Haand for at holde hende tilbage og bevæget vedblev:

„Jeg har hjerteligt misundt Alfred en Ledsagerinde, som besad en saa dyb Følelse."

Mathilde saae maalløs paa den Talende. De fornyede Pidskeknald gjenlød atter udenfor uden at blive hørte.

„Mathilde!" vedblev Osten med mægtig og ustandselig frembrydende Følelse. „Lad os betragte hine Breve som vor Eiendom. Lad mig anse disse her for mine med Alt, hvad de indeholde, med den rige Skat af Kundskab, Erfaring og de varme, inderlige Følelser, der gaae igjennem dem som Livsaande!"

Den stærke Mand rev hastigt Brevene af Bordet, og den Haand, han rakte Mathilde, rystede.

Mathilde svimlede. Hun var sig vel bevidst, at hendes for Generalen saa ufattelige Flugt for Osten var en paany oplivet eller aldrig hendøet Interesse for denne. Derfor følte hun sig krænket ved hans Uopmærksomhed; derfor kunde hun ikke udholde hans Tilsidesættelse. Efter opgjort Regnskab med sig selv, vilde hun idag tiltræde den Reise, der skulde

befrie hende fra denne farlige Nærhed, fra denne stadige Opbidselses Tvang, og just i det Øieblik, da hun meente at have udslukket den med et kjækt Greb, stod hendes Haabs Stjerne op med blændende Glands. Øieblikket overvældede hende. De længe tilbageholdte Følelser brusede ud af det lille Hjerterum og stege op paa Læberne:

„Behold", hviskede hun, bævende af indvortes Bevægelse, „behold, hvad der er Deres eget!"

„Mathilde!" raabte Osten næsten forskrækket over den uventede Lykke. „Efter sex lange Aar dette Ord? — Efter sex lange Aar", tilføiede han med qvalt Stemme, „i hvilke jeg har bestræbt mig for at glemme Dig, men som kun endnu mægtigere fremtryllede Dit Billede for min Sjæl!" Han trak hende heftigt til sig.

Mathildes Barm hævede sig. Den længe dulgte Kjærlighedskraft luede op og flammede i hendes mørke Øine.

„Efter sex lange Aar", sagde hun, idet hun slog Armene sammen over det bevægede Bryst, „efter sex haabløse Aar — dette Øieblik!"

Østens Legemskraft, som havde lidt en heftig Rystelse og derpaa igjen var bleven opflammet ved en mægtig, aandelig Bevægelse, bukkede under i dette den høieste Spændings Øieblik. Han blegnede, sank tilbage i Stolen, foran hvilken han havde staaet opreist, og beholdt endnu kun Besindelse nok til at slutte sine Arme om den svært erhvervede, kostelige Eiendom, som han aldrig — aldrig vilde give slip paa igjen.

Døren til Værelset var imidlertid, uden at de Tilstedeværende havde mærket det, bleven aabnet, men paa en Intet mindre end lemfældig Maade, og i den stod den gamle General, fulgt af den Læge, han havde hentet til Hjælp.

„Hvad er det?" raabte han barsk ind i det af de blideste Følelser opfyldte Gemak. „Tiden er forspildt. Nu er det forsilde at komme til Stationen, Mathilde!"

Mathilde foer iveiret. „Station — Afreise!" Disse Begreber løde over fra en bag hende liggende mørk Verden ligesom Røster fra Tartarus, der vove at forvilde sig til Elysium, og med Fare for at faae den gamle Herre til at tvivle om den sidste Rest af hendes Fornuft, tilraabte hun ham, idet hun traadte nærmere:

„Jeg reiser ikke! Jeg kan ikke reise!"

Generalen saae tvivlende paa hende. Men da han nu netop havde at gjøre med Mathilde og ikke med sin Datter, den „selvraadige Tingest", saa søgte han efter en fornuftig Grund.

„Saa vil Du vel forlige Dig med Osten?" sagde han pludseligt. „Det er ret!"

Mathilde, hvis ophidsede Livsaander ikke vare stikkede til nogen rolig Overveielse, greb den Gamles Haand og bedækkede den med Kys og Taarer.

Da forstod selv den gamle Løve, at Talen var om ømmere Følelser, end blot at forlige sig, og idet han mumlede hen for sig: „Naa, naa! Det er noget Reelt! Det kan man

dog finde ud af!" gik han med rungende Skridt hen til Vinduet, aabnede det og commanderede med høi Røst:

„Kofferterne af Vognen! Kjør hjem! Der bliver Intet af Reisen!"

Men derpaa, medens Lægen igjen bragte den Afmægtige til Bevidsthed om sin Lykke, lod han Mathilde fortælle Historiens Gang og laante hende et opmærksomt og deeltagende Øre.

Med fuldstændig Tillid, som et Barns til den elskede, høiagtede Fader, viste Mathilde den gamle Herre sit hele Indre, fortalte ham, hvorledes utæmmet Stolthed paa den ene og Overvurdering af sig selv paa den anden Side for sex Aar siden havde adskilt hende og Osten, og hvorledes det nu var kommet for Dagen, hvor varm og sand deres Interesse for hinanden havde været.

Den Gamles ærlige Øine løb over.

„Gode Barn", sagde han og klappede hende, „Du har fortjent Din Lykke."

Alfred og Clara, de fornøiede Børn, erfarede Alt dette meget sildigere. De vare, ganske beskjæftigede med sig selv, ilede ud af Værelset gjennem den af Generalen aabnede Dør.

En mærkværdig Eventyrer.

Der gives kun faa Mennesker, der ere blevne hjemsøgte af saa mangfoldige og overordentlige Tilskikkelser af Skjæbnen, som Grev Moritz August von Benjowsky. Derved, at han var en Mand af den rastløseste Virksomhed, har hans Historie ved første Øiekast fuldstændigt Udseende af en Roman, og dog er dens Ægthed ikke underkastet nogen Tvivl. Benjowsky blev født Aar 1741 i Wohna i Ungarn, hvor hans Fader var General i keiserlig Tjeneste, og traadte allerede som meget ung ind i samme Hær, i hvilken han forblev under hele Syvaarskrigen, og gik derpaa, foranlediget af sin Onkel, hvem han skulde arve, til Litthauen. Men hans Svogre frarev ham hans Besiddelser i Ungarn, hvorfor han vendte tilbage dertil for at tage Hævn over dem og fordrive dem med væbnet Haand. Cantslerretten i Wien erklærede ham desaarsag for en Rebel, og Benjowsky blev nødt til at flygte til Polen, hvor han efter forskjellige Reiser sluttede sig til de Confoderreerte mod Russerne. Efterhaanden blev han Oberst, Commandeur for Cavalleriet og Generalqvarteermester. Ved Ru-

menka slog han et russisk Detaschement, men tabte snart efter en Træfning og blev fanget af Russerne. Det lykkedes ham at flygte fra sit skrækkelige Fængsel, dog blev han senere opsnappet og imod Grev Panins Løvte forviist til Kamschatka. Paa Reisen derhen reddede han Skibet i en Storm og fik derved en god Modtagelse hos Gouverneur Nilow, ja endogsaa Adgang i hans Familie, hvor han gav Børnene Undervisning i Fransk og Tydsk. Her forelskede Gouverneurens yngste Datter Aphanasia sig i Benjowsky, og denne Omstændighed bestemte Nilow til at frigive Fangen og forlove ham med Aphanasia. Medens dette skete, havde Benjowsky allerede udkastet en Plan til at flygte fra Kamschatka tilligemed et Antal Medsammensvorne. Han var nær ved at blive forraadt, og selv Aphanasia blev underrettet om hans Forehavende; men af blind Kjærlighed og Hengivenhed for sin Forlovede bevarede hun Hemmeligheden og besluttede endogsaa at følge ham. Netop som man vilde bemægtige sig hans Person, advarede hun ham. Ledsaget af denne Pige, som blev ham uforanderlig tro, endskjøndt hun vel vidste, at Benjowsky havde efterladt Kone og Barn i sit Hjem, forlod han Kamschatka paa et med Magt taget Skib. Dette skete i Mai 1771. Det var hans Hensigt at seile til China, men istedetfor dette kom han efter mange Mosommeligheder, der deels beredtes ham af Naturen, deels af hans Ledsagere, til den japanesiske Ø Usmay Lipan, hvor man modtog ham overordentlig godt. Her maatte han forlove sig med et ungt Fruentimmer og

give Oboerne det Løvte at komme igjen og grundlægge en Coloni, et Løvte, han ogsaa virkelig agtede at holde efter sin Tilbagekomst fra China. Han seilede til Formosa og lod sig der, uagtet de meest glimrende Tilbud, ikke bevæge til at afstaae fra sin Reise. Endelig kom han til Macao, hvor Englænderne, Franskmændene og Hollænderne samtidigt gjorde ham Forslag. Da han gav Franskmændene Fortrinet, saa underkjøbte Briterne en Deel af Skibets Besætning, og Stepanow, en Russer, som allerede forskjellige Gange havde forsøgt Mytteri mod Benjowsky, stiftede en ny Sammensværgelse mod ham. Men den mislykkedes, og Stepanow gik i hollandsk Tjeneste mod en Assindelsessum paa 4000 Pjastre. Mange af Benjowskys Ledsagere døde paa Macao af Feber, blandt dem den stakkels Aphanasia, som stedse havde staaet ved hans Side med den trofasteste Hengivenhed.

Efter lang Omflakken kom Benjowsky endelig til Frankrig, hvor han fik det Hverv at anlægge en Coloni paa Øen Madagascar, et Foretagende, hvis Vanskelighed han selv meget godt indsaae, især da det lykkelige Udfald deraf var aldeles afhængigt af Embedsmændenes Vilkaarlighed paa den nærliggende Ø Isle de France, til hvem han i alle Henseender var henviist. Alligevel begav han sig paa Reisen, ankom i Juni 1774 til Madagascar og forholdt sig, trods Climaets Ubehagelighed og den Tilsidesættelse, det franske Ministerium viste ham, standhaftig og klog. Han vandt forskjellige Stammer og Høvdinge for de Indfødte, hvilke deelviis sendte Ge-

sandtskaber til ham med Bøn om, at han vilde være deres Konge. Greven modtog Forslaget, men forbeholdt sig dog at iagttage sine Forpligtelser mod Kongen af Frankrig, indtil denne havde afskediget ham. Dette Tilfælde indtraadte snart, idet der ankom Commissairer til Madagascar, som medbragte Befaling til at bemægtige sig hans Person, hvem han dog forstod at undvige. Efter at han endelig ganske havde nedlagt Commandoen, valgtes han i Aaret 1776 paa den høitideligste Maade til Konge eller Ampansakabe, og Qvinderne svore Benjowskys Gemalinde, som han allerede i Frankrig havde ladet komme til sig fra Ungarn, Lydigheds- og Underkastelseseden. Senere erklærede Benjowsky at ville selv reise til Europa, for at skaffe den nybegrundede Stat en mægtig Allieret og Handelsforbindelser. Forgjæves forestillede hans Undersaatter ham, at han ved denne Beslutning vilde hidføre sin Fordærvelse. Som det synes, dreves Greven af kranke Ærgjerrighed til at søge Leilighed til at stille sine Modstandere sin Sags Retfærdighed for Øie. Ved sin Ankomst til Frankrig blev han ved Ministeriets Forfølgelser nødt til at træde i keiserlig Tjeneste, hvori han dog kun blev i to Aar, fordi Keiseren ikke kunde være ham behjælpelig med hans Plan. Derfra henvendte han sig ligeledes forgjæves til Kongen af England, men fandt dog baade hos londonske Pengemænd og hos et Handelshuus i Baltimore, hvorhen han seilede, betydelig Understøttelse. I October 1784 afreiste han derfra, efterlod sin Gemalinde i Amerika og lan-

dede i April 1785 lykkeligt igjen paa Madagascar. Men da han her begyndte Fjendtligheder mod Franskmændene, afsendte Regjeringen paa Isle de France 60 Mand Soldater, med hvem det kom til en Fægtning, hvori Benjowsky blev skudt gjennem Hjertet. Dette skete faa Uger efter hans Tilbagekomst. Kotzebue har i sin „Sammensværgelsen paa Kamschatka" bragt denne mærkværdige Mand paa Scenen.

Fra de skotske Høilande.

Kongeriget Skotland, som i Aaret 1707 forenedes med England under det fælles Navn Storbritannien, og som indeholder et Fladerum af omtrent 1500 Qvadratmile, inddeles efter sin naturlige Beskaffenhed i Lav- og Høilandene. De første strække sig fra Grændsen af England til Mundingen af Floderne Tay og Clyde. Sammes Overflade er vel bjergfuld, men mellem Høidedragene findes frugtbare Dale, og Jordbunden er dyrket i betydeligt Omfang og bærer temmelig boit op Hvede. Fra Englands sidste Bjergkjæde, Cheviot-Hills, der danner Grændsen mellem begge Kongeriger, udstrækker sig til det nordlige Skotland Pentland-Hills og atter nordligere fra disse Lowther-Hills og Brad-Hills med rige Blyminer. Fra Dunbarton til den nordlige Ende af Skotland udstrække sig de Høilande, som indtage næsten to Tredjedele af hele Landet og bestaae af lutter Bjergkjæder, som kun i ringe Grad egne sig til Dyrkning. Hvor der i disse Høilande findes Sletter, er Jordbunden moradsig og fuld af

Torv, men Dalene ere stenede og ufrugtbare og kun paa enkelte beskyttede Steder egnede til Agerdyrkning.

En naturlig Skillevæg mellem Høi- og Lavlandene danne de paa Naturskjønheder saa rige Grampians-Hills, som stige op fra Halvøen Kantyre og ere de høieste Bjergstrækninger i hele Storbritannien. Deres høieste, af Granit bestaaende Top ere det 4370 Fod høie Ben-Navis, Cairgorm, der hæver sig 4060 Fod iveiret, og det kun lidet lavere Ben-Lowers. Næsten overalt vise sig her Klipper optaarnede over Klipper og ved Siden af dem gyselige Dybder og Kløfter. Snevre Tilgange, frygtelige Klippestier og Passer føre gjennem disse Bjergstrækninger og danne Indgangen til Høilandene. I de nyere Tider ere disse vilde, eensomme Bjergegne hyppigt blevne besøgte af Reisende; thi de danne et stort Maleri af den meest ophøiede Natur, der i fuldt Maal belønner enhver Møie med de rigeste Afvexlinger og herligste Udsigter. Mange af disse Touristen have endogsaa erklæret, at Udsigten fra Ben-Navis overgaaer de berømteste Panoramaer i Schweizer-Alperne. Disse have rigtignok et uomtvisteligt Fortrin for enhversomhelst skotlandsk Udsigt i Henseende til virkelig Storhed, maleriss Mangfoldighed i Landsbyer, Vinbjerge, Broer, Vandfald og Jordens Dyrkning. Men hvad angaaer Horizontens umaalelige Omfang, den store og skjønne Colorit, Afstandene tillands og tilsøes, Naturens raa, men forbausende Pragt og det uafbrudte Liv paa Søen, da ere disse i Høilandene det Fuldkommeste, der kan vise sig for Øiet. Udsigten fra Ben-Navis strækker sig fra

det ene Hav til det andet og over en Mængde Øer, af hvilke de længst bortliggende først begrændse Horizonten i en Afstand af femten Mile.

Medens Lavlandenes Clima kun afviger Lidet fra Englands, have Høilandene, ligesom alle Bjergdistricter, strengere Kulde og Hede, og kun hvor Søen skjærer dybt ind i Landet, er Temperaturen mere jevn. Overhovedet er Climaet meget velgjørende for Liv og Sundhed, hvorfor en fabelagtig høi Alder slet ikke hører til Sjeldenhederne blandt Bjergskotterne. Disse Bjergskotter afsondre sig i Sæder og Skikke i paafaldende Grad fra Lavlandenes Beboere, der for Størstedelen ere Englændere. Uden at have kjendt eller agtet en fremmed Culturs Fremskridt og næsten afskaarne fra den cultiverede Verden stode de endnu for et halvt Aarhundrede siden paa Middelalderens Trin; dog har den nyere Tid udslettet meget Gammeldags i deres Levevis. Deres Hytter ere vel simple og usle, dog boe huuslig Fred og Eendrægtighed sædvanlig i dem. Mandens Beskjæftigelse er Fiskeri, Jagt og Qvægets Pasning. For Huusvæsen og Familie sørger Huusmoderen, hvortil ogsaa hører Vævning, Strikning, Garvning og Toivalkning. Bjergskotternes Føde bestaaer fornemmelig af Havresuppe, Havrebrød og Mælk, hos mere Velhavende ogsaa af Whisky, som overhovedet har faaet en større Udbredelse end gavnligt er. Den største Opmærksomhed anvender Bjergskotten paa sin Qvægavl. Horngvæget i Høilandene er det mindste i Storbritannien, men overordentlig stærkt og ulmodtageligt for det raaeste Clima. Tilfreds med det gro-

veste Foder bliver det snart fedt paa de sædvanlige Græsgange og faaer det fineste, meest velsmagende Kjød, hvorfor der betales meget høie Priser for høilandsk Qvæg til Fedning. Forresten er Skotland heller ikke blottet for Vildt, og Tjurer, Hasselhøns og Ryper ere hyppige. Kysterne ere rigelig velsignede med Fisk, og Sild, Lax, Kabliau og Hummer udgjøre en ikke uvigtig Udførselsartikel til London.

Navnet Høilænder eller Bjergskotte kjende de ikke selv, men kalde sig Gael og deres Land Gaeldop, hvorfra Benævnelsen Caledonien maaskee nedstammer. Deres Sprog har kun Lidet tilfælles med det Engelske, ligner derimod det Irlandske, ligesom der ogsaa overhovedet allerede i de ældste Tider fandt meget Samqvem Sted mellem Skotter og Irlændere i Krig og Fred. Høilænderne ere et overmaade dristigt Folk, og endnu til Aaret 1746, da de sidste Uroligheder til Gunst for Stuarterne bleve undertrykkede, og man afvæbnede Folket og tvang det til mange Forandringer i Sæder og Forfatning, bar enhver Skotte sine Vaaben. Deelt i flere smaae Stammer og Claner hængte enhver af dem med urokkelig Troskab ved sin Laird og hjalp ham med at udfægte de mange smaae Feider med Naboclaner. Endnu er denne meer patriarchalske end feudale Forfatning ikke ganske forsvunden, hvor blot Lairden selv er bleven sine Fædres simple Skikke tro. Men mange Lairders Havesyge og Despotisme have kun altfor hyppigt sønderrevet disse ærværdige Baand og foranlediget et stort Antal fattige Folks Udvandring til Amerika derved, at de gjorde Fordring paa de fattige Bønders Grund

som Eiendom for at kunne drive Faareavlen med større Fordeel.

Høilænderne havde indtil de nyeste Tider bibeholdt deres gamle fra de øvrige europæiske Dragter aldeles afvigende Klædedragt, og bære den ogsaa for Størstedelen endnu. Denne bestaaer væsentlig af en Trøie med Tærner i fire Farver, nemlig Rødt, Grønt, Blaat og Hvidt, til hvilken er fæstet et Skjørt, kaldet Philipeg, som kun naaer til Knæene og træder istedetfor Beenklæder. Over dette bæres en vid Kappe, Plaid, men som kun er fastgjort paa den venstre Skulder, bestaaer af samme Slags Toi som Underklæderne og tjener Eiermanden til Beskyttelse mod daarligt Veir og til at indhylle sig i, medens han sover. Ofte bæres endnu i Beltet en dolkagtig Kniv eller et Par Pistoler. En Hue med en lang Fjer i og med fiirfarvet Indfatning smykker Hovedet. Paa Fødderne bærer Høilænderen korte Strømper, der kun naae op til Læggen, og meget grovt forarbeidede Skoe, som befæstes med Remme. Fruentimmerdragten har intet Afvigende; de fattigere Fruentimmer gaae for Størstedelen barfødede. Fordum var der i enhver Lairdfamilie en Sækkepiber, hvis Embede var arveligt, og som i Krigen maatte blæse til Angreb og i Freden til Morskab. Endnu gives der Saadanne i Skotland og de holde aarlige Forsamlinger i Edinburgh, hvor der blæses om en Priisbelønning. Deres Melodier, som for en Fremmed klinge høist besynderlige, ere i Almindelighed meget gamle og sigte til Krig, Heltedaad, Ulykkestilfælde eller andre vigtige Begivenheder. De

vare Øieblikkets Indskydelser og tjene endnu som historiske Erindringer. Fordum holdt Høilænderne særdeles meget paa disse gamle Familiesange, der forherligede deres Forfædres Bedrifter og forplantede sig fra Mund til Mund uden at blive nedskrevne. I Aaret 1760 udgav Barden Macpherson en Samling Heltedigte paa Engelsk, hvilke han udgav for den berømte Barde Ossians Værk. Han paastod at have samlet dem i Høilandene, deels af gamle Manuscripter, deels af Folkets Mund. Disse saakaldte Ossians Digte ere blevne oversatte i alle Sprog og meget beundrede, uagtet deres Ægthed er meer end tvivlsom. Sandsynligst er det, at Macpherson rigtignok samlede gamle Digtninger, men tillod sig mange Forandringer og Lempelser ved dem, hvorved de først fik deres nuværende Form. Med Ossians Navn forholder det sig forresten ligesom med Homers; man har tillagt en enkelt berømt Mand en heel Tidsperiodes Digterværker. For Ossians og Helten Fingals Navne nære Høilænderne endnu den dybeste Ærbødighed, og Folket tilskriver sin Fingal alle en længst forgaaet Verdens Kæmpeæsker, som findes i Skotland.

Harefamilien.

Uagtet Harernes Familie i Frihedstilstand af Landboere og Haveeiere med Rette ansees for et uforbederligt, med gamle nedarvede Typeprivilegier benaadet Kjæltringeselskab, saa hører dog denne Classe af Pattedyr paa den anden Side til de meest velkomne Fremtoninger, naar de behørigt spækkede og stegte sættes frem paa Spisebordet. Nydelsen af deres Kjød forhøies hos det tænkende Menneske ovenikjøbet ved den tilfredsstillende Følelse, at man her fortærer en Forbryder, som hele sit Liv igjennem har svælget i Landmandens Sved, og som født Lediggænger ikke bekymret sig om Andet i Verden end i det Høieste sin Families Formerelse. Spiser man altsaa en Haresteg, saa er dette i visse Henseender kun en sidste Retfærdighedshandling, idet man ligesom i Egenskab af Skarpretter sønderknuser et brødebetynget Legeme, og om man end ikke lægger det paa Steile og Hjul, udrydder man det dog fra den hævnede Jord. Paa den Maade udøve altsaa Folk, som fortære en stegt Hare, ikke alene et behageligt og fortjenstligt, men ogsaa et moralsk Værk.

Det kan neppe betvivles, at umiddelbart efter Skabelsen af Kaal og andre velsmagende Mark- og Havefrugter er ogsaa Haren kommen til Verden; thi den omtales allerede for fire tusinde Aar siden, og det som en saa berygtet Landstryger, at selv Moses ikke ansaae den for værdig til at kildre det udvalgte Folks Ganer. Enhver kan i tredie Mosebogs ellevte Capitel læse, at denne som Læge, Lovgiver, Historieskriver og fiffig Broder lige store Mand erklærede baade Haren og dens Fætter Kaninen for urene Dyr og udtrykkelig forbød at indrømme dem Plads saavel paa Ørkenen Sahara: Restaurationer som ogsaa paa de borgerlige Huusholdningers Spisesedler. Rigtignok vide vi ei, om ikke Jøderne, trods Forbudet, mangen Gang alligevel følte Trang til at fortære et saftigt Stykke Haresteg med brunede Kartofler. Men da dette under de tilstedeværende Forhold kun kunde skee i Smug, saa beretter intet Blad i den jødiske Historie Noget om denne Lystenhed. Sandt er det dog, at selv i vore Tider vise de rettroende Jøder endnu den samme Foragt mod Haresteken, som mod Kjødet af det godmodige Væsen, som Avind har betegnet med Navnet Sviin, og som slet ikke er saa slemt, som det seer ud, men i det hjemlige Spisekammer udgjør enhver omhyggelig Huusmoders Stolthed.

Godtgjort er det, at siden der existerer Harer, grasserer der ogsaa en Mængde Harejægere. Skue vi atter Aartusinder tilbage, saa støder Øiet allerede paa Skarer af skydelystne Mennesker, der gjennemstreifede Mark og Skov for i fire Skud idetmindste tre Gange at skyde feil af den flygtende

Hare og at see efter den med et fortrædeligt eller betuttet Ansigt. Dette lange Bekjendtskab med Jagtvennernes Laug har gjort Haren klog. Den veed ret godt, at mellem Maanederne Marts og October vover i det Høieste kun en Hankat eller Rovfugl at angribe den, og at den i denne Tid endogsaa staaer under Jægernes Beskyttelse mod dens Fjender blandt Dyrene. Deraf kommer det, at Haren og dens Venskab i Løbet af Skaanselsmaanederne bliver saa tamt eller rettere uforskammet, at Bønderne ofte maae prygle den ud af deres Gaarde og Haver. Hvad en tjenstivrig Banevogter oplevede, er bekjendt. En fræk Hare løb, trods det kongelige Forbud mod at betræde Skinnerne og Skraaningerne, daglig tvers over Banen. Han troede kun at kunne helbrede den for dens Ringeagt for Loven ved at stille en Snare for den og arrestere Fangen, mod hvilken Embedsmyndighed den tilstedekommende Skovbetjent rigtignok gjorde levende Protest.

Harernes Familie er udbredt over hele Jordkloden, og trods de Millioner, som aarlig tilintetgjøres af Mennesker og Dyr, alligevel saa talrig som Sandet ved Havets Bred. Mærkværdigt er det, at der i denne Familie findes en Kaste, som hører til de meest uforbederlige Wühlere og trods al standselig Nedskyden uophørligt undergraver Statsgrundvolden. Det er Kaninerne, der oprindeligt bare den almindelige Hares naturfarvede Kjole og kun adskilte sig fra denne ved sorte Øresspidser. Den vilde Kanin er Stammefader til den tamme; men ved Siden af overensstemmende Legems-

bygning herfker der dog fuldstændig Forskjel mellem begge i Henseende til Farven, thi det vilde Dyr bærer kun sit rødbrune Skind, medens den tamme Kanin af alle Farver kun mangler den grønne. Med Hensyn til Formeringen yde baade de vilde og de tamme det Utroligste; thi en i Januar født Kanin er sædvanlig allerede Bedstefader i den paafølgende December. Som Følge deraf maatte det vist være en indbringende Forretning at anlægge Ynglehaver og drive Handel med disse Dyrs Kjød og Peltsværk. Som Steg smager Kaninvildtet noget tørt, hvorimod det som Ragout med suur Fløde er en Delicatesse.

Jomfruen af Marsal.

Tidsbillede af Hans von Laas.

Man siger, at den qvindelige Forsængelige leger altid den samme Leg, og at Forskjellen blot ligger i Legetøiet. Sædvanligviis er dette et Mandfolkehjerte eller Religionen!

Det er allerede længe siden, at forskjellige Personer i Byen Marsal i Lothringen under Ledelse af de derværende fromme Brødre Dominikanerne havde erhvervet et saa almindeligt Ry for den høieste Agtværdighed og Hellighed, at den unge smukke Sybille Meunier, en i Krigen falden Soldats syttenaarige Enke, nærede Ønske om at opnaae en saadan fremragende Plads i Selskabet. At skuffe under Skin af from Enfoldighed er let og lykkes næsten altid for den listige Beregning, om end ikke for længere Tid. Ved flittige Besøg i Kirkerne og andre paafaldende Andagtskunstlerier anbefalede hun sig i kort Tid til Byens samtlige Indvaanere, og ved forblommede Vink om Engleaabenbarelser lykkedes dette hende fornemmelig hos et fromt Ægtepar, der endogsaa indrømmede Pigen en egen lille Stue, hvor hun i Stilhed kunde bede, faste og uforstyrret gjennemføre sit hele Selvhelliggjørelses-

værk. Og i Virkeligheden varede det ikke længe, førend hele Verden talte om det fromme Barn, der trods sin Ungdom og Skjønhed syntes allerede at have forsaget alle jordiske Glæder for alene at beskjæftige sig med det Hiinsides.

Timeligt Gods giver Mod; et lykkeligt Udfald af en Yndlingsplan gjør det Samme. Efterhaanden lod Sybille sig aflokke den Tilstaaelse, at hun vilde blive ført til Himmelen i Aanden. Hele Dagen tilbragte hun paa sit Leie uden at nyde Spise eller Drikke, og hendes gamle, gode Værtinde holdt Værelset tillukket, for at Ingen skulde forstyrre det hellige Væsen i hendes Henrykkelser. Kun til visse Tider om Natten lod hun høre et dybt Suk som Tegn paa, at hendes Aand var kommen tilbage til denne jordiske Jammerdal, og at hendes Legeme længtes efter timelig Næring. Men efter nogen Tids Forløb afslog hun denne under Foregivende af, at den himmelske Næring, hun optog i sig, gjorde enhver materiel Nydelse overflødig og ikke engang taalte denne ved Siden af sig. Tillige var hendes lille Værelse bestandig opfyldt med Vellugt, hvilken, ifølge hendes Forsikring, Englene efterlode. Forresten bad hun sin Værtinde om, ikke at blive bange, dersom hun om Natten skulde høre Gadedøren knirke, thi denne Larm hidrørte fra hendes Plageaand og Modstander, som ikke var nogen Anden end — den sinbarlige Djævel!

Baade Dominikanermunkene i Byen og Franziskanerne fra et nærliggende Kloster aflagde nu daglig Besøg hos den vidunderlige Jomfru og iagttoge hendes hele Gjøren og

Laden med den omhyggeligste Opmærksomhed for at sikre sig selv og Folket mod Bedrageri. Men intetsteds var der noget Spor af Skuffelse at opdage, og Sybille blev nu Gjenstand for deres Prædikener og Lovtaler. Alle trængte sig nu til hende, selv Biskoppen af Metz, Stadens Grundeier, tilligemed de fornemste Herrer og Damer fra Nabolaget. Men kun for Faa var Sybille visibel. Kom der for mange Besøg, saa havde hun, som sædvanlig, Henrykkelser og sagde, at hun ikke vilde vende tilbage fra de Saliges Sletter før om nogle Dage. Hendes lille Stue blev derfor en Helligdom, som kun faa Udvalgte turde nærme sig. Men Alle, som havde været i hendes Nærhed, fortalte ved deres Hjemkomst om de Vidundere, de havde hørt af Folkene i Marsal, og saaledes udbredte den med Guddommen opfyldte Jomfrues Ry sig vidt og bredt.

Imidlertid maatte Biskoppen og de øvrige geistlige Herrer dog nok ikke endnu være ganske befriede fra al Mistanke og fandt det især betænkeligt, at Sybille formaaede at leve uden Mad og Drikke. For altsaa tillige at komme paa det Rene dermed, befalede Biskoppen, at man skulde bringe Jomfruen til en af ham i den Anledning leiet Bopæl, hvor hun kunde blive underkastet den omhyggeligste Jagttagelse. Dette var en ny Skueplads, og Scenen forandrede sig ogsaa. Alene maatte Mirakelpigen være, derpaa beroede Alt. Ogsaa om Natten maatte man lade hende være alene; thi hidtil havde Englene beskyttet hende mod Djævelens Anfægtelser. Men nu begyndte hun at klage bitterligt over den onde Fjendes

Plagerier, og for at give disse Klager endnu stærkere Eftertryk sprang hun op fra Leiet, sønderrev Sengklæderne og vred sig paa Gulvet i vild Smerte. Enhver beklagede nu den stakkels Plagede og bad for hende; men dermed var Sybille ikke tjent! Hun blev saa skarpt bevogtet, at ingen af hendes Bevægelser forbleve upaaagtede, og hun i 3 Dage og Nætter ikke kunde komme til at nyde en Bid Mad eller en Draabe Vand. Nærved havde Sult og Tørst frarevet hende Hemmeligheden, til hvis Afsløring hun vel forstod, at hendes Fordærvelse var knyttet. Det gjaldt nu et sidste Redningsforsøg. Hun lod Biskoppen bede, om han vilde besøge hende, og da han kom, meddeelte hun ham, at hun i tre Dage havde ligget i Henrykkelser. I denne Tilstand var det blevet hende aabenbaret, at Biskoppen havde begaaet en syndig Handling ved at fjerne hende fra det indviede Sted, hvor de kjære Engle havde vogtet hende, og hvor den Onde kun havde havt liden Magt over hende. Saafremt Biskoppen ikke igjen lod hende bringe derhen, vilde han om faa Dage blive stevnet for Guds Domstol og der blive draget til Regnskab for sin Ulydighed. Denne Trusel foraarsagede Biskoppen en ikke ringe Skræk. Dette elendige timelige Liv behagede ham endnu altfor godt, til at han, selv om den foreslaaende Retfærdiggjørelse ikke havde været at frygte, allerede skulde have Lyst til at omskifte det med den evige Salighed. Han lod altsaa strax den unge Hellige bringe tilbage til hendes forrige Bopæl og til det troende fromme Ægtepar.

Saaledes var Sybille lykkeligt undsluppen den farlige Snare, og man skulde have troet, at hun havde ladet sig nøie med denne Triumph; men dette skete ingenlunde. Det smigrede hendes Forfængelighed altfor meget, at en fornem Biskop og andre høie geistlige og verdslige Herrer tilligemed alle Lægfolk hængte ved hende med fast Tro paa hendes Mirakler, og derfor maatte det farlige Spil fortsættes.

Det er neppe troligt, og dog actmæssig beviist, at Sybille endogsaa fandt Midler til at forfærdige en Djævledragt og at komme i Besiddelse af en Munkekutte. I denne Forklædning ængstede hun i Førstningen kun de Folk, hun boede hos, men senere hen blev hun dristigere og stillede sig om Aftenen ved Vinduet i sin Djævlehabit for at indjage de Forbigaaende Skræk. Da ogsaa denne Manoeuvre lykkedes, løb hun endelig omkring i Gaderne om Natten, og hvem hun mødte, tilraabte hun med hvinende Stemme, at hun var Mørkets Fyrste og opholdt sig i Marsal for at pine Jomfru Sybille Meunier, som haardnakket holdt fast ved Himmelen og de hellige Martyrer. Naturligviis flygtede Alle fuld af Forfærdelse bort fra dette farlige Naboskab, og hun kunde sikkert og ubemærket snige sig tilbage til sin Bolig.

Saaledes var denne Comedie allerede bleven spillet i fire Maaneder, da der i Marsal en Dag døde en Mand, som just ikke efterlod sig det bedste Rygte. Sybille, som erfarede dette af sine Husfæller, fandt deri Anledning til et nyt Optog. Den paafølgende Nat vandrede hun strax i sin Djævlemaske hen til sine Husfællers Sovekammerdør og

raabte ind ad den med forandret Stemme: „Ha, hvilken Skade har hun ikke idag gjort mig, denne forklarede Sybille! Hun har fraarovet mig min Ven, som er død idag! Hun blev ført op til Himmelen, hvor hun skal blive i tre Dage, der har hun ved Bønner og Forbønner hjulpet ham til Saligheden, og dog ansaae jeg ham allerede for min og vilde føre ham hen til min Eng!"

De Lyttende bleve ikke lidet forskrækkede over denne Stemme. Paa Spørgsmaalet, hvad det var for en Eng, fulgte det Svar: „Den er til mine Venners Forlystelse. Altid er den bedækket med en Dug af Svovl og Flammer, hvori alt Slags Kryb, Hugorme, Ogler, Slanger og Tudser lege. Med dette Utøi lader jeg mine Venner spøge og af Mørkets Engle vælte omkring i gloende Svovltjære. Og En af dem, som var mig inderlig kjær, har denne Jomfru fraarevet mig. Hvor gjerne vilde jeg ikke sønderflænge hende derfor, men det formaae jeg ikke; thi hun staaer under Englenes hellige Beskyttelse. Vee mig, at jeg maa forkynde Eder dette og vidne imod mig selv! Naar jeg kommer tilbage til Mørkets Rige, da vente mig bittre Qvaler; thi jeg er kun en Tjener hos Satan, hvis Herskab Verden er underkastet."

Den onde Aand forsvandt, men denne Tildragelse vakte ny, uhyre Opsigt. Dagen efter Helvedfyrstens Aabenbarelse besøgte Biskoppen hende, kun ledsaget af nogle Dominikanere; thi ingen Andre maatte komme ind til hende. De fandt Jomfruen liggende paa sin Seng, høirød i Ansigtet og, som

det lod, sovende. Hendes Sengelagener vare meget hvide og pyntelige, hendes Hovedpude saa fiin, at man havde kunnet tvivle om, at de vare et Værk af Menneskehænder. Som i en dyb Søvn var hendes Aandedrag saa let, at der neppe mærkedes et Puft deraf. I denne dybe Stilhed omkring hende vovede man neppe at spørge hendes Værtinde, hvorfra den hellige Pige fik saa fiint, hvidt og vellugtende Linned. Matronen svarede, at hun allerede flere Gange havde truffet Jomfruen i denne Tilstand efter hendes Tilbagekomst fra Himlen, og at hun forsikkrede, at dette Leie blev beredet af Englene, der ogsaa bragte hende Vievand, for at hun med tilstrækkelig Kraft kunde modstaae den onde Fjendes, hendes Modstanders, List. Og virkelig stod der ovenfor hendes Seng et nydeligt Kar med Vand. Efter denne Forsikkring skyndte de geistlige Herrer sig med at overstænke deres Hoveder og Klæder med den undergjørende Vædske, hvorved de bemærkede, at samme gav en meget stærk Lugt fra sig.

Nu tvivlede Ingen mere om, at Jomfruen var en af Himmelens Benaadede, og Biskoppen ansaae det for sin Pligt at indgive Beretning om det Passerede til Paven. Man gjorde endogsaa Anstalter til at grundlægge en Kirke til dette Vidunders Forherligelse og til de Troendes Opbyggelse at udsmykke den med billedlige Fremstillinger af det Skete, da — hele den kunstigt af Bedrageri opstablede Bygning ved et eneste Slag styrtede sammen.

En Dag havde Sybille atter foregivet en Henrykkelse. Dørene vare fast tillukkede og hendes Husfæller fraværende.

Dette var for Sybille en Time til fri Bevægelse efter den vedvarende Liggen i Sengen. Hun forlod den, hvilket ved saadanne Leiligheder altid skete, og bragte sit Leie i Orden. Men intet Øieblik maatte gaae tabt for hendes Lunespil, og derfor skuffede hun endnu, medens man troede hende hævet op til Himmelen. Hendes Stemme var bleven saa bøielig, at hun snart kunde efterligne milde, blide Engletoner, snart igjen en dæmpet, hul Stemme. Imedens hun redte sin Seng, anstillede hun en heftig Trætte. Da vilde Tilfældet, at der netop gik en Dominikanermunk forbi, og forbauset over de sælsomme Stemmer nærmede han sig den lukkede Dør for at lytte. Forsigtigt lagde den fromme Mand sit Øre til Nøglehullet, da det tillige faldt ham ind, at han maaskee ogsaa kunde see igjennem det. Men da hans Øie saae igjennem den snevre Aabning, havde Munken nær ladet høre et Udraab af Overraskelse. Munter og vel tilmode stod Jomfruen, der efter Foregivende var svævet op til Himmelen, som en flittig Stuepige ved sin Seng og rystede Sengklæderne. Uden at sige et Ord ilede Munken hen til Biskoppen og meddeelte ham det nye Under. Ved denne Efterretning begav Biskoppen med nogle Ledsagere sig strax til Sybilles Bopæl og lod Døren aabne med Magt; den sprang op i det Øieblik, da den forstrækkede Bedragerske smuttede i Sengen og skjulte sig dybt under Dynerne. Hun var afmasket! Alt videre Comediespil blev resultatløst, og Biskoppen lod Pigen kaste i Fængsel.

Hoveddrivfjederen til denne uhørte Farce var vel oprindelig Forfængelighed; men senere kom nok et Motiv til, der forværrede Sagen for Sybille. Hun havde blandt de unge Geistlige fundet en Ven, der sandsynligviis var mere skarpsynet end hans Kammerater og selv Biskoppen; thi mellem ham og den begeistrede Jomfru opstod en formelig Kjærlighedsforstaaelse, som var forbunden med natlige Sammenkomster. Af ham modtog hun styrkende, velsmagende Næring, af ham, ikke af Englene, fik hun vellugtende Sager til fuldstændigt at bortryge Fagttagernes Forstand med. Sædvanligviis medbragte han af begge Dele et Forraad til nogle Dage, hvilket hun da omhyggeligt gjemte under Sengen, hvor man ogsaa endnu fandt en Deel deraf.

Geistlighedens og Befolkningens Bestjæmmelse og Forbauselse oversteg alle Grændser. Med egne Øine saae nu de Bedragne, paa hvilken plump Maade Pigen havde leget med deres Enfoldighed. Mange Stemmer forlangte, at hun skulde brændes, Andre, at hun skulde druknes eller idetmindste hænges, og i Førstningen havde Biskoppen ogsaa isinde at lade hende dø for Bødlens Haand. Men da Blodet var blevet koldere, overveiede han, at det i hvert Tilfælde vilde være klogere saavidt muligt at undgaae al Opsigt.

Og saa forsvandt da den fornylig saa høit hædrede Jomfru af Marsal i et af de rædsomme underjordiske Fængsler, hvorhen der aldrig trænger nogen Lysstraale. Man rakte hende daglig et Stykke Brød og en Krukke

Vand gjennem en lille Aabning i Døren. At gjøre dette i længere Tid blev imidlertid ikke nødvendigt; thi allerede efter nogle Dages Forløb befriede Døden hende fra denne Elendighed.

Hvad der vederfaredes hendes Medskyldige, den unge Præst, er aldrig blevet bekjendt.

En tro Skildvagt.

Den franske Armee havde leiret sig kun omtrent en Dagsmarsch fra Berlin. Det var den 23de October. Vagterne vare fordoblede og de meest bestemte Befalinger givne, da de preussiske og østerrigske Spioner vare talrige og foruroligende.

Ved Midnat var Pierre Sancoin posteret paa en af Udposterne. Han var en tjæk og klogtig Mand og en god Soldat. Regimentets Oberst tilligemed Sergeanten var med paa Ronden og gav Befaling til at blive vækket ved Midnat, for at han kunde eftersee Udposterne.

„Pierre," sagde han, da Vagten var stillet paa sin Post, „Du maa holde Dine Øine aabne. Lad ikke engang en løs Hest gaae ud eller komme ind uden at give Feltraabet. Forstaaer Du?"

„Ja, min Oberst. Jeg skal passe paa."

„Fjenderne ere omkring overalt," vedblev Obersten, „og Du kan ikke drive Din Forsigtighed for vidt; tro hverken Mand eller Bæst uden sikkert Beviis."

„Frygt ikke," svarede Pierre, idet han skuldrede Geværet og traadte et Skridt tilbage.

Efter dette gik Ronden videre til næste Post, og Pierre Sancoin blev ladt alene.

Pierres Post var en af de vigtigste i Leiren — eller snarere omkring den, og han var netop af den Grund bleven stillet der. Stedet, hvorpaa han havde at bevæge sig, var en brat Høi, ved den ene Ende begrændset af en uhyre Klippe og paa den anden skraanende ned mod en trang Huulvei eller Kløft, hvori der var et Pilekrat. Paa hiin Side af Pilekrattet var Grunden lav og sumpig, saa at en Mand ikke kunde passere der. Klippen laa paa den vestlige Side, og Pierre havde at gaae udenom den.

Natten var meget mørk, tykke Skymasser dreve henover hans Hoved og skjulte Stjernerne, og en Art Taage syntes at stige op af det sumpige Land i Nærheden. Vinden tudede gjennem Pilekrattet, og Luften var fugtig og kold. Med langsomme og faste Skridt gik Soldaten sin Gang over Grunden, nu og da standsende lidt for at lytte, naar Pilene i Kløften rystede deres Blade, eller en Natfugl fløi op med rasle og hørlige Vingeslag.

En Time var forløben, og Skildvagten havde Intet seet, der kunde opvække hans Mistanke. Han havde for et Øieblik standset lige ved Klippen, da han blev bragt til at fare op ved et heftigt, vildt Skrig fra Skoven, og nogle Secunder efter fløi en stor Fugl over hans Hoved.

„Parbleu!" raabte han, da Fuglen var passeret forbi; „kunde nogen dødelig Mand have hindret den Karl i at passere?"

Han overveiede Tingen og kom til det Resultat, at han ikke havde begaaet nogen Forseelse ved at lade Fuglen passere.

Han havde endnu spadseret sin Strækning to eller tre Gange og vendte sig netop ved Klippen, da han blev opmærksom paa en mørk Gjenstand, som overskred Linien henimod Pilekrattet.

„Holdt!" skreg han, idet han bragte sit Gevær i Anlæg. „Holdt, eller jeg brænder los!"

Og med Geværet i Anlæg nærmede han sig Stedet, hvor Gjenstanden var standset; men da han kom det nær paa nogle faa Alen, satte den sig igjen i Bevægelse i Retning mod Leiren.

„Diable!" skreg Pierre, „gaaer Du et Skridt videre, saa fyrer jeg! Hvad? Pardieu! Jeg mener, det er Prinds. Ho, ho, huei, Prinds!"

Dyret vendte sig og gjorde en Bevægelse, som om det vilde hoppe op paa Skildvagtens Bryst, men denne hyssede det bort.

„Brave Prinds!" raabte Pierre, idet han strakte sin Haand frem og tog det store lurvede Bæst i Hovedet, medens det sad ned paa Bagbenene.

Pierre gjenkjendte i Fredsforstyrreren en stor Hund af St. Bernhardsraen, som havde været holdt i Regimentet i over et Aar, men som nu i omtrent en Uge havde været savnet. Den var en Nat bleven borte paa en Piquetvagt, og al Søgen efter den havde været forgjæves.

„Parbleu, min store Prinds," sagde Pierre, som om Hunden kunde forstaae ethvert Ord, „Soldaterne ville blive glade ved at see Dig. Hvor har Du været saalænge, Din Knægt?"

Hunden lod en svag Knurren høre og bevægede Hovedet paa en familiair Maade.

„Nu, min Ven, Du maa sidde stille der, indtil Afløsningen kommer, saa ville vi gaae sammen til Leiren. Hører Du det? vil Du?"

Med disse Ord, som bleve udtalte i en høi og eftertrykkelig Tone, begyndte Pierre igjen paa sin Vandring. Han var kommen halvveis henimod Klippen, da det faldt ham ind at see sig tilbage, og han gjorde saa. „Le Prince" satte sig igjen i Bevægelse mod Leiren.

„Ha! Prinds, det duer ikke! stop, stop, eller jeg vil skyde! Diable! Oberstens Befaling var bestemt. Jeg skulde ikke lade Noget passere min Post uden at give Feltraabet. En Hund er Noget. Du kan ikke passere, Prinds, saa vær nu stille! Læg Dig, læg Dig! siger jeg."

Hunden lagde sig nu plat ned og strakte Forlabberne frem for sig. Pierre klappede den igjen paa Hovedet, og efter omhyggeligt at have indprentet Hunden Nødvendigheden af at blive, hvor den var, optog han atter sin Marsch.

I det følgende Qvarteer laa Dyret fuldkommen stille, og nu og da talte Skildvagten et Par Ord til den, for at den ikke skulde blive kjed af det og løbe sin Vei. Men endelig gjorde Hunden et nyt Forsøg paa at gaae ind i Leiren.

Pierre var næsten kommen hen til Klippen, da han hørte Bevægelsen, og ved at vende sig saae han den urolige Kammerat just iærd med at begive sig bort.

„Diable!" raabte den ærlige Karl; „jeg maa lystre Ordre. Oberstens Ord vare tydelige. Her! Parbleu! kom her! Her, Prinds! — Mon Dieu! Du maa døe, hvis Du ikke kommer."

Med nogle faa hurtige Skridt var Soldaten kommen Hunden nær nok til at fyre, og da denne standsede, standsede ogsaa han.

„Mon cher ami, Du maa blive hos mig. Her — kom her! Jeg maa skyde, hvis Du ikke kommer. Parbleu! Hvor fortrædeligt — at sætte hele Leiren i Bevægelse ved at skyde en Hund!" Men ved at lokke og true lykkedes det Skildvagten at faae Hunden tilbage til Stedet, og der fik han den endnu engang til at lægge sig ned. Saaledes stode Sagerne, indtil Trampen af den kommende Garde hørtes.

„Ah, Prinds, nu ville vi blive afløste," sagde Soldaten, idet han standsede nærved Hunden. „Du skal snart see Dine gamle Venner."

Trampen af den kommende Hestvagt lod nu nærmere, og Pierre forberedte sig just paa at raabe dem an, da Hunden paany satte afsted, men nu i en ny Retning, nemlig mod Pilekrattet.

„Her, her, Prinds! Parbleu! render den ikke afsted igjen!"

Ganske rigtigt. Hunden tog denne Gang ikke mindste Notits af Pierres Kalden, tvertimod løb den kun desto hurtigere.

„Prinds, Prinds, her! — Grand Dieu!"

Dette sidste Udraab brød uvilkaarligt frem fra Soldatens Læber, da han saae Hunden reise sig paa Bagbenene og saaledes løbe afsted. I Øieblikket blev Tingen ham klar. Hurtigt som Tanken lagde han Geværet til Kinden og tog Sigte; det var kun med Nød og neppe, at han kunde stjelne Skikkelsens Omrids, da han brændte løs. Der paafulgte et gjennemtrængende Skrig, og derpaa havde Pierre at vende sig om for at raabe Vagtronden an; thi den var nu paa Stedet.

„Hvem der?"

„Ronden tilhest," var Svaret.

Og efterat have modtaget Feltraabet, underrettede han Anføreren om, hvad der havde tildraget sig.

„En Hund?" raabte Officeren. „Prinds, sagde Du?"

„Han saae ud som Prinds; men, Diable! De skulde have seet ham rende afsted paa Bagbenene!"

„Hvad? Paa Bagbenene?"

„Ja."

„Saa kom og vis os Stedet."

Med disse Ord tog Officeren en Haandlygte frem, dreiede Skyggestykket tilside og begav sig afsted. Pierre gik foran til Pilekrattet, og der fandtes Hunden, som det syntes, i de sidste Trækninger.

Officeren lagde sig ned paa Knæ og væltede Kroppen om. „Grand Dieu!“ raabte han. „Hvilke Been for en Hund!“

Intet Under! Dyrets Bagbeen havde Støvler paa og lignede forøvrigt aldeles Menneskebeen. Enhver Tvivl blev nu hurtig borttagen; thi da Officeren atter vendte Legemet om, hørtes et dybt Suk og de Ord paa Tydsk: „Gud være mig naadig.“

„Diable! Det var et Eventyr,“ sagde Officeren og lod Pierre holde Lampen, medens han rev Hundeskindet op saameget, at han kunde gjøre Ansigtet frit.

De besluttede imidlertid ikke at fortsætte Undersøgelsen der paa Stedet, men dannede en Bærebør af korslagte Geværer, løftede det besynderlige Dyr op derpaa og droge afsted med det. Da de vare komne til Leiren, fandt de Halvdelen af Soldaterne oppe for at udfinde Aarsagen til det Skud, som var faldet.

Lys blev nu tilveiebragt, og Legemet lagt ned paa Marken. Hundens Skind blev taget bort, og den deri skjulte Mand fandtes at være en preussisk Tambour, men Pierres Kugle havde dræbt ham. Hans Lommer bleve undersøgte, og i en af dem fandtes et Papir med Zifferskrivt, men Ingen kunde faae Noget ud af den. Oberſten tog det og befalede, at Legemet skulde bringes tilside indtil det blev Dag og derpaa begraves.

Men dette var ikke Enden.

Omtrent Kl. 4 om Morgenen, just før Dagen brød frem, blev et andet Skud affyret paa samme Sted, hvor Pierre havde staaet Vagt, og denne Gang blev en Mand skudt, som forsøgte at flygte ud fra Leiren. Han blev skudt igjennem Hovedet. Da Legemet var bragt ind i Leiren, fandt man, at det var en baiersk Husar, der havde været mistænkt for Forræderi, skjøndt intet afgjørende Bevis nogensinde havde kunnet tilveiebringes mod ham. Paa hans Person fandtes Nøglen til den Zifferskrivt, som var bleven tagen fra den preussiske Trommeslagers Lomme; og nu da Obersten havde dem begge, kunde han oversætte den hemmelighedsfulde Depesche. Det viste sig at være en Instrux for Baireren til at lægge en Plan, hvorefter han kunde holde sig saa nær Napoleons Person som muligt, saasnart denne var skredet ind i Berlin; derpaa skulde han vente paa nærmere Ordre.

Den hele Hemmelighed blev nu klar. Baireren havde lokket den store Hund bort fra Regimentet og overleveret den til Fjenden, og dens Skind skulde være det Skjul, hvorunder en Spion kunde skaffe sig Indgang i Leiren. Og Spionen vilde ogsaa være kommen ind i Leiren, hvis han ikke havde stødt paa en saa samvittighedsfuld og lydig Skildvagt som Pierre Sancoin.

Den følgende Dag blev Pierre forfremmet til Sergeant, og Keiseren sagde, da han havde skjænket ham denne Belønning:

„Hvis De bliver en ligesaa samvittighedsfuld Officeer, som De har vist Dem en tro Skildvagt, da er dette Alt, hvad jeg kan forlange."

Blandinger.

I Massachusetts i de Forenede Stater boer i Nærheden af et Kjær en lille Pige, som har opnaaet at kunne tæmme nogle af Fiskene ved at kaste smaae Stykker Brød etc. ud i Vandet. De Fiske, der høre til Arten Brasen, synes at være de spageste og lærvilligste. En af dem tager ofte Enden af hendes Finger i Munden, naar hun stikker Haanden ned i Vandet, medens en anden sagte glider ind i hendes Haand, vender sig om paa Siden og forbliver saaledes, som det synes, i en hvilende Stilling, indtil hun har hævet den lige op i Vandfladen. Den lille Pige gaaer ud paa en Planke, der er lagt saaledes paa Pæle, at den kun ligger nogle faa Tommer over Vandfladen; og forend hun har naaet Enden af Planken, sees Fiskene med Pilens Hurtighed at sætte hen til Stedet, hvor de ere vante til at faae Mad. De større Fiske vise ofte Lyst til at puffe de mindre afveien, men hun holder Orden imellem dem ved Hjælp af en Stok, paa hvis Ende er fæstet en Snaal; naar Nogen nu ypper Kiv, faaer den et Stik og flyder strax afsted.

Et brasilianst Blad fortæller om en Slange, der tyede til følgende Middel for at tilfredsstille sin for Slanger almindelige Smag for Mælk: Den gik ind i et Værelse, hvor en Negeramme laa med et spædt Barn, og hver Nat krøb den op i Sengen til Ammen og Barnet, puttede Halespidsen ind i Barnets Mund for at bilde det ind, at det diede, og begyndte derpaa selv at die den sovende Amme. Dette vedblev i længere Tid, indtil Barnet blev saa magert, at det vakte Opmærksomhed, og en gammel Negerinde sattes da til at vogte Ammen for at see, om hun pleiede Barnet ordentligt. Allerede første Nat greb Negerinden Slangen paa ferst Gjerning. Hr. Urian maatte bøde med Livet, og Barnet, der nu atter fik sin Mælk regelmæssig om Natten, blev snart ligesaa fedt og vakkert som før.

Indhold.

	Side
Brevvexlingen. Novelle af Julie Hallervorden (Sluttet.)	121.
En mærkværdig Eventyrer	147.
Fra de skotske Høilande	152
Harefamilien	158.
Jomfruen af Marsal. Tidsbillede af Hans von Laas.	162.
En tro Skildvagt	172.
Blandinger	180.

Af „**Hunsbibliothek for underholdende Læsning**“ udgaaer hver Maaned et Hefte paa 4 Ark, der leveres Subskribenterne for 16 Sk.) og er Subskriptionen bindende for 1 Bind eller 6 Hefter. Subskription modtages i alle Landets Boglader samt paa de kongelige Postcomptoirer og Brevsamlingssteder.

Bidrag (saavel originale som oversatte) modtages og honoreres efter Overeenskomst. De bedes adresserede til: „Warbergs Bogtrykkeri i Rudkjøbing“.